

รวบรวมคำถาม-ตอบ การดำเนินการทางวินัย ท่านอาจารย์ประวิทย์ เปรื่องการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

คำถาม ๘/๑/๖๓

@p.prawit อาจารย์ครับ กรณี เทศบาลตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแล้ว ปรากฏว่า ผู้ที่ถูกกล่าวหาโอนย้าย และได้ลาออกจากราชการแล้ว คณะกรรมการก็ยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จ(ยังไม่ได้เริ่มขบวนการ)นายกเทศมนตรีผู้แต่งตั้งจะสามารถงดโทษ ได้หรือไม่ครับ และต้องแจ้งคำสั่งงดโทษ(หลังจากลาออกแล้ว) ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ครับ เนื่องจากระยะเวลาานมากแล้ว และ เรื่องที่สอบก็เป็นเพียงความผิดเล็กน้อย และ หลังจากนั้นผู้ถูกกล่าวหา ก็โดนไล่ออกจากราชการ (คนละเหตุกับที่สอบวินัย) ขอบคุณครับ

ตอบ

ผู้นี้ลาออกจากราชการ ด้วย ๒ เหตุ ได้แก่

๑. ลาออกจากราชการ

๒ ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น (มีผลย้อนไปถึงวันลาออก)

แต่ปัญหาคือ..ก่อนที่จะลาออกจากราชการ ผู้นี้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอยู่ก่อนแล้ว แต่ยังไม่มีการปฏิบัติการสอบสวนใด ๆ ทั้งสิ้นจนถึงปัจจุบัน

ประเด็น

๑. กรรมการสอบสวนที่ตั้งไว้จะสามารถดำเนินการสอบสวนต่อไปอีก ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การที่กรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มิได้ปฏิบัติการสอบสวนเลย จะเกิดผลใดบ้าง

สรุป

๑. ต้องดำเนินการต่อไปให้แล้วเสร็จ แล้วงดโทษ ก่อนรายงาน ก.จังหวัด

๒. อาจถูกลงโทษทางวินัยได้ ถ้าเกิดการร้องเรียน

ขยายความ

๑. ไม่พบข้อมูลว่า ตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตั้งแต่ พ.ศ.ไหน นานเท่าไรแล้ว (ระยะเวลาต่างคำตอบอาจต่าง) เมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงต้องงดโทษ แต่ต้องรายงาน ก.จังหวัด (ข้อ ๘๗ เพื่อปิดสำนวน) เนื่องจากมีการตั้งเรื่องวินัย ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัดทุกเรื่อง โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลการสอบสวนของกรรมการสอบสวนและนายกฯ ว่าเป็นอย่างไร

และกรณีนี้ กรรมการสอบสวนจำต้องทำรายงานการสอบสวน เสนอต่อนายกฯ พร้อมทั้งอ้างเหตุผลข้างต้น เพื่อให้การสอบสวนแล้วเสร็จ (อนุโลมใช้ ข้อ ๗๖ ว.๓) ไม่เช่นนั้นหน้าที่ของกรรมการสอบสวนจะยังคงค้างอยู่ต่อไป

หลักการ

นายกฯ จะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ออกจากราชการไปแล้วได้ ก็แต่เฉพาะถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น ทั้งก่อนและหลังออกจากราชการ โดยมีเงื่อนไขบังคับ

แต่เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ จะสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ก็ให้งดโทษ (ข้อ ๒๘ ฉบับที่ ๒ ใช้บังคับ ๑ ส.ค.๖๒)

ดังนั้น กรณีคำถามจึงต้องอนุโลมใช้หลักการดังกล่าวด้วย

๒. การสอบสวนทางวินัย เมื่อได้รับมอบหมายแล้วถือเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติการสอบสวนให้สำเร็จ

(๑) ถ้าล่าช้าเกินสมควร โดยไม่มีเหตุผล อาจผิดวินัยฐานบกพร่อง

(๒) หากไม่ดำเนินการใด ๆ เลยหลังรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว อาจผิดวินัยฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา (ว ๒๔)

ดังนั้น หากมีการกล่าวหา กรรมการสอบสวนอาจได้รับโทษทางวินัย อย่างน้อย ๓ ฐาน ได้แก่

(๑) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ (ข้อ ๑๐)

(๒) ฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย (ข้อ ๑๓) และ

(๓) ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๑๗)

เป็นต้น

วิธีการ

นายกฯ (หรือเจ้าของเรื่อง) ควรแจ้งกรรมการสอบสวน ให้รับจัดทำรายงานการสอบสวน เสนอนายกฯ ตามข้อแนะนำดังกล่าว ซึ่งไม่ใช่เรื่องยาก !!

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒
    ข้อ ๒๘
    ข้อ ๒๘/๑
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
    ข้อ ๑๐
    ข้อ ๑๓
    ข้อ ๑๗
    ข้อ ๒๖ วรรคห้า
    ข้อ ๗๖ วรรคสาม
    ข้อ ๘๗
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๐/๑/๖๓

เรียนอาจารย์ประวิทย์

ขอเรียนถาม กรณีการลงโทษพนักงานเทศบาลได้นำเงินค่าไปรษณีย์ไปใช้จำนวน ๖ เดือน เป็นเงิน ๕๐๘๐ บาท ไปรษณีย์ได้นำหนังสือแจ้งให้ชำระแต่หัวหน้าฝ่ายการเงินไม่นำส่งงานธุรการ ต่อมานายกเทศมนตรี ได้สั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนโดยไม่มีการสอบสวนข้อเท็จจริง แล้วรายงาน กทจ. กทจ. ให้สอบข้อเท็จจริงใหม่ ต่อมาปลัดได้ให้คืนเงินที่ตัด ๕% คืนพนักงานคนดังกล่าว เรียนถามว่า เป็นการผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ครับ

ตอบ

เจตนา..คงอยากถามว่า "พฤติกรรมเป็นการทุจริตหรือไม่?" เพราะหากเป็นเช่นนั้นโทษที่จะได้รับ คือ ไล่ออกจากราชการสถานเดียว (ว ๒๓๔)

ตราบไต่ที่ยังไม่มีการสอบสวน จะด่วนสรุปว่า "ทุจริต" ทันที หาได้ไม่ !! ซึ่งเงินจำนวน ๕,๐๘๐ บาท ถ้าทุจริตก็จะได้รับโทษสถานเดียวกัน

การที่เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ให้การรับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายกฯ ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง เมื่อนายกฯ เชื่อว่าจริง สามารถออกคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวน [ข้อ ๔๕ (๒)] ก็ได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อนายกฯ ได้ออกคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน [ข้อ ๗๗ (๑)] และรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.จังหวัดแล้ว ก.จังหวัดมีมติอย่างไร นายกฯ ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๗ ว.๑)

ดังนั้น ตามคำถาม นายกฯ จึงต้องกลับไปดำเนินการทางวินัยใหม่ตามมติ ก.จังหวัด ส่วนจะมีความผิดทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ (ข้อ ๑๐ ว ๑) หรือฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ข้อ ๗ ว ๓) นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผลการสอบสวนพิจารณา

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๘๔

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๓/๑/๖๓

ขอเรียนปรึกษาท่านอาจารย์ค่ะ ปลัดย้ายมาทำงานที่เทศบาลนี้ห้าปีกว่า มอบให้รองปลัดดูแลกองช่างและกองสาธารณสุข ได้เห็นว่ารองปลัดมาทำงานน้อยมาก แค่มารับเงินเดือนที่โต๊ะเสร็จก็ออกจากเทศบาลไป และไม่กลับมาทำงานทั้งวัน สรุปเวลาทำงานประมาณ ๒ ชม./วัน และลาบ่อยมาก ไม่เคยร่วมกิจกรรมอะไรของเทศบาล ไม่เคยประชุมอะไรที่เทศบาลเชิญ แม้แต่ในหน้าที่ที่เป็นเลขาก็ไม่เข้าร่วม วันหนึ่งนายกจึงให้นิติกรเสนอดำเนินการสอบข้อเท็จจริง สอบแล้วมีมูล คณะกรรมการเลยเสนอนายกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัย นายกให้ปลัดเป็นประธานสอบวินัย และเชิญ นิติกรจาก ทต.อื่น และนิติกรของ ทต.นี้เป็นกรรมการและเลขานุการ ยังไม่ทันออกคำสั่ง รองปลัดจึงโทรข่มขู่ปลัด (รองปลัดเป็นคนพื้นที่ พี่น้องเป็นฐานเสียงนายก นายกเลยไม่กล้า บอกว่าปลัดเป็นคนต้องการเล่นรองปลัด) จริงๆแล้วปลัดแค่ทำหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา และแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบ กองที่มอบไป งานบางคนโครงการบางโครงการก็ไม่ได้ทำ พอปลัดไปช่วยให้เดินโครงการ รองปลัดก็ไม่พอใจ นิ่งๆในกองก็ต้องมาปรึกษา ปลัด รองปลัดก็ไม่พอใจ เพราะรองปลัดไม่อยู่ให้ห้องๆได้ปรึกษา หากจะปรึกษาก็ต้องโทรไป สร้างความลำบากให้ นิ่งๆเขาเลยมาปรึกษาปลัด จึงรบกวน ปลัดควรจะทำอย่างไร เนื่องจากเป็นคนนอกพื้นที่ กำลังจะแจ้งความในวันจันทร์นี้ ขออนุญาตรบกวนด้วย

ตอบ

เป็นปัญหาภายในองค์กรที่ผู้บริหารสูงสุดต้องจัดการให้ได้ หาไม่แล้ว..จะขยายวงกว้างเป็นเรื่องอื่นไม่จบสิ้น !!

นายกฯ ควรบริหารจัดการคน งาน เงิน ให้เกิดประสิทธิภาพและยุติธรรม โดยมีปลัดเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และต้องกล้ารับผิดชอบในทุกเรื่องที่สั่งการ

หลักนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการมีมากมาย ทั้งหลักธรรมาภิบาล หลักรัฐศาสตร์ และหลักนิติศาสตร์ เป็นต้น

ปัญหานี้คงปล่อยปละละเลยกันมานาน จนเกิดอาการกระด้างกระเดื่องฝังราก (หากที่เล่าเป็นจริง)

ดังนั้น อันดับแรกต้องใช้วิธีการพูดคุยปรับความเข้าใจกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา (ข้อ ๒๖) เสียก่อน หากมุ่งแต่จะใช้หลักกฎหมายหรือวินัยเข้ามาแก้ปัญหา อาจไม่สามารถแก้ปัญหาได้เลย เพราะ "คนก็คือคน" และความแตกต่างก็เป็นเรื่องปกติของคน ต้องไม่ลืมว่า "กฎหมายจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เฉพาะในยามปกติเท่านั้น" แต่เรื่องนี้ "ไม่ปกติ" เพราะ

๑. นายกฯ ขาดภาวะผู้นำ
๒. ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรรุนแรงเกินไป

๓. ข้าราชการไร้จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี
  ๔. บรรยากาศไม่เอื้อต่อการทำงาน
- เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

หากได้พูดคุยปรับความเข้าใจกัน หรือใช้สารพัดศาสตร์แล้ว สถานการณ์ไม่ดีขึ้น

๑. นายกฯ ควรลาออก
๒. ปลัด ต้องทำใจหรือโอนสังกัดเสีย
๓. เสนอตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้มีส่วนกระทำผิดวินัยอย่างที่กำลังดำเนินการอยู่ก่อนไป
๔. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้กำกับดูแลทราบ

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง
  ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๔ วรรคสี่
  ๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙
  ๔. หลักธรรมาภิบาล (good governance)
- ฯลฯ

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๕/๑/๖๓

พอดีมีนิติกรที่จังหวัดถลามมา (ขออภัย หากข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน)

กรณีนายก อบต. ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากออกคำสั่งแต่งตั้งรองนายก อบต. ซึ่งขาดคุณสมบัติ/มีลักษณะต้องห้าม

#ข้อเท็จจริง

นายก อบต. จะแต่งตั้ง เอ และ บี เป็นรองนายกฯ แต่ปลัด อบต. ได้มีบันทึก ลว. ๑๙ พ.ย. ๖๐ มีข้อความว่าบุคคลทั้งสองไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สว. ๓๐ มี.ค. ๕๗ และไม่ได้แจ้งเหตุแห่งการไม่ไปใช้สิทธิ จึงเป็นเหตุให้บุคคลทั้งสองขาดคุณสมบัติ ตาม พรบ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารฯ ม.๓๗(๓) ซึ่งนายกฯ มีความเห็นระบุท้ายบันทึกว่า "ดำเนินการตามม.๕๘/๑ และ๕๘/๔ โดยบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วน ให้ดำเนินการแต่งตั้งต่อไป"

ประกอบกับนักทรัพยากรบุคคลได้มีบันทึก ลว. ๒๓ พ.ย. ๖๐ มีสาระเช่นเดียวกันกับบันทึกของปลัดฯ และนายกฯ สั่งท้ายบันทึกว่า "ให้ดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ให้ยืนยันออกคำสั่งต่อไป" และมีคำสั่งแต่งตั้ง เอ เป็นรองนายกฯ ลว. ๒๔ พ.ย. ๖๐

นอกจากนี้ หัวหน้าสำนักปลัดได้มีบันทึก ลว.๗ ธ.ค. ๖๐ (ก่อนมีการแต่งตั้ง บี เป็นรองนายกฯ วันที่ ๑๐ ธ.ค. ๖๐) ระบุว่า กองคลังได้ตรวจสอบบันทึกและคำสั่ง เพื่อเป็นเอกสารแนบการเบิกจ่ายของ เอ รองนายกฯ ปรากฏว่า เอ ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สว. และไม่แจ้งเหตุ จึงขาดคุณสมบัติการเป็นรองนายกฯ ดังนั้น การเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนพิเศษของบุคคลดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง เห็นควรทบทวนคำสั่ง ซึ่งนายกฯ ระบุความเห็นท้ายบันทึกว่า "เห็นควรเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนพิเศษต่อไป"

ประกอบกับคณะกรรมการ ปปช. ส่งเรื่องให้ ผวจ. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน กรณีมีการกล่าวหา ร้องเรียนนายกฯ กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งตามรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานของ สนง.ปปช.จังหวัด ปรากฏข้อเท็จจริงสอดคล้องกับการสอบสวนของอำเภอ ว่า นายกฯ ใช้อำนาจแต่งตั้งรองนายกฯ โดยมีขอบด้วย ม.๕๘/๔ ม.๕๘/๑ พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ประกอบ ม.๓๗(๓) พรบ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารฯ โดยคณะกรรมการปปช.ระบุว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อย

แต่คณะกรรมการสอบสวนจังหวัด เห็นว่าแม้เป็นความผิดเล็กน้อย แต่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมุ่งเน้นไปที่ผลการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ตาม ปอ. จึงเป็นกรณีกับการกระทำฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ม.๙๒ แห่งพรบ.สภาตำบลฯ

คณะกรรมการสอบสวนจังหวัด เสียข้างมาก (๔/๕) พิจารณาว่า นายก อบต. มีอำนาจหน้าที่ตามพรบ.สภาตำบล ฯ ม.๕๙ กล่าวคือ กำหนดนโยบายไม่ขัดต่อกฎหมาย รับผิดชอบในการบริหารราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนฯ ข้อบัญญัติระเบียบ สิ่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการ แต่งตั้งรองนายกฯและเลขานุการ และม.๖๐ ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ อบต. ตาม กฎหมาย แต่กลับปรากฏพฤติการณ์ตามความเห็นและ หลักฐานของ นอภ.

ต่อมา นายก อบต. ได้มีคำสั่งให้อและบัพันจากตำแหน่งรองนายกฯ หลังจากได้รับแจ้งผลวินิจฉัยของ นอภ. เพียง ๕ วัน คณะกรรมการสอบสวนจังหวัดเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวหาผลทางกฎหมาย เนื่องจากเอและบัพันจาก ตำแหน่งตามคำวินิจฉัย นอภ. โดยมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ได้มีการแต่งตั้ง ไม่ถือว่านายกฯ มีเจตนาจะแก้ไขหรือ เยียวยาผลร้ายในการที่ตนได้กระทำผิดกฎหมาย ถือจะถือเป็นเหตุอันควรปรานีให้ลงโทษเป็นว่ากล่าวตักเตือน ดังนั้นคณะกรรมการฯ เห็นควรมีคำสั่งให้นายกฯ พ้นจากตำแหน่ง

แต่ทั้งนี้ มีความเห็นเสียข้างน้อย (๑/๕) ระบุว่า การที่นายกฯ มีคำสั่งให้รองนายกฯ ทั้งสองพเนจากตำแหน่ง ๑๒ มิ.ย. ๖๑ ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งผลวินิจฉัยจากอำเภอเพียง ๕ วัน แสดงให้เห็นว่ามีเจตนาจะแก้ไข พฤติการณ์ยังไม่ร้ายแรงเพียงพอให้สั่งพ้นจากตำแหน่ง และขอเสนอให้ ผวจ. แจ้ง นอภ. ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรว่า อย่าให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตามความเห็นท้องถิ่นจังหวัด เนื่องจากหากให้พ้นจากตำแหน่งจะต้องถูกตัดสิทธิ ทางการเมืองถึง ๕ ปี

คำถาม

- ๑) กรณีความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนมีสองทาง ควรดำเนินการอย่างไร
- ๒) กรณีปช.แจ้งมายัง ผวจ. ว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อย ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ นั้น นอกจาก ดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนจังหวัดแล้ว ควรให้พจน.สอบสวนดำเนินการตาม ป.วิ.อ. หรือไม่ อย่างไรคะท่านอาจารย์ @p.prawit

ตอบ

เป็นคำถามเกี่ยวกับการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นตามระเบียบ มท.ว่าด้วยการสอบสวนฯ ปี ๕๔ กรณี ป.ป.ช.ส่งเรื่อง

ท่านอาจารย์สัญญาจิต พวงนาค (โทร.๐๘๑๑๗๔๓๗๖๙) ตอบดังนี้...

"คำถาม

๑) กรณีความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนมีสองทาง ควรดำเนินการอย่างไร

ตอบ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นฯ ข้อ ๑๕ วรรคสอง กำหนดว่า
ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้
ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด และข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ถ้ากรรมการ
สอบสวนคนใดมีความเห็นแย้งจะทำความเห็นแย้งติดไว้กับสำนวนการสอบสวนก็ได้ ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า
คณะกรรมการสอบสวนของจังหวัดจำนวน ๔ คน จากทั้งหมด ๕ คน ได้ลงคะแนนเสียงเห็นว่า มีเหตุที่จะสั่งให้
นายก อบต. พ้นจากตำแหน่ง จึงถือเป็นเสียงข้างมาก ส่วนกรรมการสอบสวนที่เป็นเสียงข้างน้อยสามารถทำ
ความเห็นแย้งติดไว้กับสำนวนการสอบสวน แล้วนำมติของคณะกรรมการสอบสวนพร้อมความเห็นแย้งนี้เสนอให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาได้

๒) กรณี ปปช.แจ้งมายัง ผวจ. ว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อย ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ นั้น นอกจาก
ดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนจังหวัดแล้ว ควรให้พจน.สอบสวนดำเนินการตาม ป.วิ.อ. หรือไม่
อย่างไรคะท่านอาจารย์

ตอบ หากผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า การกระทำของนายก อบต.มีมูลเป็นความผิดทาง
อาญา ผู้เสียหายก็สามารถร้องทุกข์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดี
อาญาได้"

อ้างอิง :

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น
รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๔

ข้อ ๑๕ วรรคสอง

ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณท่านอาจารย์สัญญาจิต พวงนาค ครับ

คำถาม ๑๗/๑/๖๓

อาจารย์คะหนูอยากสอบถามคะกรณีที่พนักงานถูกยื่นฟ้องศาลแล้วศาลชั้นต้นตัดสินให้จำคุก ๖ เดือนไม่รอลงอาญา
เราต้องให้พนักงานคนนั้นออกจากราชการก่อนไหมคะ

ตอบ

ไม่พบข้อมูลสำคัญ เช่น คดีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ หรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์ และผู้นั้นได้รับการประกันตัวในระหว่างอุทธรณ์หรือไม่ นายกฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแล้วหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

หลักการที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นถูกฟ้องคดีอาญา นายกฯ ต้องตั้งกรรมการสอบวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔)
๒. เหตุในการสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการไว้ก่อน โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น

(๑) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และนายกฯ เห็นว่าอยู่ในราชการต่อไปจะเกิดความเสียหาย

(๒) ถูกฟ้องคดีอาญาในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ราชการ โดยอัยการไม่รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และนายกฯ เห็นว่าอยู่ในราชการต่อไปจะเกิดความเสียหาย

(๓) มีพฤติการณ์จะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณาหรือจะก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๔) อยู่ระหว่างถูกควบคุม ชัง หรือจำคุกติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

(๕) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งก่อนและหลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน และนายกฯ เห็นว่าข้อเท็จจริงชัดแล้วว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(ข้อ ๑๔ ประกอบข้อ ๑๙)

ดังนั้น ตามคำถาม นายกฯ จะสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการไว้ก่อน ต้องเข้าเงื่อนไขดังกล่าวไม่เช่นนั้น นายกฯ จะไม่อาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดได้

และกรณีศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำคุก ๖ เดือน โดยไม่รอลงอาญา หากจำเลยได้รับการประกันตัวออกมาสู้คดีในชั้นอุทธรณ์ และไม่มีเหตุขัดขวางต้น นายกฯ ก็ไม่อาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ เช่นเดียวกัน

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๙๘
๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๐/๑/๖๓

รบกวนสอบถาม อ.ค่ะ

มีกรณี ปลัดฯย้ายมาดำรงตำแหน่ง ต่อมา มีหนังสือจากต้นสังกัดเดิมให้ ที่ใหม่ลงโทษทางวินัย ภาคทัณฑ์ ตามข้อ ๗๔ ประกาศ ก. ฐานความผิดตาม ข้อ ๘ ตรวจสอบเบื้องต้นแล้วพบว่า ที่เดิมไม่มีการตั้งกรรมการสอบวินัย แต่ให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแล้วนายกก็วินิจฉัยสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วส่งเรื่องให้ที่ใหม่ออกคำสั่งภาคทัณฑ์ เช่นนี้แล้วที่ใหม่ควรดำเนินการอย่างไรคะ ต้องตั้งกรรมการสอบหรือไม่คะ

ตอบ

ประเด็น

โอน (ย้าย) ขณะถูกสอบวินัย ต้องดำเนินการอย่างไร

สรุป

สอบต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งสำนวนให้สังกัดใหม่พิจารณาสั่งการ

ขยายความ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นโอน (ย้าย) ไปสังกัดอื่น ในขณะที่ถูกสอบสวน ให้สอบสวนต่อไปจนเสร็จ และเสนอ
 ส่วนงานสอบสวนให้นายกฯ สังกัดเดิมตรวจสอบความถูกต้อง แล้วส่งส่วนงานสอบสวน (ไม่ต้องทำความเข้าใจ)
 นั้นไปให้นายกฯ สังกัดปัจจุบันพิจารณาสั่งการ (ข้อ ๗๔ ว ๑)

เมื่อนายกฯ สังกัดปัจจุบันได้รับส่วนงานสอบสวนจากสังกัดเดิม ให้นายกฯ สังกัดปัจจุบันตรวจสอบความ
 ถูกต้องของสำนวนอีกครั้ง (ข้อ ๗๔ ว ๑) แล้วพิจารณาสั่งสำนวน ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับสำนวนจากสังกัด
 เดิม ([ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)])

ในกรณีนายกฯ เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 ไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ (ข้อ ๗๘ ว ๑) กรณีคณะเดิมไม่อาจทำ
 การสอบสวนได้ หรือนายกฯ เห็นเป็นการจำเป็น อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวน
 เพิ่มเติมก็ได้ (ข้อ ๗๘ ว ๒)

ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกฯ เห็นสมควร (ข้อ
 ๒๖ ว ๓)

ซึ่งหลักการสอบสวนทางวินัย มีดังนี้

๑. ต้องแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา
๒. ต้องสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา
๓. ต้องให้โอกาสชี้แจงหรือนำสืบ

(ข้อ ๒๖ ว ๑)

ดังนั้น คำถามมีประเด็นอยู่ว่า ในวันที่นายกฯ สังกัดเดิมมีความเห็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์นั้น ปลัดโอน (ย้าย)
 ไปสังกัดใหม่หรือยัง หากโอน (ย้าย) แล้ว นายกฯ สังกัดเดิมไม่สามารถลงความเห็นดังกล่าวได้ มีหน้าที่เพียง
 ตรวจสอบความถูกต้องเท่านั้น เมื่อนายกฯ มีความเห็น ถือว่าเกินกว่าหน้าที่ที่หลักเกณฑ์กำหนด จึงไม่ผูกพันนายกฯ
 สังกัดปัจจุบันที่จะต้องเห็นตาม

วิธีปฏิบัติ

๑. ให้นายกฯ สังกัดปัจจุบันตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนอีกครั้ง (ข้อ ๗๔ ว ๑)
๒. กรณีนายกฯ เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ให้ออกคำสั่งลงโทษ ภายใน ๓๐
 วัน นับแต่ได้รับสำนวนจากสังกัดเดิม [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)] แล้วรายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑)
๓. กรณีนายกฯ เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติม ต้องกำหนดประเด็น

(๑) ส่งไปให้สังกัดเดิมสอบเพิ่มเติม หรือ

(๒) กรณีนายกฯ เห็นเป็นการจำเป็น อาจตั้งกรรมการคณะใหม่สอบสวน หรือให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเพิ่มเติมตามประเด็นก็ได้

ดังนั้น การที่เห็นเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และสังกัดเดิมได้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกฯ เห็นสมควร (โดยให้ชี้แจงเป็นหนังสือ) แล้ว จึงถือเป็นอันใช้ได้ แต่หากมีประเด็นเพิ่มเติม นายกฯ สังกัดปัจจุบันก็สามารถส่งสำนวนกลับไปให้สังกัดเดิมสอบสวนเพิ่มเติม หรือตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงตามประเด็นนั้นได้

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๘

ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๒/๑/๖๓

ขออนุญาตสอบถามค่ะ กรณีขาดราชการติดต่อกันเกิน๑๕วัน ให้นับเฉพาะวันทำการหรือรวมวันหยุดด้วยค่ะ และต้องดำเนินการต่ออย่างไร นายก็สามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการได้หรือไม่

ตอบ

การขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (พนักงานจ้าง/ลูกจ้าง ๗ วัน) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นับวันหยุดราชการในระหว่างนั้น (วันหยุดตรงกลาง) รวมเข้าไปด้วย (/๑๐๐๐)

ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องทำบันทึกข้อความรายงานตามลำดับชั้นถึงนายกฯ โดยเร็ว (ข้อ ๒๔ ว ๗) พร้อมแนบสมุดลงเวลามาปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ที่ผู้นั้นไม่ลงชื่อ) แล้วเสนอความเห็นว่าเป็น "เห็นควรดำเนินการ ดังนี้"

๑. สืบสวนว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ หากไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง [ข้อ ๔๖ ว ๑ (๓)] ซึ่งนายกฯ จะไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ โดยต้องลงความเห็นว่าเป็น ควรปลดออก/ไล่ออก [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] แล้วรายงานไปยัง ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๘๕ ว ๑) ต่อไป" หรือ

"๒. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖)

๓. แจ้งกองคลังเพื่อระงับการจ่ายเงินเดือนระหว่างขาดราชการ (ม.๑๖ ว ๑) และรองจนกว่าการสอบสวนจะแล้วเสร็จ จึงพิจารณาเกี่ยวกับเงินเดือนระหว่างขาดราชการอีกครั้ง"

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๓๐๙.๒/๑๐๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๗

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคเจ็ด

ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๓)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๓. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕
มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง

๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนและวิธีการจ่ายเงินเดือนฯ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

ข้อ ๑

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๔/๑/๖๓

ขออนุญาตสอบถามค่ะ

๑.กรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออก เนื่องจากเห็นว่าเป็นความผิดวินัยฐานที่ นอกเหนือจากที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ป.ป.ช.ซึ่งกำหนดให้ใช้สำนวนสอบสวนของ

ป.ป.ช.ในการสั่งลงโทษได้ กรณีนี้ไม่ได้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยก่อน แต่มีการยึดสำนวนการชี้มูลของ ป.ป.ช. ลงโทษ เห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าวพร้อมทั้งให้คืนสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับเสมือนมิได้ถูกลงโทษปลดออก เมื่อได้เพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้ว สามารถดำเนินการคืนสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับ คือส่วนเงินเดือนในระหว่างที่ถูกปลดออกได้เลยหรือไม่หรือต้องรอกระบวนการทางวินัยเสร็จสิ้นก่อนคะ

๒.การคืนเงินเดือนในระหว่างถูกปลดออก หากผู้ฟ้องคดีมีหนี้ที่ต้องชำระให้กับหน่วยงานสามารถทำสัญญาหักกลบลบหนี้ได้หรือไม่คะ มีกฎหมายระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่ ขอขอบคุณมากคะ

ตอบ

สรุป

๑. เงินเดือนระหว่างปลดออกจากราชการ จะจ่ายได้ต่อเมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด
๒. ลูกหนี้อาจให้หักเงินเดือนเพื่อใช้หนี้ได้

ขยายความ

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ต่อมาผู้นั้นได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก. จังหวัด และ ก.จังหวัดมีมติให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษปลดออก หรือผู้นั้นได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออก อันเนื่องมาจากกระบวนการไม่ชอบ นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยใหม่ให้ถูกต้อง กรณีนี้ผู้นั้นต้องกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือกลับเข้ารับราชการและถูกดำเนินกระบวนการทางวินัยใหม่ สำหรับเงินเดือนระหว่างถูกปลดออกจากราชการยังไม่อาจจ่ายได้ (มิใช่กรณียกเลิกคำสั่งลงโทษเพราะมิได้กระทำความผิด) จนกว่าคดีหรือกรณีจะถึงที่สุด

เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ให้พิจารณาจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกปลดออกจากราชการ ตามความในข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเดือนฯ

ส่วนการคืนสิทธิด้านอื่น ต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้น หรือตามคำพิพากษา

๒. เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ (ม.๑๙๔) และข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้เป็นหนี้ ต้องชำระหนี้ หากไม่แล้วอาจมีความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓ วรรค ๑) นอกจากนี้ยังมีกฎหมายซึ่งกำหนดให้ลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ เช่น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ เป็นต้น

ดังนั้น ลูกหนี้จึงอาจขอให้หน่วยงานหักเงินเดือนเพื่อใช้หนี้ได้

อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวหากมีปัญหาในทางปฏิบัติ ควรหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินเดือนข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๖

ข้อ ๔

๒. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๙๔

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๗/๑/๖๓

เรียนสอบถามค่ะ กรณีเทศบาลมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง พนักงานจ้าง ในเรื่องละทิ้งการทำงานเกินกว่า ๗ วัน แต่ในทางสอบสวนทราบว่าการที่ผู้ถูกกล่าวหาละทิ้งการทำงาน มีสาเหตุมาจากถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม ข้อกล่าวหา มียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ปัจจุบันถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำ (ศาลยังไม่ได้ตัดสิน) อยากเรียนถามว่า

การสรุป สว ๖ ต้องสรุปว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยร้ายแรงในเรื่องละทิ้งการทำงานเกินกว่า ๗ วัน อันมีสาเหตุมาจากถูกคุมขัง ด้วยข้อกล่าวหา มียาเสพติดไว้ในครอบครอง หรือต้องสรุปเป็นความผิดฐานใด และลงโทษสถานไหนคะ

หากอาจารย์มีข้อเสนอใดแนะนำขอความกรุณาให้คำแนะนำด้วยค่ะ .... ขอขอบคุณค่ะ

ตอบ

การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต้องมีมูลเพียงพอเสียก่อนว่า มีการละทิ้งการทำงานจริง แต่การตรวจสอบเฉพาะสมุดลงเวลาปฏิบัติงานอย่างเดียว บางครั้งอาจไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงต้อง

มีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า มีมูลว่าเขากระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) กรณีนี้อาจไม่จำเป็นต้องตั้งกรรมการข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ ว ๗) เพียงมีการสืบสวนเท่านั้น

และถ้าได้ดำเนินการตามข้างต้นแล้ว ข้อกล่าวหาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว อาจเปลี่ยนไป จาก "ละทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน" เป็น "ถูกจับกุมในคดีอาญา" ซึ่งคำถามนี้จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน !!

การละทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วันของพนักงานจ้าง (ข้าราชการ ๑๕ วัน) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นกรณีไม่อาจไปไหนมาไหนได้ตามปกติ แต่การถูกควบคุม ชัง หรือจำคุกในคดีอาญา แม้ต้องการมาทำงาน ก็ไม่อาจกระทำได้โดยแท้ !!!

ดังนั้น กรณี (เมื่อความปรากฏแก่นายกฯ ว่า) พนักงานจ้างต้องหาคดีอาญา นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔) และเมื่อเป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แล้วรายงานไปยัง ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นออกจากงานไว้ก่อน (ว ๗๓๓)

ซึ่งหากผลการสอบสวนทางวินัยยังไม่อาจฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ให้รอสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อน จนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา (ว ๙)

คำแนะนำ

๑. ควรออกคำสั่งอีก ๑ คำสั่ง เพื่อเพิ่มเติมข้อกล่าวหา กรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเท่าความถึงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิม

๒. ควรรอการจัดทำรายงานการสอบสวน (สว.๖) กรณีละทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน ไว้จัดทำและเสนอในคราวเดียว (เพราะผลการสอบสวนอาจเปลี่ยนไป)

๓. กรณีมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นความผิดทางวินัย ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) และโทษที่จะได้รับ คือ ไล่ออกจากราชการ (สำหรับพนักงานจ้าง) ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับผลการสอบสวนพิจารณา

๔. กรณีละทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน อาจเสนอความเห็นให้ยุติเรื่องได้

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๖ วรรคสอง

ข้อ ๒๓ วรรคสอง

ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคเจ็ด

๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗

ข้อ ๔๘

ข้อ ๔๙ วรรคสอง

๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙

๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๙

๕. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๙/๑/๖๓

เรียนปรึกษาท่านอาจารย์คะ กรณีพนักงานครูเทศบาล ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่ทราบสาเหตุนั้น ถือเป็นกรณักรกระทำผิดทางวินัยที่ปรากฏชัดแจ้ง สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรืออาจจะไม่แต่งตั้งก็ได้ เพื่อดำเนินการทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว แต่ทางกองการศึกษาทราบภายหลังว่าถูกดำเนินคดีทางอาญฐานยกยอกทรัพย์มรดก และได้รับโทษหนักให้จำคุก ๑ ปี โดยไม่รอการลงโทษ ซึ่งถือว่าเป็นความผิดที่หนักกว่าความผิดการขาดราชการเกินกว่า ๑๕ วัน และมีความเห็นดังนี้ ๑. ระงับการเบิกจ่ายเงินเดือน และสิทธิ/สวัสดิการต่างๆ ๒. ให้ประสานงานกับศาลจังหวัดเพื่อให้ทราบเรื่องที่ชัดเจนว่าคดีได้ถึงที่สุดแล้วหรือยัง และข้อ ๓ หากคดีนี้ได้ถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้ออกจากราชการ ความเห็นนี้ถูกต้องหรือไม่คะ หรือ ต้องมาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือไม่ประการใด ขอความกรุณาชี้แนะด้วยค่ะอาจารย์/ขอบพระคุณมากค่ะ

ตอบ

เพิ่งตอบไปว่า

"การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต้องมีมูลเพียงพอเสียก่อนว่า มีการละทิ้งการทำงานจริง แต่การตรวจสอบเฉพาะสมุดลงเวลาปฏิบัติงานอย่างเดียว บางครั้งอาจไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงต้องมีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่า มีมูลว่าเขากระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕)" (คำถาม ๒๗/๑/๖๓)

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น อาจกระทำได้ โดยการตั้งกรรมการ

๑. สืบสวน

๒. สอบสวน หรือ

๓. ตรวจสอบ

ข้อเท็จจริง ก็ได้ (ข้อ ๒๔ วรรค ๘)

ดังนั้น กรณีที่จำเป็นต้องสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีมูลเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัยได้หรือไม่ เช่น

๑. มีหนังสือร้องเรียนโดยปรากฏตัวผู้ร้อง

๒. มีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นกระทำความผิดวินัย

โดยยังไม่มีพยานหลักฐานในเบื้องต้น (ข้อ ๒๔ วรรค ๕) ซึ่งการไม่ลงชื่อมาปฏิบัติราชการ บางครั้งอาจอยู่ในความหมายนี้ (ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป)

สรุป

๑. ข้าราชการผู้ใดไม่มาทำงาน (โดยไม่อาจอ้างกฎหมายได้) ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน

๒. และ ๓. ถูกต้องแล้ว

ขยายความ

๑. เงินเดือนเป็นเงินที่จ่ายให้กับผู้มีสิทธิได้รับเท่านั้น ผู้ที่ไม่มาทำงานโดยไม่อาจอ้างกฎหมายได้ ย่อมไม่มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว รวมถึงสิทธิสวัสดิการด้านอื่น ๆ ด้วย (ม.๑๖ วรรค ๒)

๒. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดถูกควบคุม ชัง หรือจำคุกในคดีอาญาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน [ข้อ ๑๔ (๔)] ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานให้นายกฯ ทราบ เพื่อขอความเห็นชอบให้ออกจากราชการไว้ก่อน และเพื่อประโยชน์ในการจ่ายเงินเดือน คดีดังกล่าวจำเลยคงปกปิดสถานะความเป็นข้าราชการ และไม่กล่าวรายงานให้นายกฯ ทราบ เป็นเหตุให้นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น ต้นสังกัดชอบที่จะมีหนังสือสอบถามผลคดีไปยังศาลเพื่อดำเนินการต่อไป

๓. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔) ซึ่งกรณีนี้ยังไม่มีผลการดำเนินการใด ๆ อาจเข้าข่ายละเลยหรือไม่สุจริต (ข้อ ๒๔ วรรค ๑๒) แต่อย่างไรก็ตาม นายกฯ อาจไม่ทราบข้อมูลด้วยเหตุผลข้างต้น

ดังนั้น เมื่อ (ความปรากฏต่อนายกฯ ว่า) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี โดยไม่รอลงอาญา นายกฯ จึงต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงอีก

ส่วนกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายกฯ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนได้นั้น ต้องเป็นกรณีคำพิพากษาถึงที่สุด [ข้อ ๔๖ (๑)] เท่านั้น

อ้างอิง :

๑. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕
มาตรา ๑๖ วรรคสอง
มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง
มาตรา ๒๒
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙
๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๑๕
ข้อ ๑๗ วรรคสอง
ข้อ ๒๓ วรรคสอง
ข้อ ๒๔ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคเจ็ด และวรรคสิบสอง
ข้อ ๔๖ (๑)
๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๑๔ (๔)

ขอบคุณครับ

คำถาม ๓๑/๑/๖๓

@p.prawit เรียน สอบถามท่านอาจารย์ พนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์ ได้ยื่นใบลาป่วยพร้อมใบรับรองแพทย์ระบุว่าป่วยพิษสุราเรื้อรัง (ชก) ซึ่งกรณีดังกล่าวมีผลทำให้พนักงานจ้างรายดังกล่าวเป็นผู้คุณสมบัติในการเป็นพนักงานจ้าง ตามข้อ ๔ (๔) ของประกาศ ก.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ประกอบกับข้อ ๖ (๕) (จ) ของประกาศ ก.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล และอันมีผลให้สัญญาจ้างสิ้นสุดลง ตามข้อ ๕๔ (๒) ของประกาศ ก.จังหวัด เรื่อง

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ซึ่งนายกเทศมนตรีต้องทำความเห็นเสนอ ก.ท.จ. ให้ความเห็นชอบเพื่อออกคำสั่งให้พนักงานจ้างรายดังกล่าวออกจากราชการ ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของประกาศ ก.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเทศบาลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขึ้นทำการสอบสวนและเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาดำเนินการของนายกเทศมนตรี ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ได้ความจริงที่ถูกต้องครบถ้วนบังเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงมีมติให้แพทย์เฉพาะทาง (แผนกจิตเวช) ทำการตรวจวินิจฉัยพนักงานจ้างรายดังกล่าวอีกครั้ง และได้ส่งตัวพนักงานจ้างรายดังกล่าวให้แพทย์แผนกจิตเวช โรงพยาบาลประจำจังหวัดทำการตรวจวินิจฉัย ผลการตรวจวินิจฉัยแพทย์มีความเห็นสรุปความว่า ผู้ป่วยมีปัญหาจากการดื่มสุรา มีความเสี่ยงต่อการติดสุรา แนะนำให้เข้ารับการรักษา มีประเด็นคำถาม ดังนี้ (๑) พนักงานจ้างรายดังกล่าวยังคงถือว่าเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังอยู่หรือไม่ อย่างไร และ (๒) กรณีดังกล่าวคณะกรรมการฯ ควรทำความเห็นเสนอแนวทางใด เพื่อให้บังเกิดความยุติธรรมกับทุกฝ่าย (ทั้งฝ่ายหน่วยงานและพนักงานจ้าง) จึงเรียนมาเพื่อขอความกรุณาท่านอาจารย์โปรดพิจารณาให้คำแนะนำ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอบ

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า (ข้อ ๒๖ ว ๑) ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยาบาล โดยอคติ หรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ไม่มีความผิด (ข้อ ๘๖ ว ๑) หลักการดังกล่าว นำมาใช้กับการให้ออกจากราชการในบางกรณีด้วย

ประเด็น

"ป่วยพิษสุราเรื้อรัง (ซึก)" กับ "มีความเสี่ยงต่อการติดสุรา" ถือว่าเป็น "โรคพิษสุราเรื้อรัง" หรือไม่

สรุป

แพทย์ลงความเห็นว่าเป็น "ป่วยพิษสุราเรื้อรัง (ซึก)" ตั้งแต่ครั้งแรก อาจถือได้ว่า "เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง"

ขยายความ

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ไม่พบคำว่า "ป่วยพิษสุราเรื้อรัง (ซึก)" พบเพียงคำว่า "โรคพิษสุราเรื้อรัง" โดยให้ความหมายว่า "เป็นชื่อโรคชนิดหนึ่ง ซึ่งสมองและประสาทเสื่อม เนื่องจากดื่มสุรามากเป็นเวลานาน มีอาการมือสั่น เดินเซ สติปัญญาเสื่อม บางครั้งซึกแบบลมบ้าหมู"

กรณียื่นใบลาป่วยพร้อมมีใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่า "ป่วยพิษสุราเรื้อรัง (ซึก)" น่าจะเพียงพอในการวินิจฉัยว่าเป็น "โรคพิษสุราเรื้อรัง" และแม้ผลการตรวจของแพทย์เฉพาะทางครั้งหลัง ไม่ชัดเจนเหมือนครั้งแรก แต่เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน จึงอาจทำให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ดังนั้น นายกฯ จะเสนอ ก.จังหวัด เพื่อส่งเรื่องให้ออนุวินัยทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัด [ข้อ ๖ (๓)] เพื่อให้ออกจากราชการ เพราะขาดคุณสมบัติ โดย ก.จังหวัด อาจเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ หรือให้แสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

คณะกรรมการตรวจสอบฯ จึงต้องแสวงหาข้อเท็จจริง โดยปราศจากฉันทาคติ (ลำเอียงเพราะรัก) ซึ่งกรณีดังกล่าว นอกจากความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ยังต้องมีความเห็นของนายกฯ ความเห็นของอนุวินัยฯ และความเห็นของ ก.จังหวัด ดังนั้น จึงไม่ต้องกังวลว่า พนักงานจ้างรายดังกล่าว จะไม่ได้รับความเป็นธรรม

ประเด็นคำถาม

๑. ด้วยเหตุผลข้างต้น เห็นว่า พนักงานจ้างรายนี้ เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หากเห็นต่างควรหารือ
๒. ควรทำความเห็นเสนออย่างเป็นทางการ ตามพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่พบ โดยไม่เสนอความรู้สึกลงไปในการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพราะสุดท้าย ก.จังหวัด จะเป็นผู้พิจารณามีมติ ซึ่งนายกฯ ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๖ (๓)
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง
๓. พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔

ขอบคุณครับ

คำถาม ๓/๒/๖๓

**รบกวนสอบถามอาจารย์ค่ะ

กรณีพนักงานเทศบาลมีคำพิพากษาจำคุก ตอนนี้ได้ถูกคุมตัวเข้าเรือนจำแล้ว เนื่องจากประกันตัวออกมาแล้วว่ามีอยู่
กรณี

๒.พนักงานเทศบาลรายนี้ขาดราชการเกิน๑๕วัน

อยากทราบว่าอปท.ต้องตั้งกรรมการสอบวินัยใหม่ค่ะ

๒.พนักงานเทศบาลรายนี้สิ้นสุดสภาพวันที่ต้องคำพิพากษา หรือวันที่จับกุมตัวเข้าเรือนจำ

ขอบพระคุณล่วงหน้าสำหรับคำตอบค่ะ 🙏

ตอบ

ประเด็น

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นถูกควบคุม ชัง หรือจำคุกในคดีอาญา ถือว่าละทิ้งหน้าที่ราชการหรือไม่
๒. กรณีดังกล่าวต้องตั้งกรรมการสอบสวนหรือไม่
๓. สภาพความเป็นข้าราชการสิ้นสุดลงเมื่อใด

สรุป

๑. ไม่ถือว่าละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่..
๒. หากคดีถึงที่สุด ย่อมเป็นดุลพินิจของนายกฯ ที่จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนหรือไม่ เนื่องจากเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง
๓. เมื่อดำเนินการครบถ้วนแล้ว ปกติถึงวันต้องถูกควบคุม ชัง หรือจำคุกในคดีอาญาเป็นวันสิ้นสุดสภาพความเป็นข้าราชการ

ขยายความ

๑. นายกฯ ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) รายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ออกจากราชการไว้ก่อน หากถูกควบคุม ชัง หรือ จำคุกในคดีอาญาเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว [ข้อ ๑๔ (๕)]

(๒) ดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔)

๒. เมื่อคดียังไม่ถึงที่สุด ไม่ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย อย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖)

๓. เพียงถูกคุมชัง หรือจำคุกในคดีอาญา สภาพความเป็นข้าราชการยังคงอยู่ และสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) กรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ก.จังหวัด มีมติให้ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ เนื่องจากต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ข้อ ๒๓ ว ๒) (การสอบสวนแล้วเสร็จ มัก ล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์/ฎีกาแล้ว) โดยนายกฯ ต้องออกคำสั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ ตามมติ ก.จังหวัด ตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันถูกคุมชังติดต่อกัน จนถึงวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี [ข้อ ๓๓ (๓)]

(๒) กรณีข้างต้นมีผลทำให้พ้นจากสภาพความเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น/พนักงานจ้าง (ม.๑๕ ว ๑)

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๔ (๕)

ข้อ ๓๓ (๓)

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๓ วรรคสอง

ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๑)

๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙

๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๕/๒/๖๓

ขอสอบถามครับกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยไม่ชอบเพราะประธานดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา โดยผู้ถูกกล่าวหาเป็นนักบริหารท้องถิ่นกลาง(ปลัด) ส่วนประธานเป็นนักบริหารท้องถิ่นกลาง (รองปลัด) ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาโอนย้ายไปอปท.อื่น อยากทราบว่าต้นสังกัดเดิมหรือต้นสังกัดใหม่จะต้องตั้งกรรมการสอบสวน ตามระเบียบข้อไหนครับ

ตอบ

ประธานกรรมการสอบสวน ต้องมีตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ตามที่ ก.กลางกำหนด (ข้อ ๔๙ ว ๑) หากประธานกรรมการสอบสวนมีตำแหน่งระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ให้นายกฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙)

ก.กลาง ได้กำหนดตำแหน่ง/ระดับของประธานกรรมการสอบสวน (ว ๒๐) ไว้ สรุปได้ ดังนี้

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น สามารถเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้ทุกตำแหน่ง/ระดับ

๒. ข้าราชการพลเรือนสามัญ สามารถเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้ทุกตำแหน่ง/ระดับ

หมายเหตุ

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะสามารถเป็นประธานกรรมการสอบสวนได้ ต้องมีทั้งตำแหน่ง/ระดับ ไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา เช่น ปลัด อปท.ระดับต้น ไม่อาจเป็นประธานกรรมการสอบสวนรองปลัด อปท.ระดับกลางได้ เนื่องจากระดับต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือรองปลัด อปท.ระดับกลาง ไม่อาจเป็นประธานกรรมการสอบสวนปลัด อปท.ระดับกลางได้ เนื่องจากตำแหน่งต่ำกว่า แม้จะเป็นระดับกลางเช่นกันก็ตาม เป็นต้น แต่สามารถเป็นกรรมการ หรือเลขานุการได้

๒. ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เช่น ครู ตำรวจ อัยการ เป็นต้น ไม่อาจแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ แต่สามารถเป็นกรรมการ หรือเลขานุการได้

ประเด็น

๑. รองปลัด อปท.ระดับกลาง เป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยปลัด อปท.ระดับกลาง ได้หรือไม่
๒. กรณีตามข้อ ๑. หากผู้ถูกกล่าวหาโอน (ย้าย) สังกัด ต้องปฏิบัติอย่างไร

สรุป

๑. ไม่ได้
๒. สังกัดใหม่เป็นผู้ออกคำสั่ง

ขยายความ

๑. การแต่งตั้งรองปลัด อปท.ระดับกลาง ซึ่งมีตำแหน่งต่ำกว่าเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยปลัด อปท.ระดับกลาง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ข้อ ๔๙ ว ๑ ประกอบ นส.ว ๒๐) จึงทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙)

๒. เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ชอบ ถือว่ายังไม่มีคำสั่งกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าวมาแต่ต้น ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้โอนสังกัด ย่อมเป็นหน้าที่และอำนาจของนายกฯ สังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) ณ วันออกคำสั่ง กรณีนี้หาใช่เป็นการโอนสังกัดในระหว่างการสอบสวน (ข้อ ๗๔ ว ๑) ที่นายกฯ สังกัดเดิมต้องออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งเดิม (ข้อ ๕๖ ว ๑) แต่อย่างใดไม่ เพราะคำสั่งแรกเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวแล้ว

ดังนั้น นายกฯ สังกัดใหม่จึงมีหน้าที่และอำนาจในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๖ ว ๖) โดยนายกฯ สังกัดเดิมต้องมีหนังสือชี้มูลไปยังนายกฯ สังกัดใหม่ ให้เป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้น (ข้อ ๒๔ ว ๔) เพื่อดำเนินการต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๔ วรรคสี่
ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๙

๒. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๗/๒/๖๓

@p.prawit เรียนสอบถามอาจารย์ครับ พนักงานจ้าง ขาดราชการตั้งแต่ ๙ ม.ค. ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน ถือเป็นกรการกระทำผิดวินัยร้ายแรง ตามข้อ ๔๙(๖) ตามมาตรฐานทั่วไปพนักงานจ้าง ๒๕๔๗ โดยวิธีการดำเนินการทางวินัยใช้ของพนักงานเทศบาล ตามประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษทางวินัย ๒๕๕๘ โดยอนุโลมกรณีสอบถามว่าจะเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งหรือไม่ครับ และนายกเทศมนตรีสามารถสั่งลงโทษไล่ออกโดยไม่ต้องสอบสวนได้หรือไม่ครับ ขอขอบคุณครับ

ตอบ

คำถามเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการลักษณะนี้มาก และตอบบ่อย ท่านผู้เป็นเจ้าของคำถามคงไม่ได้ติดตาม หรือเพิ่งเข้ามาใหม่ ขออภัยท่านที่ทราบคำตอบแล้ว

ประเด็น

พนักงานจ้างละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน [ข้อ ๔๙ ว ๑ (๖)] โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ข้อ ๕๐ ว ๒)

๑. ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งหรือไม่

๒. นายกฯ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวน หรืองดการสอบสวน ได้หรือไม่

สรุป

๑. เป็น

๒. ได้

ขยายความ

๑. พนักงานจ้างละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน (ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน) และนายฯ ได้สืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง [ข้อ ๔๖ วรรค ๑ (๒)]

๒. เมื่อเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง นายฯ จะดำเนินการทางวินัย (สั่งลงโทษ) โดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ [ข้อ ๔๖ วรรค ๑ (๒)] เพราะถือเป็นดุลพินิจ

กรณีพนักงานจ้างละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงาน ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ ติดต่อกันถึงปัจจุบันเกินกว่า ๗ วัน [ข้อ ๔๙ วรรค ๑ (๖)] แล้ว นายฯ ต้องสืบสวนให้ได้ความว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ก่อน [ข้อ ๔๖ วรรค ๑ (๒)] หากพบเห็นตัวแต่ไม่ยอมมาทำงาน จึงถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ถ้าไม่มีผู้ใดพบเห็นตัว โดยไม่ทราบว่ายู่ ณ สถานที่แห่งใด เช่น อาจถูกจับกุม คุมขัง หรือถูกลักพาตัว เป็นต้น ยังไม่อยู่ในเงื่อนไขเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง นายฯ ต้องเสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด ให้ออกจากงานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์ในการจ่ายค่าตอบแทน (ข้อ ๑๔ (๔) ประกอบข้อ ๕๐ วรรค ๒)

ดังนั้น กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งได้ นายฯ ต้องสืบสวนให้ได้ความว่า พนักงานจ้างผู้นั้นละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๗ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเสียก่อน จึงจะเสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด ให้ไล่ออกจากงานย้อนหลังไปถึงวันแรกที่เริ่มละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานนั้น

แต่หากสืบสวนแล้วไม่ได้ความแน่ชัดว่า มีเหตุอันสมควรหรือไม่ เมื่อมีการละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน นายฯ ต้องเสนอ ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ออกจากงานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์ในการจ่ายเงินค่าตอบแทน

อ้างอิง :

๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง (๖)

ข้อ ๕๐ วรรคสอง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒)

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๔)

๔. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕
มาตรา ๑๖ วรรคสอง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๒/๒/๖๓

รบกวนสอบถามค่ะ กรณีข้าราชการขาดราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันและไม่มาปฏิบัติราชการอีกเลย ไม่สามารถติดต่อได้ นายได้มีคำสั่งให้สอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการจึงไปสืบสวนข้อเท็จที่บ้านพักอาศัยตามที่ทราบ แต่ไม่พบ พบแต่ภรรยา ภรรยาบอกว่าไม่สามารถติดต่อได้เช่นกัน จึงได้สอบถามคำความแบบ ปค๑๔ ภรรยาไว้เป็นหลักฐาน จึงอยากทราบว่า ขั้นตอนแบบนี้ถูกต้องมั้ยค่ะ และตอนรายงานนายสามารถใช้แบบรายงานแบบ สว๖ ได้ไหม้ยค่ะ เพราะจริงๆแล้วเป็นความผิดชัดแจ้ง นายไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบก็ได้ แต่เพื่อความเป็นธรรมจึงดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวข้างต้นค่ะ

ตอบ

วิธีการสอบสวนข้อเท็จจริงมีได้ถูกกำหนดว่า ต้องดำเนินการอย่างไร มีเพียงว่า การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (การแสวงหาข้อเท็จจริง) จะกระทำได้ โดยการแต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ (ข้อ ๒๔ ว ๘) เท่านั้น แต่มีได้กล่าวถึง วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน ไว้แต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริง จึงมักนำกระบวนการสอบสวนทางวินัยมาใช้เท่าที่จำเป็น

เมื่อนำกระบวนการทางวินัยมาใช้แล้ว ควรหลีกเลี่ยงคำว่า "แบบ สว." ต่าง ๆ เสียสิ้น เช่น สว.๒-๖ (แต่สามารถนำสาระในแบบ สว.เหล่านั้นมาใช้) เพราะอาจทำให้ผู้ไม่สันทัดงานวินัยเข้าใจว่า เป็นการ "สอบสวนวินัย" ทั้งที่เป็นเพียงการ "สอบสวนข้อเท็จจริง" เท่านั้น

บันทึก ป.ค.๑๔ นิยมนำมาใช้ในการสอบปากคำบุคคล เนื่องจากรูปแบบบันทึกมีรายละเอียดให้กรอก
ค่อนข้างครอบคลุม สามารถนำไปใช้ยื่นผู้ให้ข้อมูลในบางกรณีได้

หากถึงคราต้องทำรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงเสนอนายกฯ จะไม่ใช่แบบ สว.๖ (รายงานการสอบสวน
ทางวินัย) แต่สามารถนำสาระตามแบบดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางในการทำบันทึกรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง
ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมาย

อนึ่ง กรณีถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายกฯ จะดำเนินการทางวินัย โดยไม่สอบสวน หรืองด
การสอบสวนก็ได้ [ข้อ ๔๖ (๒)] หรือไม่นั้น สามารถค้นหาคำตอบหลายครั้งก่อนหน้านี้

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคแปด

ข้อ ๔๖ (๒)

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๔/๒/๖๓

เรียนปรึกษาอาจารย์ครับ

การเยียวยาผู้ถูกลงโทษปลดออก แต่ภายหลังปรากฏว่าไม่มีความผิด จึงเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว สามารถใช้
ระเบียบกฎหมายตัวไหนในการเยียวยาได้ครับ

ตอบ

ถามสั้น..แต่ตอบยาก เพราะข้อมูลน้อยไป..ตอบตามหลักการ..!!

แยกเป็น ๒ กรณี ได้แก่

๑. การยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัด

๒. การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

อธิบาย

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย สถานปลดออกจากราชการ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๕ ว ๒ และข้อ ๙)

หาก ก.จังหวัด พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ [ข้อ ๒๑ ก. (๕) (๙)] นั้นเสีย เนื่องจากมิได้กระทำความผิด นายกฯ ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น (ข้อ ๒๓) เป็นเหตุผู้ยื่นต้องกลับเข้ารับราชการ และให้

(๑) มีสภาพความเป็นข้าราชการต่อเนื่อง

(๒) ได้รับเงินเดือนระหว่างถูกปลดออกจากราชการ เต็มจำนวน [ข้อ ๔ (๒)]

(๓) ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนระดับ และสวัสดิการอื่น ระหว่างถูกสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ได้รับบางอย่าง ต้องศึกษาหลักเกณฑ์เป็นเรื่อง ๆ ไป) หรือ

(๔) กรณี ก.จังหวัด มีมติเกี่ยวกับการเยียวยาอื่นใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

๒. กรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาถึงที่สุด (ม. ๗๐ ว ๑) นั้น

แต่หากมีคำพิพากษาให้ยกเลิกเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ โดยมีได้กล่าวถึงการเยียวยาใด ๆ ย่อมเป็นกรณีต้องปฏิบัติ ตามข้อ ๑.

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ วรรคสอง

ข้อ ๙

ข้อ ๒๑ ก. (๕) และ (๙)

ข้อ ๒๓

๒. หลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินเดือนข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๖

ข้อ ๔ (๒)

๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๗/๒/๖๓

เรียนปรึกษาอาจารย์คะ

กรณีคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้พิจารณาความเห็นแล้วว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง โดยกรรมการสอบสวนจะไม่ลงความเห็นกำหนดโทษทางวินัย แต่จะถือว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรเช่นนี้ กรรมการสอบสวนสามารถมีความเห็นเช่นนี้ได้หรือไม่คะ

ขอบคุณคะ

ตอบ

ประเด็น

กรรมการสอบสวนจะไม่เสนอสถานโทษที่จะลง ได้หรือไม่

สรุป

ไม่ได้

ขยายความ

การตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการมีสาระสำคัญตามหมวด ๗ (สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง) โดยอนุโลม (ข้อ ๒๖ วรรค ๕)

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

...

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าผิดเป็นความผิดกรณีใด ตามข้อใด (ไม่ร้ายแรง/ร้ายแรง) และควรได้รับโทษสถานใด [ข้อ ๗๖ ว ๒ (๓)]

...สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน (ข้อ ๘๔ ว ๑)

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยถือว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒)

ดังนั้น กรณีคำถาม กรรมการสอบสวนต้องมีความเห็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากมีเหตุอันควรลดหย่อน (เช่น...) จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ และให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ

หมายเหตุ

การอ้างเหตุลดหย่อน ต้องระบุสถานโทษ (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน หรือลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก) ที่จะลงแก่ผู้ถูกกล่าวหาเสียก่อนทุกครั้ง แล้วจึงอ้างเหตุลดหย่อนเพื่องดโทษนั้น ๆ ในภายหลัง

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๖ วรรคห้า

ข้อ ๗๖ วรรคหนึ่ง (๓)

ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๙/๒/๖๓

อาจารย์ ครับ เดิมอำเภอแจ้งให้สอบวินัยฐานประพฤติชั่วธรรมดา แต่เทศบาล มาออกคำสั่งเป็นประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเพราะเข้าใจผิด ประกอบกับดูคำสั่งไม่ละเอียดรอบคอบ และเทศบาล ได้แจ้ง สว.๑ ไปให้คณะกรรมการฯ และผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ต่อมาจะแก้คำสั่งเป็น ประพฤติชั่วธรรมดา ตัดคำว่าร้ายแรงออกได้ไหม ครับ วิธีการขั้นตอนทำอย่างไร ครับ

ตอบ

การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ให้ระบุ

๑. ชื่อและตำแหน่งระดับของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่กล่าวหา (ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ซึ่งมีหลักฐานความผิด)
๓. ชื่อและตำแหน่งระดับของผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๐)

หากมีการระบุนฐานความผิดไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) โดยมีได้ระบุเรื่องที่ถูกกล่าวหา (พฤติกรรมแห่งการกระทำ) ย่อมเป็นการออกคำสั่งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ถ้านายกฯ เห็นว่ามีเหตุอันสมควร หรือจำเป็น ให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้ โดยต้องแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย (เทียบเคียง ข้อ ๕๖ วรรค ๑) ด้วยการออกคำสั่งใหม่อีก ๑ คำสั่ง โดยให้ความถึงคำสั่งเดิมเพื่อมิให้เป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในเรื่องเดียวกัน (ข้อ ๗๖ วรรค ๔)

เมื่อได้ออกคำสั่งใหม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมแล้ว ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว [ข้อ ๕๑ (๑)] และส่งสำเนาคำสั่งนั้นให้คณะกรรมการสอบสวนทราบ [ข้อ ๕๑ (๒)] ใหม่อีกครั้ง

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๐

ข้อ ๕๑ (๑) และ (๒)

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๖ วรรคสี่

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๑/๒/๖๓

เรียนปรึกษาอาจารย์ครับ

ได้มีคำสั่งแต่งตั้งสอบสวนวินัย สอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ต่อมาระหว่างสอบสวนเขาได้โอนย้ายไปสังกัดที่ใหม่ (ต่างจังหวัด) ปัจจุบันหลังจากเขาโอนย้ายไป คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการสอบสวนจนแล้วเสร็จ ขั้นตอนต่อไป คือ รายงานให้นายกผู้สั่งแต่งตั้ง และส่งสำนวนไปยังนายกที่เขาโอนย้ายไปสังกัดใหม่ ถูกต้องหรือไม่ครับ และ. อปท เดิม ผู้สั่งแต่งตั้ง จะต้องรายงาน ก จังหวัดหรือไม่ หากรายงานจะต้องรายงานที่ ก จังหวัด ไตบ้างครับ ขอขอบคุณครับ..

ตอบ

ประเด็น

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นโอน (ย้าย) สังกัดระหว่างการสอบสวนต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

สรุป

กรรมการสอบสวน (คณะเดิม) ต้องทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ โดยสังกัดเดิมไม่ต้องรายงาน ก.จังหวัด

อธิบาย

หลักเกณฑ์วินัย ข้อ ๗๔ กำหนดว่า

ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของนายกฯ ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายกฯ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สังกัดเดิม) เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน ดังนี้

๑. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน ครบถ้วน ถูกต้อง หรือไม่ [ถ้าไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ให้นายกฯ ตั้งกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙ ว ๑)] (ตามคำถาม สังกัดเดิมอาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนไม่ได้ เพราะไม่ใช่เจ้าสังกัดแล้ว)

๒. องค์ประชุมและการสอบปากคำ ครบถ้วน ถูกต้อง หรือไม่ [ถ้าไม่ถูกต้อง ให้นายกฯ สั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว (ข้อ ๘๐)]

๓. มีการแจ้ง สว.๓ หรือไม่ [ถ้าไม่แจ้ง ให้นายกฯ สั่งให้แจ้งโดยเร็ว (ข้อ ๘๑)]

๔. การสอบสวนตอนใดทั้งที่เป็นสาระสำคัญ และไม่เป็นสาระสำคัญที่ยังมิได้ดำเนินการ มีหรือไม่ [ถ้าเป็นสาระสำคัญ ให้นายกฯ สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าไม่ใช่สาระสำคัญ เป็นดุลพินิจของนายกฯ ที่จะสั่งให้แก้ไขหรือไม่ก็ได้ (ข้อ ๘๒)]

เมื่อนายกฯ สั่งกักเดิม ได้ตรวจสอบความถูกต้อง หากจำต้องแก้ไขให้ดำเนินการตามข้อ ๑-๔ ข้างต้นแล้วแต่กรณี แต่ถ้าสำนวนการสอบสวน ครบถ้วน ถูกต้องแล้ว

๑. นายกฯ สั่งกักเดิม ไม่ต้องมีความเห็นใด ๆ และไม่ต้องรายงาน ก.จังหวัด

๒. ส่งเรื่องให้นายกฯ สั่งกักใหม่

หลังนายกฯ สั่งกักใหม่ ได้รับเรื่องจากสั่งกักเดิมแล้ว ให้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน (ข้อ ๗๙, ๘๐, ๘๑ และ ๘๒) อีกครั้ง

๒. พิจารณาสั่งสำนวน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่องจากสั่งกักเดิม (ข้อ ๗๗) ดังนี้

(๑) กรณีเห็นพ้องกับคณะกรรมการสอบสวนว่า เป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (อาจต่างสถานโทษ) ต้องออกคำสั่งลงโทษก่อน [ข้อ ๗๗ (๑)] แล้วรายงานไปยัง ก.จังหวัด เพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ วรรค ๑)

(๒) หากกรรมการสอบสวน หรือนายกฯ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้ง ๒ ฝ่าย เห็นว่า เป็นวินัยอย่างร้ายแรง

๑) กรณีตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๖ วรรค ๕) ให้นายกฯ กลับไปแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ (ข้อ ๒๖ วรรค ๖) ให้ถูกต้อง

๒) กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๖ วรรค ๖) ให้นายกฯ แสดงความเห็นเป็นหนังสือ [ข้อ ๗๗ (๒)] หากนายกฯ เห็นแย้งให้อ้างเหตุผลประกอบด้วย (ข้อ ๗๗ วรรค ๒) แล้วเสนอ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณามีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ วรรค ๑)

ดังนั้น คำถามที่ว่า การโอน (ย้าย) สั่งกักระหว่างการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายกฯ และให้นายกฯ สั่งกักเดิม ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังสั่งกักใหม่นั้น ถูกต้องแล้ว โดยนายกฯ สั่งกักเดิม ไม่ต้องมีความเห็น และไม่ต้องรายงาน ก.จังหวัด เพราะเป็นหน้าที่ของสั่งกักใหม่

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก

ข้อ ๗๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และวรรคสอง

ข้อ ๘๔

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๔/๒/๖๓

เรียนปรึกษาอาจารย์ครับ

มีกรณีที่ อบต กำลังดำเนินการออกคำสั่งให้ข้าราชการลาออกจากราชการ แต่ปรากฏว่าระหว่างที่บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่ได้กระทำผิดข้อโดยผิดระเบียบและไม่สามารถเบิกจ่ายให้ผู้ประกอบการได้จำนวน ๕ รายได้รับความเสียหาย แต่นายกไม่ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเตรียมออกคำสั่งให้ลาออกแทน ซึ่งตามวินัย อบต ปี ๕๘ ข้อ ๒๔, ข้อ ๒๘ ถ้าเลยเวลา ๑๘๐ วันนับแต่ลาออกจะไม่สามารถดำเนินการวินัยได้ ดังนั้นเลยอยากสอบถามอาจารย์ครับว่า ๑. อำเภอลำปางจะแก้ไขอย่างไรที่จะเอาบุคคลนั้นมาดำเนินการสอบข้อเท็จจริงและวินัย ๒. อบต จะมีวิธีในการเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ประกอบการอย่างไร ๓. นายกที่ดำเนินการดังกล่าวเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ขอความกรุณาด้วยครับ

ตอบ

หากนายกฯ ออกคำสั่งให้ลาออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา (วันใดก็ได้) หากจำต้องกังวลเรื่อง ๑๘๐ วันไม่ เพราะถูกยกเลิกไปแล้ว แต่นายกฯ ต้องออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ ฉบับที่ ๒)

ประเด็น

๑. ผู้ลาออกจากราชการไปในขณะยังไม่ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน นายกฯ จะดำเนินการทางวินัยได้หรือไม่
๒. ความเสียหายแก่ราชการที่ผู้นั้นได้กระทำลง ต้องดำเนินการอย่างไร
๓. นายกฯ มีคำสั่งให้ลาออกจากราชการ ทั้งที่ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไว้ก่อน มีความผิดหรือไม่ อย่างไร

สรุป

๑. ได้
๒. สอบละเมิด
๓. อาจผิดได้

ขยายความ

๑. เมื่อมีการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในขณะที่รับราชการ ให้นายกฯ

(๑) ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ภายใน ๑ ปี และ

(๒) ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล่อ่อนหลังถึงวันออก) ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ วรรค ๒)

หมายเหตุ

หลักเกณฑ์ที่ว่า กรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการ นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ ได้ถูกยกเลิกแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยหลักเกณฑ์วินัย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๒)

๒. ความเสียหายต่อราชการที่ผู้นั้นได้กระทำลงในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้ผู้นั้นจะลาออกจากราชการไปแล้ว ก็ยังคงต้องรับผิดทางละเมิด (ม.๑๐) ต่อไป ตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการนั้น

๓. เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ วรรค ๔) ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต..ในกรณีเป็นนายกฯ ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ วรรค ๑๒) อันเป็นเหตุให้ผู้กำกับดูแลต้องดำเนินการ

ตามอำนาจหน้าที่ตั้งบัญญัติไว้ในกฎหมายจัดตั้ง อปท.ต่อไป ซึ่งต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในการละเอียดหรือไม่สุจริตของนายกฯ เป็นเรื่อง ๆ ไปว่าผิดหรือไม่ อย่างไร

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๔ วรรคสี่สอง
ข้อ ๒๘ วรรคสอง (ฉบับที่ ๒)
๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙
มาตรา ๑๐ ประกอบระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓. พระราชบัญญัติจัดตั้ง อปท.
  - (๑) พ.ร.บ.อบจ.๒๕๔๐ มาตรา ๗๗
  - (๒) พ.ร.บ.เทศบาล ๒๕๔๖ มาตรา ๗๑
  - (๓) พ.ร.บ.เมืองพัทยา ๒๕๔๒ มาตรา ๙๔
  - (๔) พ.ร.บ.อบต.๒๕๓๗ มาตรา ๙๐

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๖/๒/๖๓

@p.prawit

คำถาม พนักงานจ้างตามภารกิจ มีคำสั่งแต่งตั้งให้อยู่เวรรักษาสถานที่ราชในวันหยุดแต่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้อื่นมาอยู่แทน โดยไม่ทำบันทึกขอเปลี่ยนเวร หรือให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน แต่ไปอบรมที่ ร.ร.ในกทม. โดยไม่มีคำสั่ง โทสภาพแสดงตนว่ามาอบรมในเฟสบุค

- ๑.ถือว่าละทิ้งหน้าที่หรือไม่
- ๒.โทษทางความผิด สถานใด
- ๓.ผู้ตรวจเวร ลงชื่อตรวจเวรโดยไม่มีการบันทึก ถือว่าละเอียดได้หรือไม่
- ๔.ผู้อยู่เวรแทน ลงชื่อ เป็นผู้อยู่เวร โดยไม่มีหน้าที่

ตอบ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของทางราชการ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ เป็นการรักษาวินัยของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ข้อ ๑๐ ว ๑)

การอยู่เวรรักษาการณ์ประจำสถานที่ราชการ คือ การปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อได้รับคำสั่งแล้ว ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น (ข้อ ๑๓ ว ๑) หากไม่อาจปฏิบัติได้ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลง (ว ๑๐๗)

ตามประเด็น

การเปลี่ยนเวรกันเองโดยพลการ โดยไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อแก้ไขคำสั่งดังกล่าวให้ถูกต้อง ไม่อาจถือได้ว่าจงใจละทิ้งหน้าที่อยู่เวรรักษาการณ์ ประกอบกับในวันดังกล่าวไม่ปรากฏเหตุความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการแต่อย่างใด

ผลทางวินัย

๑. ผู้ที่ให้ผู้อื่นอยู่เวรแทน ไม่ถือว่าจงใจละทิ้งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๑๗ ว ๑) แต่อาจเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของทางราชการได้ เพราะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบแต่ไม่กระทำ แม้จะไม่มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น แต่มีผลกระทบต่อคำสั่งการ ซึ่งอาจผิดวินัยได้ (ข้อ ๑๐ ว ๑) ควรสอบสวนข้อเท็จจริงก่อน แต่กรณีดังกล่าวเป็นการไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (ข้อ ๑๖)

๒. ผู้อยู่เวรแทนเป็นการสอดเข้ามากระทำโดยพลการ เป็นการไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (ข้อ ๑๖)

๓. ผู้ตรวจเวร ได้ตรวจเวรและลงชื่อตรวจเวรจริง เพียงแต่ไม่บันทึกเหตุการณ์ เป็นการไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของราชการ (ข้อ ๑๖)

ทั้ง ๓ ประการข้างต้น เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งนาย กฯ อาจดโทษภาคทัณฑ์ และว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ (ข้อ ๘๔ ว ๔) แล้วรายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑) หรือจะว่ากล่าวตักเตือนทางบริหารโดยไม่ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัด ก็สามารถทำได้เช่นกัน

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ข้อ ๘

ข้อ ๑๐

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๖

ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๔ วรรคสี่

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๘/๒/๖๓

เรียนถามท่านครับ ผอ.กองช่าง ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.อบต.จังหวัดว่า นายก อบต.ตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรงตนเอง เมื่อปี ๒๕๕๗ แต่กรรมการไม่ทำอะไรเลย นายก อบต.จึงออกคำสั่งใหม่ เมื่อปี ๒๕๕๙ และออกคำสั่งตั้งกรรมการอีกครั้งในปี ๒๕๖๒ เนื่องจากกรรมการไม่ทำหน้าที่เช่นเคย

กรรมการชุดนี้สอบจนนายก อบต.มีคำสั่งไล่ ผอ.กองช่าง ออกจากราชการตามมติ ก.อบต.จังหวัด โดยในอุทธรณ์มีประเด็นว่า นายก อบต.แต่งตั้งกรรมการถึง ๓ ครั้ง ไม่ได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าว ก.ไม่ทราบมาก่อน ถามว่า

๑. ในฐานะเลขาอนุอุทธรณ์ต้องเสนอความเห็นอย่างไร

๒. กรรมการทั้ง ๓ ชุด มีความผิดหรือไม่ อย่างไร

ขอบคุณท่านครับ

ตอบ

ประเด็น

๑. ตั้งกรรมการสอบสวนซ้ำในเรื่องเดียวกันทำได้หรือไม่ เพียงใด

๒. กรรมการสอบสวนไม่ปฏิบัติตามการสอบสวน มีความผิดหรือไม่ อย่างไร

สรุป

๑. ทำไม่ได้ ยกเว้นเปลี่ยนแปลง
๒. มีความผิด หากไม่มีเหตุผลอันสมควร

ขยายความ

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยซ้ำในเรื่องเดียวกัน ทำไม่ได้ (ข้อ ๗๖ ว ๔) เมื่อนายกฯ เห็นว่ามีเหตุอันสมควร หรือมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนตัวกรรมการ ก็ให้สามารถกระทำได้โดยต้องแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย (ข้อ ๕๖ ว ๑) กล่าวคือ ต้องทำความถึงคำสั่งเดิมและแสดงเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั่นเอง

๒. ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนต้องปฏิบัติตามการสอบสวนจนเสร็จสิ้น (ว ๒๔) หากรับทราบคำสั่งแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ ถือเป็นความบกพร่องในหน้าที่ อาจมีความผิดทางวินัยได้ อย่างน้อย ๓ ฐาน ได้แก่

- (๑) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ (ข้อ ๑๐)
- (๒) ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (๑๗) และ
- (๓) ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา (ข้อ ๑๓)

การเสนอความเห็น

ตรวจสอบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๒ คำสั่งหลังว่า มีการทำความถึงคำสั่งก่อนหน้า และแสดงเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงไว้ หรือไม่

๑. ถ้ามีการทำความถึงคำสั่งก่อนหน้า และได้แสดงเหตุแห่งการสั่งเปลี่ยนแปลงนั้นไว้ด้วย ถือเป็นอันใช้ได้ ควรเสนอให้ยกอุทธรณ์ [ข้อ ๒๑ ก. (๑)] หรืออาจพิจารณาประเด็นอื่นเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อความเป็นธรรม [ข้อ ๒๑ ก.(๙)] ก็ได้

๒. หากไม่มีการทำความใด ๆ ถึงคำสั่งเดิมและมีได้แสดงถึงเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไว้ (ข้อ ๕๖ ว ๑) ถือเป็น การดำเนินการทางวินัย (ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน) ซ้ำในเรื่องเดียวกัน ไม่อาจกระทำได้ (ข้อ ๗๖ ว ๔)

ควรเสนอความเห็น ดังนี้

(๑) ให้ยกเลิก

๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คำสั่งที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๙) คำสั่งที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒)

๒) คำสั่งลงโทษไล่ออกอันเกิดจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (คำสั่งที่ ๓) ที่ไม่ชอบ [ข้อ ๒๑ ก. (๗) และ (๘)]

๓) มติ ก.จังหวัด ครั้งที่เห็นชอบให้ไล่ออกจากราชการ

(๒) ให้นายกฯ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่อีก ๑ คำสั่ง โดยให้ความถึงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิม กล่าวคือ คำสั่งที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๗) และแสดงเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงคำสั่งไว้ด้วย (ข้อ ๕๖ ว ๔)

(๓) ให้คณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ปฏิบัติตามการสอบสวนตามหมวด ๗ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) ให้นายกฯ แจ้งคณะกรรมการสอบสวน ชุดที่ ๑ และชุดที่ ๒ ชี้แจงถึงเหตุผลที่ไม่อาจปฏิบัติตามการสอบสวนได้ว่าเป็นเพราะเหตุใด เพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.จังหวัดต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐

ข้อ ๑๓

ข้อ ๑๗

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๖ วรรคสี่

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๑ ก. (๑) (๗) และ (๘)

๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒/๓/๖๓

กรณีของผมข้าราชการถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง คำสั่งเดียว ระบุ สองคน

คนหนึ่ง เกษียณ

อีกคน โอนย้าย

กรณีนี้ ตั้งกรรมการสอบสวนก่อนเกษียณ,โอนย้ายครับ ดำเนินการอย่างไรต่อครับ

ตอบ

ประเด็น

ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก่อนเกษียณ และก่อนโอนสังกัด แต่การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ ต้องดำเนินการอย่างไร

สรุป

ต้องสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ แยกเป็น ๒ กรณี

๑. กรณีเกษียณ ลงโทษไม่ได้ แต่ต้องรายงาน ก.จังหวัด

๒. กรณีโอน ส่งไปยังนายกฯ สังกัดใหม่

ขยายความ

เมื่อมีการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยแล้ว กรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนต่อไปจนเสร็จแล้วทำรายงานการสอบสวน และเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายกฯ ผู้สั่งตั้งกรรมการสอบสวน ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ วรรค ๓) เนื่องจากเป็นกรณีไม่มีข้อกำหนดให้ชะลอหรือหยุดการสืบสวนสอบสวนทางวินัยไว้ (๔๖๘)

๑. กรณีเกษียณอายุราชการ (เทียบเคียงข้อ ๒๘ วรรค ๑ และ วรรค ๔)

เมื่อนายกฯ ได้รับสำนวนการสอบสวนจากประธานกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวน ตามข้อ ๗๙ ข้อ ๘๐ ข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒ (ข้อ ๗๗ วรรค ๑) แล้วดำเนินการ ดังนี้

(๑) พิจารณาและสั่งการ [ข้อ ๗๗ วรรค ๑ (๑)] ว่าเห็นควรลงโทษ (ภาค/ตัด/ลด) แต่เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาได้ออกจากราชการแล้ว จึงให้งดโทษ (เทียบเคียงข้อ ๒๘ วรรค ๑ และ วรรค ๔) เป็นลายลักษณ์อักษร

(๒) รายงานการดำเนินการทางวินัยรายดังกล่าวไปยัง ก.จังหวัด เพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ วรรค ๑)

๒. กรณีโอน (ย้าย) สังกัด (ข้อ ๗๔)

(๑) เมื่อนายกฯ สังกัดเดิมได้รับสำนวนการสอบสวนจากประธานกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน ตามข้อ ๗๙ ข้อ ๘๐ ข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒

(๒) ส่งเรื่องให้นายกฯ สังกัดใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้อง ตามข้อ ๗๙ ข้อ ๘๐ ข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒ อีกครั้ง (โดยไม่ต้องมีความเห็น)

(๓) พิจารณาและสั่งการ [ข้อ ๗๗ วรรค ๑ (๑)] ว่าควรได้รับโทษสถานใด (ภาค/ตัด/ลด) แล้วออกคำสั่งลงโทษตามนั้น [ข้อ ๘๖ วรรค ๒ (๑)]

(๔) รายงานการดำเนินการทางวินัยรายดังกล่าวไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ วรรค ๑)

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่

ข้อ ๔๙

ข้อ ๗๔

ข้อ ๗๖

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง และ (๑)

ข้อ ๗๙

ข้อ ๘๐

ข้อ ๘๑

ข้อ ๘๒

ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๑)

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๔๖๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๘

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๔/๓/๖๓

สอบถาม อาจารย์คะ มีครูสังกัดโรงเรียนเทศบาล ที่หนูทำงาน แก่เป็นญาติกับปลัด มีพฤติกรรม มาเซ็นชื่อ แต่ไม่อยู่สอนที่โรงเรียน หายไปเป็นวันๆ บางครั้ง ไม่มาสอนเลย พอมา ก็มาแจ้งคนคุมสมุดเซ็นชื่อว่า ลาป่วย แต่ก็ไม่ยอมส่งใบลา รวมๆ แล้ว ก็ ๓๐ กว่าครั้ง ตอนนั้นคนคุมสมุด ปรึกษาด้วยวากกับรองปลัดฯ รองปลัดฯ นำเรื่องเรียนปลัด แต่ปลัดฯ นี้ไม่มีการตอบสนอง คำถามคือ คนคุมสมุดเซ็นชื่อ (เป็นครูในโรงเรียน) ต้องทำอย่างไรดีคะ

ตอบ

ประเด็น

ผู้คุมสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการ พบว่า มีผู้ไม่ลงชื่อปฏิบัติราชการ ต้องดำเนินการอย่างไร

สรุป

ต้องรายงาน (เป็นหนังสือ) ตามลำดับชั้นถึงนายกฯ โดยเร็ว

ขยายความ

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ควบคุมดูแลสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการ พบว่า มีข้าราชการ บางรายไม่ลงชื่อในบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการ อันอาจถือเป็นความผิดทางวินัย ฐาน

๑. ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (ข้อ ๑๖) หรือ

๒. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๑๗ ว ๑)

ในแต่ละวันต้องทำบันทึกข้อความรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีใช้นายกฯ ต้อง รายงานตามลำดับชั้นถึงนายกฯ โดยเร็ว (ข้อ ๒๔ ว ๗) เพื่อให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาใน เบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) เนื่องจากมีการอ้างความเจ็บป่วย

การรายงานถือเป็นการปฏิบัติราชการ (ข้อ ๑๐ ว ๑) ตามปกติมักจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็น หลักฐานในราชการ เพราะหากมีการรายงานด้วยวาจา ย่อมเกิดความยุ่งยากเมื่อจำต้องหาพยานหลักฐาน

กรณีนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รายงานด้วยวาจาแล้วไม่บังเกิดผลในทางปฏิบัติ หรือไม่มีการแก้ไขเยียวยา เจ้าหน้าที่ผู้รายงานนั้น ต้องทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรในราชการเสนอผู้บังคับบัญชาอีกครั้ง แล้วถ่ายสำเนา บันทึกข้อความฉบับดังกล่าว พร้อมหาพยานรู้เห็นไว้ด้วย (บันทึกข้อความบางฉบับ อาจสูญหายระหว่างนำเสนอ) เพื่อป้องกันตัวเองว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของทาง ราชการ (ข้อ ๑๐ ว ๑) แล้ว และรอผลการพิจารณาสั่งการของนายกฯ

หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติต่อบັນทึกข้อความดังกล่าว หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัย กรณีเป็นนายกฯ ถือว่าไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งผู้กำกับดูแลต้องดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้ง (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ต่อไป

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๖

ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคเจ็ด และวรรคสิบสอง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๖/๓/๖๓

ข้าราชการท้องถิ่นทุจริต อปท.ตั้งกรรมการวินัย ลงโทษตัดเงินเดือน ระหว่างนั้นมีพรบ.ล้างมลทิน ต่อมา ปปช.ชี้มูลความผิดทุจริตข้าราชการผู้นั้น แต่ได้รับอนิสงค์จากพรบ.ล้างมลทิน ยังรับราชการต่อไป ต่อมาคดีทุจริตเดียวกันในศาลยุติธรรม ข้าราชการผู้นั้นรับสารภาพว่ากระทำการทุจริตจริง ศาลมีคำพิพากษาจำคุกแต่รอการลงโทษ ถามว่า อปท.ต้นสังกัดข้าราชการผู้นั้นจะแต่งตั้งคณะกรรมการทางวินัยลงโทษกรณีรับสารภาพและศาลลงโทษจำคุกแต่รอลงอาญาได้หรือไม่อย่างไร

ตอบ

กฎหมายกำหนดให้วินัยเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากคดีอาญา เมื่อข้าราชการต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔) หากวินัยถูกสั่งลงโทษและล้างมลทินแล้วในเรื่องเดียวกันกระบวนการทางอาญายังคงดำเนินต่อไป จนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้

ประเด็น

นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ถูกศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่โทษจำให้รอการลงโทษไว้ อีกหรือไม่

สรุป

อยู่ที่การวางหลัก..เพราะเป็นกรณีไม่ได้รับโทษจำคุกจริง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ขยายความ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (จริง) เว้นแต่เป็นโทษที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๙ วรรค ๒) นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ในฐานะความผิดดังกล่าวอีกครั้ง แม้ผู้นั้นจะได้รับโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ในมูลกรณีดังกล่าวมาแล้วก็ตาม ไม่ถือเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในเรื่องเดียวกัน เพราะเป็นคนละฐานความผิด (ว ๑๓) กับการดำเนินการทางวินัยครั้งก่อน

ตามคำถาม น่าจะมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นกระทำความผิดวินัย นายกฯ ได้ดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่ แล้วออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ หลังจากนั้นได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นเหตุให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นรายดังกล่าวได้รับการล้างมลทิน (ม.๕)

ในมูลกรณีเดียวกันมีการร้องเรียนไปยัง ป.ป.ช.อีกทางหนึ่ง โดย ป.ป.ช.ได้ไต่สวนตามอำนาจหน้าที่แล้วมีมติชี้มูลว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ข้อ ๓ วรรค ๓) จึงให้นายกฯ พิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. (ม.๙๒) และส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวให้ ป.ป.ช.ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่งลงโทษ (ม.๙๓)

กรณีลักษณะนี้ มีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๒๓๔/๒๕๕๒ เรื่อง ขอให้ทบทวนปัญหาการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติการล้างมลทินฯ สรุปความได้ว่า ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยอยู่ในเงื่อนไขที่ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๖ ซึ่งมีผลทำให้ไม่อาจเพิ่มโทษหรือดำเนินการทางวินัยในมูลกรณีเดียวกันได้อีก

ต่อไป ดังนั้น ภายหลังจากที่ผู้ยื่นได้รับผลจากการล้างมลทินแล้ว แม้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติว่ากระทำ ความผิดวินัยร้ายแรง (ม.๙๒) ก็ตาม ผู้บังคับบัญชาย่อมไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ยื่นได้อีกต่อไป

ตามคำถาม ไม่ต้องด้วยข้อ ๑๙ วรรคสอง เนื่องจากข้าราชการรายดังกล่าวมิได้ถูกจำคุกจริง จึงเป็นกรณี กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า "ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องรักษาชื่อเสียงของ ตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ ประพฤติชั่ว" ซึ่งเป็นเหตุให้นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัย ในฐานะความผิดดังกล่าวอีกครั้ง (เทียบเคียง ว ๑๓ หาก การลงโทษครั้งแรกที่ได้รับการล้างมลทิน มิใช่ความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๑๙ ว ๑) แต่เนื่องจากมูลกรณีเดียวกัน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ยื่นได้รับการล้างมลทินแล้ว จึงมีประเด็นว่า นายกฯ ยังจะ สามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้อีกหรือไม่

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้าไม่พบว่า ได้เคยมีการกำหนดแนวทางดังกล่าวไว้แต่อย่างใด ดังนั้น หาก นายกฯ จะดำเนินการทางวินัยอีกครั้ง ควรหารือเพื่อวางหลักต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และ การร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๕

ข้อ ๓ วรรคสาม

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙

๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๗

๕. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๙๒

มาตรา ๙๓

๖. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/๒๕๕๒ ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก. อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๒๓๒ ลง วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๙/๓/๖๓

ท่านอาจารย์คะ มีข้าราชการที่สำนักงานคนหนึ่งมาทำงานสายประจำ ระหว่าง ๐๘.๐๐-๐๘.๓๐ น.ทุกวัน ขณะที่คนอื่นเขามาถึงก่อน ๐๘.๐๐ น. พอแถมมาลงเวลาก็ถึง ๐๘.๐๑ น.บ้าง หรือห่างจากคนสุดท้าย ๑ นาทีบ้าง เรียกมาเตือนให้ลงเวลาให้ตรงก็เฉยๆไม่พอใจ และแสดงอาการกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชาตลอด เขามีวินัยไหม ข้อใดบ้าง กลัวว่านานไปจะเป็นตัวอย่างไม่ดี เราต้องทำอะไรคะ ขอขอบคุณคะ

ตอบ

เป็นเรื่อง "จิตสำนึก" ของทุกคนในการปฏิบัติราชการ ถ้าจิตสำนึกดีปัญหานี้คงไม่เกิด..!!

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานฯ พ.ศ.๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ กำหนดเวลาทำงาน ดังนี้

ช่วงเช้า ๐๘.๓๐-๑๒.๐๐ น.

พักเที่ยง ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.

ช่วงบ่าย ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ซึ่ง ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ได้วางหลักในการลงเวลาปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับระเบียบดังกล่าวด้วย ดังนั้น การลงเวลาปฏิบัติราชการ จึงต้องไม่เกิน ๐๘.๓๐ น. (บางหน่วยอาจตกลงกันภายในให้ล่าช้าได้เล็กน้อย หากไร้ความขัดแย้ง มักไม่มีประเด็น)

ประเด็น

พฤติกรรมของราชการ ๒ ประการต่อไปนี้ ผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

๑. ลงเวลาปฏิบัติราชการไม่ตรงกับความเป็นจริง (หลังล่วงเลยเวลาจริง)

๒. กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา

สรุป

ผิดวินัยทั้ง ๒ พฤติกรรม

ขยายความ

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมาทำงานสาย แต่ลงชื่อปฏิบัติราชการไม่เกินเวลา ๐๘.๓๐ น. ผิดวินัยฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา (ข้อ ๑๕ ว ๑/ข้อ ๑๖)

๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา อาจผิดวินัยฐานไม่สุภาพเรียบร้อย (ข้อ ๑๘) หรือไม่อาจลงโทษทางวินัยฐานใดได้ เนื่องจากไม่ครบองค์ประกอบความผิด ให้ลงฐานประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓ ว ๑) ก็ได้

ทั้งนี้ โดยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) หากความปรากฏแก่ผู้บังคับบัญชาอื่นให้รายงานตามลำดับชั้นถึงนายกฯ โดยเร็ว (ข้อ ๒๔ ว ๗) ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่ามีการทำผิดวินัยเกิดขึ้น กลับเพิกเฉยหรือละเลยเสีย ผู้บังคับบัญชานั้น ต้องรับผิดชอบ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒)

ข้อสังเกต

วิธีกฎแต่ละแห่งอาจแตกต่างกัน การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในบางพื้นที่จึงผิดเพี้ยนไปจากกติกาคือควรเป็น.. "ความรู้สึก" เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจมากกว่ากฎกติกา มารยาท โดยเฉพาะอคติ ทั้งลำเอียงเพราะรัก โกรธ หลง กลัว เป็นต้น ดังนั้น หากมีการร้องเรียนผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๖

ข้อ ๑๘

ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๔ วรรคสี่ และวรรคสิบสอง

๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๑/๓/๖๓

เรียนถามท่านอาจารย์ครับ ลูกน้องผมที่ อบรม.ถูก ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริต มีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร และเขามีโอกาสต่อสู้ไหม ขอขอบคุณท่านอาจารย์มากครับ

ตอบ

ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ข้อ ๓ วรรค ๓ เดิม/ข้อ ๗ วรรค ๓ ใหม่)

ขั้นตอนปฏิบัติ

แยกเป็น ๒ กรณี คือ กรณีปกติ และกรณีมีพยานหลักฐานใหม่

กรณีปกติ

ให้นายกฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาโทษทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการที่ ป.ป.ช.ได้มีมติให้ถือว่าสำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนของกรรมการสอบสวนทางวินัย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก (ม.๙๘ วรรค ๑)
๒. ลงความเห็นต่อท้ายหนังสือ ป.ป.ช.ว่า "เห็นควรลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมติ ครม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค. ๒๕๓๖" ภายใน ๓๐ วัน [ข้อ ๗๗ วรรค ๑ (๒)]
๓. เสนอ ก.จังหวัดเพื่อส่งเรื่องให้นุวินัยพิจารณาทำความเห็นเสนอ
๔. ออกคำสั่งลงโทษไล่ออกตามมติ ก.จังหวัด ภายใน ๕ วันทำการ (๓๔๕)
๕. ส่งสำเนาคำสั่งลงโทษให้ ป.ป.ช.(ตามขอ)

แนวทางต่อสู้

๑. ผู้ถูกลงโทษสามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกนั้นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๕ วรรค ๑ และ วรรค ๓)

๒. หาก ก.จังหวัด มีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษเหลือเป็นปลดออกจากราชการ นายกฯ ต้องออกคำสั่งตามมตินั้น [ข้อ ๒๑ ก. (๙)]

๓. ผู้อุทธรณ์สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลปกครองได้ เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาแล้วมีมติไม่สมประโยชน์ผู้อุทธรณ์หรือเมื่อพ้นระยะเวลา ๙๐ วัน ก.จังหวัดยังไม่พิจารณาอุทธรณ์

กรณีมีพยานหลักฐานใหม่

อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือกระทำผิดฐานที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา

ให้นายกฯ

๑. มีหนังสือพร้อมพยานหลักฐานใหม่ไปให้ ป.ป.ช.ทบทวน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. (ม.๙๙ วรรค ๑)

๒. รอจนกว่า ป.ป.ช.จะแจ้งมติการทบทวนให้ทราบ (ม.๙๘ วรรค ๓)

๓. หาก ป.ป.ช.แจ้งยืนยันตามมติเดิม หรือแจ้งมติไม่รับทบทวน ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๑-๗ เหมือนกรณีปกติทุกประการ และใช้แนวทางต่อสู้เช่นเดียวกัน

หมายเหตุ

ระยะเวลาข้างต้นเป็นเพียงเงื่อนไขเวลาเร่งรัด แม้จะพ้นระยะเวลาแล้วก็ต้องปฏิบัติต่อไปให้แล้วเสร็จ ดังนี้

๑. ระยะเวลาพิจารณาสั่งการของนายกฯ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับสำนวน

๒. ระยะเวลาที่นายกฯ ต้องพิจารณาโทษ ภายใน ๓๐ วัน ตามกฎหมาย ป.ป.ช. (ม.๙๘ วรรค ๑)

๓. ระยะเวลาการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของอนุวินัย+ก.จังหวัด มี ๙๐ วัน

๔. ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของอนุอุทธรณ์+ก.จังหวัด มี ๙๐ วัน

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

มาตรา ๙๙ วรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๓ วรรคสาม (ข้อ ๗ วรรคสาม ใหม่)

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๒๑ ก. (๙)

๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๓/๓/๖๓

อาจารย์ครับขอคำปรึกษาหน่อยครับ

กรณีนายกเป็นคู่กรณีกับพนักงานผู้ถูกตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรงพนักงานมีความประสงค์คัดค้านคำสั่งแต่งตั้งกรรมการที่นายกแต่งตั้งต้องดำเนินการอย่างไรตามระเบียบกฎหมายได้บ้างครับ

ตอบ

ประเด็น

นายกฯ เป็นคู่กรณี ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเอง โดยไม่ขอกรรมการจาก ก.จังหวัด จะคัดค้านคำสั่งนั้นอย่างไร

สรุป

ต้องร้องทุกข์ไปยัง ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ขยายความ

มิใช่เป็นกรณีคัดค้านตัวกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๔) แต่เป็นการคัดค้านคำสั่งแต่งตั้งที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ข้อ ๔๙ ว ๔) ซึ่งเป็นกรณีที่นายฯ ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิร้องทุกข์ไปยัง ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๗ ว ๑, ๓)

ในหนังสือร้องทุกข์ดังกล่าวต้องแสดงข้อเท็จจริงว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น ไม่เป็นไปตามข้อ ๔๙ วรรคสี่ ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ (หรือ พ.ศ.๒๕๕๙) ใดๆ (ข้อ ๒๘ ว ๑) เป็นเหตุให้คำสั่งนั้นเสียไป (ข้อ ๗๙)

ก.จังหวัด ต้องส่งเรื่องให้นุอนุทฤษฎ์พิจารณาทำความเห็นเสนอ และ ก.จังหวัดต้องพิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีมติเป็นประการใด ให้นายฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นโดยพลัน (ข้อ ๒๗ ว ๓)

หมายเหตุ

เมื่อความปรากฏแก่ ก.จังหวัดว่า นายฯ เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา ให้ ก.จังหวัดตรวจสอบ หากพบว่าเป็นความจริง ให้แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดแล้วพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้นายฯ ออกคำสั่งตั้งตามมติ (ข้อ ๔๙ ว ๔)

ดังนั้น ผู้ที่จะชี้ว่า "เป็นคู่กรณี" หรือไม่ คือ ก.จังหวัด และหาก ก.จังหวัดมีมติว่าเป็นคู่กรณี แต่นายฯ ได้ออกคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยไม่ผ่านการพิจารณาและมีมติคัดเลือกจาก ก.จังหวัดไปก่อนแล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ต้องยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย แล้วออกคำสั่งใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙ ว ๑) ต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๔๙ วรรคสี่

ข้อ ๕๔

ข้อ ๗๙ วรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๐/๓/๖๓

เรียนถาม นางกุ๋ ถูกตัดกรรมการสอบวินัยไม่ร้ายแรง๒ อปทเพราะโอน(ย้าย)หลายแห่งปัจจุบันย้ายมาอบต ไข่เรื่องเก่าเป็น๑๐ปีตามมาให้อบตไข่สอบวินัยไม่ร้ายแรง
เรื่องแรกตรวจจรับถนคนศลไม่เป็นไปตามสเปค เรื่องจากเทศบาล งู คินเงินละเมิดไปแล้วเรื่องที่๒ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเบิกจ่ายแต่กรรมการสอบละเมิดสรุปว่าราชการไม่
จะลงโทษทั้ง๒เรื่องเหมือนกันคือภาคทัณฑ์ได้ไหม
แต่มีผู้โต้แย้งว่าเรื่องแรกภาคทัณฑ์แล้วยังผิดซ้ำซากเรื่องหลังต้องตัดเงินเดือน๕%เวลา๑ เดือน
หรือไม่ก็ตัดเงินเดือน๕%ทั้ง๒กรณี
ขออาจารย์ชี้แนะด้วยคะแต่นายกต้องการให้ตัดเงินเดือน๕%ทั้ง๒ กรณีตะกรรมการสอบวินัยรอกำตอบนะคะ

ตอบ

ประเด็น

๑. ทำผิดวินัย ๒ เรื่อง สามารถลงโทษภาคทัณฑ์เท่ากันทั้ง ๒ เรื่อง ได้หรือไม่
๒. นายกฯ เห็นต่างจากคณะกรรมการสอบสวน ได้หรือไม่ อย่างไร

สรุป

๑. ได้ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและดุลพินิจของนายกฯ ตามแนวทางการลงโทษของ ก.พ.
๒. ได้ โดยดำเนินการตามความเห็นของนายกฯ

ขยายความ

๑. วินัยของข้าราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดว่า "การลงโทษข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยาบาล โดยอคติ หรือโดยโทสจริต หรือลงโทษผู้ไม่มีความผิด.." (ข้อ ๘๖ วรรค ๑) "...ผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้นายกฯ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณี ให้เหมาะสมกับความผิด.." (ข้อ ๘๔ วรรค ๑)

คำว่า "ไม่หลายจำ" หรือ "ไม่เข็ดหลาย" เป็นข้อกำหนดที่ได้บัญญัติไว้ในความอาญา แต่มิได้ถูกกำหนดไว้ในวินัยของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากเป็นพฤติกรรมเดียวกัน ย่อมเป็นดุลพินิจของนายฯ ที่จะลงโทษสถานใด เพราะเหตุใด โดยใช้แนวทางการลงโทษของ ก.พ.ประกอบการพิจารณากำหนดสถานโทษ

อย่างไรก็ตาม กรณีตามคำถาม แม้อาจเป็นความผิดฐานเดียวกัน แต่มิใช่พฤติกรรมหรือเรื่องเดียวกัน เนื่องจากพฤติกรรมที่ ๑ ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ (กรรมการตรวจรับ) พฤติกรรมที่ ๒ เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบฯ (เจ้าหน้าที่) นายฯ จึงสามารถใช้ดุลพินิจในการลงโทษตามที่เห็นสมควร โดยใช้แนวทางการลงโทษของ ก.พ.ประกอบการพิจารณากำหนดสถานโทษดังกล่าวแล้ว

ดังนั้น การกระทำผิดวินัยทั้ง ๒ เรื่อง หรือ ๒ พฤติกรรม อาจถูกลงโทษในระดับภาคทัณฑ์เท่ากันได้

๒. เมื่อนายฯ ได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวน (ข้อ ๗๗ วรรค ๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหามิได้กระทำความผิดวินัย (ยุติ) หรือกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ว่ากล่าว/ภาค/ตัด/ลด) ความเห็นดังกล่าวไม่ผูกพันนายฯ ที่จะต้องเห็นตาม โดยนายฯ ต้องพิจารณาเป็นหนังสือ และสั่งการ ตามที่ตนเห็น (ยุติ/ว่ากล่าว/ภาค/ตัด/ลด ตามข้อ ๘๔ วรรค ๑) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน [ข้อ ๗๗ วรรค ๑ (๑)] กรณีเห็นแย้งต้องอ้างเหตุผลประกอบด้วย (ข้อ ๗๗ วรรค ๒)

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง

ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๕/๓/๖๓

@p.prawit เรียนสอบถาม อ. ครับ

ปปช. ส่งเรื่องให้จังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีมีผู้กล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ สังกัดเทศบาล กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการจัดทำโครงการก่อสร้างซ่อมแซม

เชื่อน คสล. โดย ปปช.ให้จังหวัดดำเนินการทางวินัยหรือตามอำนาจหน้าที่กับปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และรักษาราชการแทน ผอ.กองช่างในฐานะกรรมการกำหนดราคากลาง ตามมาตรา ๘๘/๒ และ ๘๘/๔ โดย ปปช.แจ้งหนังสือพร้อมสำนวนการสอบสวนให้จังหวัดเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑

เมื่อได้รับหนังสือจาก ปปช. จังหวัดได้มีหนังสือแจ้งให้อำเภอดำเนินการพร้อมให้รายงานผลการดำเนินการให้จังหวัดทราบ

ต่อมาอำเภอก็ได้รายงานให้จังหวัดทราบว่า ได้แจ้งให้นายกเทศมนตรีดำเนินการทางวินัยและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับบุคคลดังกล่าวแล้ว และเทศบาลได้รายงานว่าได้ส่งเรื่องกล่าวหาร้องเรียนดังกล่าวให้ประธานกรรมการพนักงานเทศบาลดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว เนื่องจากในเดือนดังกล่าวนายกเทศมนตรีถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งและปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเป็นผู้ถูกกล่าวหาด้วยไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยด้วยจึงได้ส่งเรื่องให้ ก.ท.จ. ดำเนินการจัดหาบุคคลเพื่อเป็นกรรมการสอบวินัย

ก.ท.จ.ในคราวประชุมเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติให้ฝ่ายเลขานุการ ก.ท.จ. ดำเนินการจัดหาบุคคลพร้อมขอความยินยอมจากต้นสังกัดเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบวินัย

สำนักงาน สดจ. ในฐานะฝ่ายเลขาก.ท.จ. ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังเทศบาลต่างๆ เพื่อขอตัวปลัดเทศบาลและนิติกรมาเป็นกรรมการสอบวินัย แต่ไม่มีเทศบาลใดยินยอมให้พนักงานในสังกัดมาเป็นกรรมการ และเรื่องได้ยุติอยู่เพียงแค่นั้น

บัดนี้ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการให้ทราบ ผมซึ่งได้รับมอบหมายให้มารับผิดชอบเรื่องนี้ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่า เทศบาลได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยให้ปลัดเทศบาล และรองปลัดเทศบาล ออกจากราชการไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่ถูกลงโทษทางวินัยในเรื่องอื่น ยังคงมีผู้อยู่ในตำแหน่งเพียงรายเดียว คือ หัวหน้าฝ่ายการโยธา รักษาการแทน ผอ.กองช่าง ซึ่งปัจจุบันรักษาราชการแทนปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี

ประเด็นคำถามดังนี้ครับ

๑.เทศบาลไม่สามารถมีคำสั่งสอบวินัยปลัดเทศบาล และ รองปลัดเทศบาล ได้อีกต่อไปเนื่องจากออกจากราชการไปเกินระยะเวลาที่กำหนดแล้วใช่หรือไม่

๒. สามารถแต่งตั้งปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) เป็นประธานคณะกรรมการสอบวินัยได้หรือไม่
กรณีผู้ถูกสอบเป็นนักบริหารงานช่างระดับต้น

๓.เทศบาลจะใช้สำนวนการสอบสวนของ ป.ป.ช. มาใช้ลงโทษทางวินัย ได้เลยหรือไม่

ขอบคุณครับ

ตอบ

การยืมตัวกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด เป็นปัญหาใหญ่ของวินัย อปท.ซึ่งหาความยินยอมได้ยากอย่างยิ่ง !!

ประเด็น

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการไปเกิน ๑๘๐ วันแล้ว (ก่อน ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒) ตั้งกรรมการสอบสวน ได้หรือไม่

๒. ตั้งปลัดอำเภอ ระดับ ชพ.เป็นประธานกรรมการสอบสวน ผอ.กองช่าง ระดับต้น ได้หรือไม่

๓. สามารถใช้เอกสารของ ป.ป.ช.ตามมาตรา ๘๘/๒ และ ๘๘/๔ สั่งลงโทษได้เลยหรือไม่

สรุป

๑. ก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ไม่อาจตั้งกรรมการสอบสวนวินัยได้อีกต่อไป แต่ควรขอให้ ก.จังหวัด กำหนดประเด็นหารือ

๒. สามารถตั้งได้

๓. ใช้ประกอบการพิจารณาได้ แต่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ของนายกฯ ก่อน

ขยายความ

๑. ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นออกจากราชการ (ถูกลงโทษไล่ออกด้วยเหตุอื่น) ได้ถูกส่งเรื่องกล่าวหาจาก ป.ป.ช. ว่าทุจริตต่อหน้าที่ราชการให้นายกฯ ดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามอำนาจหน้าที่ (ม.๘๘/๒ และ ๘๘/๔) กล่าวคือ นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๖ วรรค ๒)

ในอำนาจหน้าที่ของนายกฯ ตามปกติ แต่เมื่อนายกฯ เป็นคู่กรณีหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา ก.จังหวัดต้องแจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดผู้ที่จะขอยืมตัว แล้วพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้นายกฯ ออกคำสั่งแต่งตั้งตามมติ (ข้อ ๔๙ ว ๔) ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เมื่อไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ จึงไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้อีกต่อไป (ข้อ ๒๘ ว ๒)

อย่างไรก็ตาม เมื่อยังไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ จนกระทั่งถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งหลักเกณฑ์ฉบับใหม่ (ข้อ ๒๘/๑ ว ๑) ได้ถูกใช้บังคับว่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ ป.ป.ช.จึงเป็นกรณีต้องหารือเพื่อวางหลักว่า กฎหมายดังกล่าวสามารถใช้บังคับในทางที่เป็นโทษกับผู้ที่ยื่นขอร่างการไปแล้วเกิน ๑๘๐ วัน ได้หรือไม่

๒. ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการท้องถิ่น ต้องเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งมีอยู่ ๒ ประเภท คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการพลเรือนสามัญ เท่านั้น

ดังนั้น ปลัดอำเภอ ระดับชำนาญการพิเศษ (ซี ๘ เดิม) จึงเป็นประธานกรรมการสอบสวน ผอ.กองช่าง ระดับต้น (ซี ๖-๗ เดิม) ได้ (เทียบเฉพาะใช้สอบสวนทางวินัย)

๓. เมื่อนายกฯ ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนตามมติ ก.จังหวัดแล้ว คณะกรรมการสอบสวนสามารถมีมติให้ใช้เอกสารหรือสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.โดยมีการ "สอบยัน" ได้ เพราะมิใช่เป็นการชี้มูลของ ป.ป.ช.ที่ห้ามแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก ให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย (ม.๙๒)

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๘๙/๒

มาตรา ๘๙/๔

มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๔๙ วรรคสี่

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒

ข้อ ๒๘/๑

๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๗/๓/๖๓

ถามค่ะ การสอบวินัยไม่ร้ายแรง พยานสามารถให้ถ้อยคำเป็นหนังสือแทนได้หรือไม่คะ (ถ้าได้ต้องใช้แบบ สว.๕ หรือไม่คะ) หรือว่าไม่สามารถให้ถ้อยคำเป็นหนังสือได้ ถ้าพยานไม่มาคือตัดพยานแล้วบันทึกไว้คะ

ตอบ

ประเด็น

การสอบพยานกรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ต้องปฏิบัติอย่างไร

สรุป

ปฏิบัติเช่นเดียวกับวินัยอย่างร้ายแรง

ขยายความ

การสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับวินัยอย่างร้ายแรงโดยอนุโลม (ข้อ ๒๖ วรรค ๕)

ในการสอบปากคำพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานเข้ามาในที่สอบสวนคราวละ ๑ คน (ข้อ ๒๖ วรรค ๑)

ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๕ เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้พยานฟัง หรือจะให้พยานอ่านเองก็ได้ เมื่อพยานรับว่าถูกต้องแล้วให้พยานและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกนั้นด้วย (ข้อ ๒๖ วรรค ๒)

กรณีคณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด (ข้อ ๖๗ วรรค ๑)

กรณีพยานมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่มา หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวัน (ข้อ ๖๗ วรรค ๒)

กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะมีมติงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในรายงานประจำวัน (ข้อ ๖๘)

คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวน..และจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย (ข้อ ๕๗)

การนำเอกสารมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวน ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด (ข้อ ๕๙ วรรค ๑)

จากข้อกำหนดข้างต้น อาจแบ่งอธิบายเป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีปกติ
๒. กรณีไม่ปกติ

อธิบาย

๑. กรณีปกติ

มีลำดับการให้ถ้อยคำพยาน ดังนี้

- (๑) ให้พยานมาพบกรรมการสอบสวนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กรรมการสอบสวนกำหนด
- (๒) กรรมการสอบสวนเรียกพยานเข้ามาในที่สอบสวน คราวละ ๑ คน
- (๓) ใช้บันทึกถ้อยคำพยานตามแบบ สว.๕
- (๔) เมื่อบันทึกถ้อยคำเสร็จ

- ๑) ให้ผู้บันทึกถ้อยคำอ่านให้พยานฟัง หรือ
- ๒) ให้พยานอ่านเองก็ได้
- (๕) เมื่อพยานรับว่าถูกต้อง ให้
  - ๑) พยานลงลายมือชื่อ และ
  - ๒) ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน
- (๖) กรรมการสอบสวนทุกคนที่ร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกนั้นด้วย

๒. กรณีไม่ปกติ ได้แก่

- (๑) พยานไม่มา
- (๒) พยานมา แต่ไม่ให้ถ้อยคำ
- (๓) กรรมการเรียกพยานไม่ได้ ภายในเวลาอันสมควร
- (๔) พยานที่จะทำให้ล่าช้าโดยไม่จำเป็น
- (๕) มีข้อพยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ

กรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวน หรือมีมติงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นได้ แต่ต้องบันทึกเหตุไว้ในบันทึกประจำวัน รวมถึงเหตุการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการสอบสวนด้วย

สำหรับกรณีพยานไม่มา แต่ขอให้ถ้อยคำตามที่รู้เห็นเป็นหนังสือแทน ย่อมเป็นดุลพินิจของกรรมการสอบสวนว่าจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ หรือจะตัดพยานปากนั้นเสีย แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวัน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม (ข้อ ๔๘) เมื่อพยานขอยื่นให้ถ้อยคำเป็นหนังสือแทน (แบบ สว.๕ ต้องใช้ต่อหน้ากรรมการสอบสวน) และคณะกรรมการสอบสวนจะนำหนังสือนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่า ได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด (ข้อ ๕๙ วรรค ๑)

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๖ วรรคห้า

ข้อ ๔๘

ข้อ ๕๗

ข้อ ๕๘ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๖๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๖๘

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑/๔/๖๓

@p.prawit เรียนสอบถาม ท่านอาจารย์

ผมเพิ่งสังเกตเห็น ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสุรินทร์เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการ
สอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘

ในการตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในหลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๒๖ ถ้าวินัยอย่างร้ายแรง ใช้คำว่า "แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน" แต่พอ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง
ใช้คำว่า "ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง"

เรียน สอบถามว่า

๑. การที่ใช้คำให้แตกต่างเช่นนี้ มีที่มาที่ไป อย่างไรครับ
๒. การที่ใช้คำให้แตกต่างเช่นนี้ มีเจตนาหมาย ให้มีผลทางกฎหมายแตกต่างกันอย่างไรครับ

ตอบ

ความเป็นมา

นับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๑ เป็นเวลากว่า ๗๐ ปี วินัยข้าราชการท้องถิ่นอนุโลมใช้วินัยข้าราชการ
พลเรือนตลอดมา ครั้นถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
พ.ศ.๒๕๔๒ แยกวินัยข้าราชการท้องถิ่นออกมาเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก โดยในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ ก.กลาง
(ก.จ., ก.ท., ก.อบต.) มีประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ใช้กับ
ข้าราชการท้องถิ่นทุกประเภท (อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.)

หลักการร่างมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยในคราวนั้น คือ ก.ก.กำหนดให้วินัยข้าราชการท้องถิ่นมีมาตรฐานเดียวกับข้าราชการพลเรือน (ข้อ ๒๑ และ ๒๓) ก.กลาง จึงนำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ กฎ ก.พ.และระเบียบ ก.พ.ที่เกี่ยวกับวินัยทั้งหมด มารวบรวมเรียบเรียงให้เป็นฉบับเดียวกัน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดกระบวนการทางวินัย ซึ่งมีทั้งสิ้น ๗๒ ข้อ และให้ ก.จังหวัด (ก.จ.จ., ก.ท.จ., ก.เมืองพัทยา และ ก.อบต.จังหวัด) ใช้เป็นกรอบกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนฯ ของแต่ละแห่ง

ประเด็น

คำว่า

๑. "แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน" กับ
  ๒. "ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง"
- มีที่มาและเจตนารมณ์ ต่างกันอย่างไร

สรุป

๑. ใช้กับวินัยอย่างร้ายแรง
๒. ใช้กับวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ขยายความ

ทั้ง ๒ เป็นถ้อยคำในกฎ แต่ภาษาพูดจะใช้อย่างไรก็ได้ เพียงแต่ให้ทราบว่า "ตั้งวินัยร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรง" เท่านั้น

๑. คำนี้ได้รับการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ เช่น

(๑) มาตรา ๑๐๒

วรรคสอง

"..ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ "แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการ

สอบสวน.."

วรรคสาม

"การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง.."

วรรคหก

"ในกรณีที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสอง.."

วรรคเจ็ด

"..กรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง.."

เป็นต้น

(๒) กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

ข้อ ๓

วรรคหนึ่ง

"การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจาก.."

ข้อ ๔

วรรคหนึ่ง

"คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จะต้องระบุ.."

เป็นต้น

ซึ่งกฎ ก.พ.ฉบับนี้ กล่าวถึงเฉพาะการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงเพียงอย่างเดียว

(๓) ระเบียบ ก.พ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ.๒๕๓๙

ข้อ ๖

"เมื่อ..ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวน..ผู้ใดในกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง.."

ข้อ ๗

"ในกรณีที่ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวน..ผู้ใดในกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง.."

เป็นต้น

๒. วินัยข้าราชการพลเรือนบัญญัติถ้อยคำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงไว้แต่เพียงว่า "..ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร" (ม. ๑๐๒ ว ๒) เท่านั้น หาได้กล่าวถึงวิธีการต่าง ๆ ไว้เช่นเดียวกับวินัยอย่างร้ายแรงไม่

เจตนาารมณั

เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ก.กลาง นำเอาวินัยข้าราชการพลเรือนทั้งนั้น มากำหนดเป็นมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยข้าราชการท้องถิ่น โดยมีได้มีการตัดแปลงเนื้อหาอันเป็นสาระสำคัญ กระทั่งได้กำหนดใหม่ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ จึงปรับถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้อย่างถูกต้อง ไม่สับสนในการดำเนินการทางวินัยทั้ง ๒ ประเภท เนื่องจากมีผลทางกฎหมายต่างกันหลายประการ เช่น ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง นายกฯ และ ก.จังหวัด ไม่อาจอ้างเป็นเหตุในการสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ในมาตรฐานทั่วไปจึงใช้คำว่า "แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน" เช่นความใน

ข้อ ๒๖ วรรคหก และวรรคแปด

ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๐

ข้อ ๗๒

ข้อ ๗๖ วรรคสี่

ข้อ ๗๙ และ

ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง

เป็นต้น

โดยให้ใช้คำว่า "แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง)" ทุกครั้งที่มีการใช้คำว่า "แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน"

ดังนั้น คำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัย ทั้ง ๒ ประเภท จึงเป็นดังนี้

๑. ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖) ต้องระบุในคำสั่งว่า "เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง" (ตามแบบ สว.๑) เท่านั้น
๒. หากเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๕) ควรระบุในคำสั่งว่า "เรื่อง ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง"

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์อย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑. แยกคำสั่งตั้งกรรมการ ทั้ง ๒ ประเภท ออกจากกันให้ชัดเจน
๒. ป้องกันความสับสนของผู้ปฏิบัติ ในการออกคำสั่งได้อย่างถูกต้อง
๓. ขจัดประเด็นโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

อ้างอิง :

๑. สำนักงาน ก.พ., พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับระบบข้าราชการพลเรือน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประชาชน จำกัด, ๒๕๓๖), หน้า ๑-๕๔๙.
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕
  - มาตรา ๑๐๒ วรรคสอง
๓. กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา
  - ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง
  - ข้อ ๔ วรรคหนึ่ง
๔. ระเบียบ ก.พ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๙
  - ข้อ ๖
  - ข้อ ๗
๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
  - มาตรา ๑๗ (๖)
  - มาตรา ๒๔ วรรคเจ็ด
  - มาตรา ๒๖ วรรคเจ็ด
  - มาตรา ๒๘ วรรคแปด
๖. มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๔
  - ข้อ ๒๑
  - ข้อ ๒๓
๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘
  - ข้อ ๒๖ วรรคห้า วรรคหก และวรรคแปด
๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
  - ข้อ ๑๔

ขอบคุณครับ

คำถาม ๘/๔/๖๓

กรณีลูกจ้างโดยฝ่ายปกครอง (อำเภอ) ตรวจฉี เป็นสีม่วง นายกให้ลาออก ต่อมา พนักงานคนดังกล่าวได้ยื่นเรื่อง ร้องเรียนว่าโดนบีบบังคับให้ลาออก กรณีนี้ข้อร้องเรียนจะฟังขึ้นไหมคะ โดยส่วนตัวแล้วมีความคิดเห็นว่า ในเมื่อ ตัดยาเสพติดให้โทษถือว่าขาดคุณสมบัติ นายกให้เขียนหนังสือลาออกถือว่าเป็นการบังคับขู่脅หรือเปล่านั้น อาจารย์

ตอบ

"ทำคุณบูชาโทษ" !!

ใช้รัฐศาสตร์แก้ปัญหาเพียงอย่างเดียว โดยละเลยหลักนิติศาสตร์ ทำให้ได้รับความเดือดร้อน !!

ยังมีผู้บังคับบัญชาอีกไม่น้อยที่ทำแบบนี้ ด้วยคิดว่าตนเองมีพรหมวิหารในการครองคน หาก ผู้ใต้บังคับบัญชา "รู้สำนึก" เหตุการณ์เยี่ยงนี้จักไม่เกิด แต่เรื่องนี้ "ไม่ใช่" !!!

มี ๒ เรื่อง คือ

๑. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
๒. ขอลาออกจากราชการ

ประเด็น

๑. เสพยาเสพติด ต้องดำเนินการอย่างไร
๒. นายกฯ ไม่ดำเนินการทางวินัย แต่เลือกให้ลาออกเพียงอย่างเดียว ได้หรือไม่

สรุป

๑. นายกฯ ต้อง
  - (๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

- (๒) เสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 ๒. ไม่ได้..ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถอนุญาตให้ลาออกได้

ขยายความ

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งผลิต ค้า ติด เสพ หรือสนับสนุนในคดียาเสพติด นายก
 ๗ ต้อง

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด ให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อน (ทุกราย)

(ว ๗๓๓)

๒. หากนาย กฯ ละเลยหรือไม่สุจริต โดยไม่ดำเนินการตามข้อ ๑. ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ผู้กำกับดูแลสามารถ ดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้งต่อไปได้

แม้ผู้นั้นจะถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ก็ยังสามารถยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการได้ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของปวงชนชาวไทย (ม.๓๘ ว ๒) นาย กฯ มีเพียงอำนาจยับยั้งการลาออกเพื่อประโยชน์แก่ราชการได้ไม่เกิน ๙๐ วัน (ข้อ ๒๔ ว ๕) เท่านั้น

หมายเหตุ

๑. การตรวจพบปัสสาวะเป็นสีม่วง มิได้หมายความว่า "ติดยาเสพติด" อันจะทำให้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติเสมอไป อยู่ที่ผลการสอบว่า "ติดยา" หรือ "เสพยา"

๒. ลูกจ้าง อปท.ใช้หลักวินัยเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ข้อ ๔๘)

๓. ข้อกล่าวอ้างที่ว่า ถูกบังคับขู่เข็ญให้เขียนหนังสือลาออกนั้น ย่อมแตกต่างจากเหตุผลในหนังสือขอลาออกแน่นอน ฟังขึ้นหรือไม่ อยู่ที่การสอบสวนของผู้กำกับดูแล

ข้อสังเกต

การแนะนำให้ผู้นั้นลาออกแล้วจะไม่ดำเนินการทางวินัย ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สุดท้ายก็เป็นอย่างที่เล่า..เดือดร้อนเพราะใจดี แต่ละเลยกฎหมาย !! ต้องระวัง !!!

อ้างอิง :

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๓๘ วรรคสอง

๒. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท.และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๓ วรรคสอง

ข้อ ๒๔ วรรคสิบสอง

๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคห้า

๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๔๘

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๗/๔/๖๓

อาจารย์คะ ขออนุญาตเรียนสอบถามค่ะว่ากรณีนี้จะเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานใด ระหว่างการไม่เอาใจใส่ กับ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการค่ะ โดยข้อเท็จจริง คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ไม่ตรวจสอบสถานะของคู่สัญญา กล่าวคือ วันที่นัดผู้ขายมาลงนามในสัญญา จนท.พัสดุไม่ได้ตรวจสอบบัตรประชาชนของคนลงนามว่าเป็นคนเดียวกับผู้ขาย หรือไม่ ส่งผลให้เมื่อทำสัญญาซื้อขายกันแล้ว จึงมาทราบภายหลังว่าคู่สัญญาได้เสียชีวิตก่อนที่จะมาทำสัญญากัน และคนที่มาลงนามนั้นเป็นคนอื่นที่มาลงนามแทน เมื่อรู้ข้อเท็จจริงแล้ว อบต.จึงได้มีการยกเลิกสัญญา ยกเลิกการจ่ายเช็ค และคืนของให้ผู้ขายไปทั้งหมดค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะอาจารย์

ตอบ

ประเด็น

ความผิดวินัยฐาน "ไม่เอาใจใส่" กับ "ประมาทเลินเล่อ" ต่างกันอย่างไร

สรุป

แม้เป็นวินัยข้อ ๙ วรรคหนึ่งเช่นเดียวกัน แต่ต่างความหมาย

ขยายความ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามหลักเกณฑ์วินัยข้อ ๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มี ๔ ลักษณะ ได้แก่

๑. ต้องอุตสาหะ
๒. ต้องเอาใจใส่
๓. ต้องระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ
๔. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

คำว่า "เอาใจใส่" ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ เป็นคำกริยา มีความหมายว่า "ใส่ใจ, ตั้งใจ" เพราะฉะนั้น คำว่า "ไม่เอาใจใส่" จึงหมายถึง "ไม่ใส่ใจ, ไม่ตั้งใจ" ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่น "เขาไม่ตั้งใจทำงาน เมื่อถูกทวงก็ทำแบบสุกเอาเผากิน" หรือ "เธอไม่เคยใส่ใจศึกษางานในหน้าที่เลย" หรือ "เจ้าหน้าที่คนนั้นทำงานแบบเข้าซามเย็นซาม" เป็นต้น

ส่วนคำว่า "ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ" หมายถึง "ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง ผลักผลเอียง หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการจะต้องปฏิบัติโดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เช่น "เขารู้ว่าระเบียบกำหนดให้การตรวจรับงานต้องตรวจสอบก่อนว่างานนั้นเป็นไปตามรูปแบบรายการหรือไม่ แต่ไม่ตรวจสอบ กลับเชื่อตามรายงานของช่าง จึงลงนามตรวจรับงาน" เป็นต้น

พฤติกรรมจากคำถาม การที่เจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เบื้องต้น หากมีหน้าที่ตรวจสอบสถานะของคู่สัญญาตามระเบียบฯ แต่หาได้ตรวจสอบไม่ จนเกิดความผิดพลาด ถือว่าประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้ต่อมาจะได้มีการแก้ไขโดย อปท.ก่อนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานประมาทเลินเล่อ ตามข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

อ้างอิง :

๑. สำนักงาน ก.พ., คู่มือการดำเนินการทางวินัย, (นนทบุรี : กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักบริหารกลาง, ๒๕๕๑), หน้า ๒๐.

๒. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔.

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

๔. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๖๑ วรรคสอง

๕. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๑๘

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๒/๔/๖๓

รบกวนสอบถามค่ะ กรณีข้าราชการกู้เงินจากธนาคาร และให้ข้าราชการอีกคนค้ำประกัน ต่อมาผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้จนเป็นเหตุให้ผู้ค้ำเกิดความเดือดร้อน จึงการร้องเรียนมาทางนายก และนายกได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ประเด็นคำถาม :นายก อปท สามารถนำเหตุนี้มาลงโทษทางวินัยแก่ผู้กู้ได้หรือไม่ หากลงโทษทางวินัยได้ ผู้กู้ผิดในฐานใด ขอบพระคุณมากค่ะ

ตอบ

"เป็นหนี้แล้วไม่ชำระ ผิดวินัยฐานประพฤติชั่ว" ตามข้อ ๒๓ ส่วนจะร้ายแรงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่ผู้หนี้ได้กระทำลง

กรณีเมื่อนายกฯ ได้ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๕) แล้ว สามารถออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ได้เลย (ข้อ ๘๔ ว ๑) แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยรายดังกล่าวไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑) เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๗ ว ๔)

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๓

ข้อ ๒๖ วรรคห้า

ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๔/๔/๖๓

ขออนุญาตสอบถามค้บอาจารย์ มีพนักงานจ้าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาเซ็นชื่อแล้วหายเป็นเวลา๑๑วันทำการควรจะ
ลงโทษอย่างไร หรือลงโทษลงแบบเรียงกระทงคือ๑๑กระทงเลยเพราะเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระกัน

ตอบ

"เซ็นชื่อแล้วหาย" รวม ๑๑ วัน ติดต่อกัน กับ ไม่ติดต่อกัน ผลต่างกัน !!

หลักเกณฑ์การสอบสวนพนักงานจ้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การสอบสวนข้าราชการท้องถิ่นโดยอนุโลม
(ข้อ ๕๐ ว ๒)

การลงชื่อแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน ผิดวินัยฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงาน (๕/๒๕๔๕)

พนักงานจ้างละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ต้องลงโทษไล่ออก [ข้อ ๔๙ (๖)]

การขาดงานติดต่อกัน ให้นับวันหยุดระหว่างนั้นรวมด้วย (นร ๐๗๐๙.๒/๒๘)

ประเด็น

๑. ละทิ้งติดต่อกันไม่เกินกว่า ๗ วัน

๒. ละทิ้งติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน

อธิบาย

แบ่งการละทิ้งหรือขาดงาน ๑๑ วัน ออกเป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีละทิ้งหรือขาดงานติดต่อกันไม่เกินกว่า ๗ วัน หรือวันเว้นวัน แต่รวมแล้วเป็น ๑๑ วัน ถือเป็นต่างกรรมต่างวาระ นายกฯ จะสั่งลงโทษเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเรียงหรือรวมกระทงก็ได้ ย่อมเป็นดุลพินิจของนายกฯ โดยแท้

๒. กรณีละทิ้งหรือขาดงานติดต่อกันเป็นเวลา ๑๑ วัน ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องลงโทษไล่ออก

หมายเหตุ

อย่างไรก็ดี ตามปกติการออกคำสั่งลงโทษ จะพิจารณาจากคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยเป็นหลัก กล่าวคือ ๑ คำสั่งตั้งกรรมการ จะมี ๑ คำสั่งลงโทษ ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

อ้างอิง :

๑. สำนักงาน ก.พ., แนวทางการลงโทษ, สำนักมาตรฐานวินัย, ๒๕๔๕. (ลำดับจัดเก็บ ๕/๒๕๔๕)

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ข้อ ๔๘

ข้อ ๔๙ (๖)

ข้อ ๕๐ วรรคสอง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๙/๔/๖๓

รบกวนสอบถามค่ะ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนไต่สวนมายัง อปท. และให้นายก อปท. มีคำสั่งลงโทษทางวินัย มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ *คำถาม อปท. จะลงโทษเป็นปลดออกจากราชการ หรือ ไล่ออกจากราชการ จะพิจารณาอย่างไร??

ตอบ

ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ต้องไล่ออกสถานเดียว (ว ๒๓๔) หากปลดออกได้ไม่

ขั้นตอนปฏิบัติ

๑. นายกฯ ต้องลงความเห็น [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ว่าเห็นควรให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ (ว ๒๓๔) โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่า สำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ม. ๙๘ ว ๑)
๒. ให้นายกฯ เสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ เมื่อ ก.จังหวัด มีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ ว ๑)
๓. นายกฯ ต้องออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ (ก.จังหวัดไม่อาจเห็นเป็นอย่างอื่น) แล้วส่งสำเนาคำสั่ง ไปให้ ป.ป.ช. (ตามขอ)
๔. ระยะเวลาตั้งแต่รับเรื่องจาก ป.ป.ช.ถึงวันออกคำสั่งลงโทษเป็นเงื่อนไขเวลาเร่งรัด ซึ่งต้องกระทำโดยเร็ว

ต่อจากนั้นจะเป็นกระบวนการขั้นตอนการยื่นอุทธรณ์ของผู้ถูกสั่งลงโทษ และการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก. จังหวัด หากมีเหตุอันควรลดหย่อน ก.จังหวัดจะนำมาพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออกจาก ราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๑) อันเป็นโทษวินัยอย่างร้ายแรง (อ.๘๘/๒๕๕๓) โดยนายกฯ ต้องออกคำสั่งลดโทษตามมติ ก. จังหวัด [ข้อ ๒๑ ก. (๙)]

หมายเหตุ

บางรายมีการลงโทษปลดออกจากราชการเสียตั้งแต่คำสั่งแรก แล้วส่งสำเนาคำสั่งลงโทษนั้นไปให้ ป.ป.ช. (ตามขอ) หากมีการทักท้วงต้องแก้ไขคำสั่งดังกล่าวให้เป็นไปตามมติ ครม. (ว ๒๓๔) ใหม่อีกครั้ง ซึ่งในทางปฏิบัติ ก่อนข้างมีปัญหาทั้งการแก้ไขคำสั่ง และการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖
๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๘/๒๕๕๓
๓. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๕๖
๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง
๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๗ วรรคสาม
ข้อ ๒๕ วรรคสอง
ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)
ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง
๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๑ ก. (๙)

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑/๕/๖๓

อาจารย์คะ

หนูขอทราบสอบถามค่ะ กรณี ครูขาดราชการตั้งแต่วันที่ ๑๓ - ๒๔ ก.ย. ๒๕๖๒ รวมเป็นเวลา ๑๒ วัน แล้วมาทำงานในวันที่ ๒๕ - ๒๗ ก.ย. ๒๕๖๒ หลังจากนั้นก็ไม่มาทำงานอีกเลยจนถึงปัจจุบัน อดตั้งสอบข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว ก็ตั้งสอบวินัยร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ,จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ.... และขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา โดยผลการสอบสวนให้ปลดออก แต่ทางจังหวัดแจ้งว่า ยังขาดไม่เกิน ๑๕ วัน ตั้งสอบวินัยไม่ได้ สว.๑ ไม่ชอบ จึงให้ อด.ไปรับเอกสารคืน แบบนี้หนูจะต้องทำอย่างไรต่อคะ อยากทราบว่า

- ๑.อด.สามารถตั้งสอบวินัย กรณีนี้ได้หรือไม่
- ๒.สว.๑ ไม่ชอบตามที่จังหวัดอ้างหรือไม่

ขอบคุณค่ะ

ตอบ

"การวินิจฉัยประเด็นอันเป็นสาระสำคัญของเรื่องเป็นอำนาจของ ก.จังหวัด" เมื่อ อปท.รายงานขอความเห็นชอบให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใด ก.จังหวัดต้องส่งเรื่องของผู้นั้นไปยังอนุวินัยฯ เพื่อพิจารณาทำความเห็นเสนอ เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ วรรค ๑)

ข้อเท็จจริง

ผู้นั้นขาดราชการระหว่างวันที่ ๑๓-๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๑๒ วัน หากห้วงเวลาดังกล่าวเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ส่วนระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน (วันที่ อปท.รายงานขอความเห็นชอบให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง) เข้าใจว่าติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

ประเด็น

ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ได้ระบุ

๑. ช่วงขาดราชการ รวม ๑๒ วันแรกนั้น เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือไม่ อย่างไร และ
  ๒. ช่วงขาดราชการติดต่อกันตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน หรือไม่
- ซึ่งทั้ง ๒ พฤติกรรม ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๗ วรรค ๒)

ดังนั้น ประเด็นข้างต้นถือเป็นสาระสำคัญที่ ก.จังหวัด ต้องเป็นผู้วินิจฉัย โดย

๑. ส่งเรื่องให้อนุวินัยฯ พิจารณาทำความเห็นเสนอว่า จะให้สอบสวนเพิ่มเติม หรือให้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ครบถ้วนถูกต้อง เป็นต้น

๒. ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติ เป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ วรรค ๑)

หมายเหตุ

๑. ข้างต้นเป็นการตอบตามหลักเกณฑ์อันเป็นหลักนิติธรรม

๒. ส่วนข้อเท็จจริงตามคำถามเข้าใจว่าเป็นการแก้ปัญหาภายใน ซึ่งต้องอิงระเบียบกฎหมาย เช่น ระเบียบงานสารบรรณด้วย

๓. คำถามทั้ง ๒ ข้อ ในนี้มีคำตอบแล้ว

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๗ วรรคสอง

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๕/๕/๖๓

อาจารย์คะรบกวนสอบถามค่ะ

กรณีป.ช. ซึ่งมีความผิดวินัยร้ายแรง พนักงานเทศบาล โดยมีลำดับเหตุการณ์ดังนี้

-ประมาณปี ๒๕๕๑ สตง.ตรวจสอบเงินขาดบัญชีและเงินยืม ปีงบประมาณ ๒๕๕๖-๒๕๕๘

- ๓ พ.ค.๒๕๖๐ ป.ช. ได้รับหนังสือร้องเรียนจากสตง.

-คณะกรรมการป.ช. ประชุมมีมติตั้งคณะอนุฯ ๒๐ มี.ค. ๒๕๖๑

- ๒๐ ก.ค. ๒๕๖๑ ตั้งคณะอนุฯ

- คณะอนุฯ มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหารับทราบคำสั่ง

-คณะกรรมการป.ช. มีมติ ว่ามีมูลความผิดทางอาญา ตามป.อาญา ม. ๑๔๗ , ๑๕๗ แต่ ๑๕๗ ขาดอายุความ และมีมูลความผิดวินัยร้ายแรง..เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล ..เรื่อง.. ลงวันที่ ๒๘ ธ.ค.๒๕๕๔

แล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการวินัยในฐานความผิดดังกล่าว พิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายใน ๓๐ วันนับแต่รับเรื่องจากปช. ตามมาตรา ๙๑(๒),๙๘ พ.ร.บ.ปปช.๒๕๖๑

แต่ !!! ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลลาออกเหตุรับราชการนานไปตั้งแต่ มิ.ย. ๒๕๕๔ แล้ว

คำถาม : ๑. เทศบาลต้องดำเนินการอย่างไรคะ

๒. สามารถลงโทษทางวินัยได้หรือไม่ หากได้ลงโทษสถานใด

๓. ใช้ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลฉบับ ๒๕๕๔ หรือ ๒๕๕๘ บังคับคะ..ขอบคุณคะ
ปล.เหตุเกิดที่เทศบาล A แต่ออกจากราชการขณะอยู่สังกัดเทศบาล B ซึ่งอยู่คนละจังหวัดกันคะ

และกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้างคะ

โดยคณะกรรมการปปช.มีมติให้ลงโทษทางอาญา+วินัย วันที่ ๔ ก.พ.๒๕๖๓

คณะอนุฯ ปปช.มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหา ลงวันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๑ ค่ะ

ตอบ

ประเด็นมีเพียงว่า

ผู้ที่ถูก ป.ป.ช.แต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนหลังจากการไปเกิน ๑๘๐ วันแล้ว และชี้มูลว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายฯ สามารถเสนอความเห็นขอไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ลงโทษปลดออก/ไล่ออก ได้หรือไม่

สรุป

ไม่อาจกระทำได้ ตามความเห็นของ กกก.เรื่องเสร็จที่ ๓๔๑/๒๕๖๓

ขยายความ

ผู้นั้นออกจากราชการไปตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ แต่ ป.ป.ช.เพิ่งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเวลากว่า ๗ ปี ซึ่งเกินกว่า ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการแล้ว (ข้อ ๒๘ วรรค ๒)

สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔๑/๒๕๖๓ สรุปความว่า กรณีผู้ถูกกล่าวหาได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว แต่การแต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนเกิดขึ้นภายหลังการเกษียณอายุราชการเกิน ๑๘๐ วัน กรณีไม่เข้าเงื่อนไขการพิจารณาโทษทางวินัยได้ ตามความในข้อ ๒๘ วรรคสอง ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัยฯ ทั้งนี้ อนุฯ จึงไม่อาจพิจารณาโทษทางวินัยกรณีดังกล่าวได้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๕๕/๒๕๖๒ และ ๑๓๖๒/๒๕๕๖

หมายเหตุ

ตามคำถาม

๑. และ ๒. อปท.ต้องแจ้งให้ ป.ป.ช.ทราบถึงกรณีที่ไม่อาจดำเนินการทางวินัยผู้นั้นได้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔๑/๒๕๖๓, ๒๕๕/๒๕๖๒ และ ๑๓๖๒/๒๕๕๖
๓. ใช้บังคับตามหลักเกณฑ์วินัย ปี ๒๕๕๘ (ข้อ ๒๘ วรรค ๒)

อ้างอิง :

๑. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๑) เรื่องเสร็จที่ ๓๔๑/๒๕๖๓
- (๒) เรื่องเสร็จที่ ๒๕๕/๒๕๖๒
- (๓) เรื่องเสร็จที่ ๑๓๖๒/๒๕๕๖
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘
- ข้อ ๒๘ วรรคสอง
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
- มาตรา ๑๐๐

ขอบคุณครับ

คำถาม ๘/๕/๖๓

เรียนถามท่านอาจารย์ประวิทย์.ประวิทย์ เปรื่องการ ด้วย หลักเกณฑ์วินัยฉบับใหม่ ข้อ ๘๘วรรคสอง วางหลักไว้ว่า พนักงานเทศบาลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้นายกเทศมนตรี ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขนี้ ส่วนการดำเนินการเพื่อปรับบทความผิดและการสั่งลงโทษ ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในการกระทำความผิด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด ขึ้นในระหว่าง ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ ซึ่งขณะกระทำความผิด มาตรฐานวินัยฉบับ ปี ๒๕๕๔ บังคับใช้อยู่ ดังนั้นการปรับบทฐานความผิด จะต้องปรับบทตามมาตรฐานฉบับ เดิม ใช่หรือไม่ครับ

ตอบ

ถูกต้องแล้ว !!

หลักเกณฑ์ที่ต้องอ้างในการออกคำสั่งลงโทษ นอกจากหลักเกณฑ์ปี ๒๕๕๘ (ปัจจุบัน) แล้ว ยังต้องอ้างหลักเกณฑ์ที่ใช้ในขณะกระทำผิดด้วย ใน ๒ เรื่อง คือ

๑. ฐานความผิด
๒. สถานโทษ

ส่วนหลักเกณฑ์ที่ใช้อ้างในการสอบสวน ได้แก่ หลักเกณฑ์ปี ๒๕๕๘ (ปัจจุบัน)

อธิบาย

ข้าราชการท้องถิ่นกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนหลักเกณฑ์ปี ๒๕๕๘ จะใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙) ซึ่งนาย กฯ ยังมีได้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นเลย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน

นาย กฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามหลักเกณฑ์ปี ๒๕๕๘ (ปัจจุบัน) และดำเนินการตามหลักเกณฑ์นั้นทุกขั้นตอน

เมื่อจะออกคำสั่งลงโทษ ต้องอ้างทั้งหลักเกณฑ์ปี ๒๕๕๘ (ปัจจุบัน) ในการใช้อำนาจ และหลักเกณฑ์เดิม (ขณะกระทำผิด) ในการปรับบทความผิด ซึ่งมี ๒ ประเด็น คือ ฐานความผิด และ สถานโทษ เช่น "เป็นการกระทำ ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๓ วรรคสาม ของประกาศคณะกรรมการข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น จังหวัด...เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๔๕ และ ก.จังหวัด...ในการประชุมครั้งที่ .../...เมื่อวันที่...เดือน...พ.ศ...ได้มีมติให้ลงโทษไล่...ออกจากราชการ ตามข้อ ๒๑ วรรคสอง (๕) ของประกาศฯ ฉบับดังกล่าว"

เป็นต้น

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๘๙ วรรคสอง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๓/๕/๖๓

เรียน ผอ.ประวิทย์ศรีรับ ขอสอบถามครับกรณีพนักงานส่วนท้องถิ่น ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง สอบสวนแล้วนายกสั่งลงโทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ แต่ในระหว่าง การพิจารณา ของ ก. จังหวัด พนักงานส่วนท้องถิ่นได้ลาออกจากราชการ ต่อมา ก.จังหวัดพิจารณาอุทธรณ์แล้ว เห็นว่า พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา เป็นความผิดวินัยเล็กน้อย ลงโทษภาคทัณฑ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถลด โทษจาก ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็น ภาคทัณฑ์ ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะมีผลต่อการคิดคำนวณบำเหน็จ บำนาญ

ตอบ

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ ไม่เป็นเหตุให้ยุติการพิจารณาวินัยผู้อุทธรณ์ (ข้อ ๑๘ ว ๒/ข้อ ๒๑ ว ๔)

เมื่อ ก.จังหวัด ได้พิจารณาวินัยผู้อุทธรณ์แล้ว และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงควร ได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง [ข้อ ๒๑ ก.(๓)] แล้วให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ เป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งนายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๙ ว ๑) คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.จังหวัดให้ เป็นที่สุด (ข้อ ๙ ว ๒)

การสั่งลดโทษจากลดขั้นเงินเดือนเหลือเป็นภาคทัณฑ์ ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมใช้บังคับ [ข้อ ๘๖ ว ๒ (๔)]

เมื่อนายกฯ ได้มีคำสั่งลดโทษจากลดขั้นเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์แล้ว คำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนเดิมเป็นอัน ยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ลดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกลงโทษ (ข้อ ๘๗ ว ๗) แล้วคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่ผู้นั้นตาม กฎหมายต่อไป

หมายเหตุ

กรณีที่ไม่อาจดำเนินการแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วได้ เช่น

๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการสอบสวนเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้งดโทษ (ข้อ ๒๘)

๒. ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (เทียบข้อ ๒๘)

๓. ถูกลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้ยื่นอุทธรณ์แล้วลาออก ก.จังหวัด

(๑) จะพิจารณาให้เพิ่มโทษไม่ได้ (ข้อ ๒๑ ว ๔)

(๒) เห็นเป็นวินัยอย่างร้ายแรง จะให้กลับไปตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีกไม่ได้ (ข้อ ๒๑ ว ๔)

เป็นต้น

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๑๘ วรรคสอง

ข้อ ๒๑ ก. (๓) (๘) และวรรคสี่

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๘

ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๔)

ข้อ ๘๗ วรรคเจ็ด

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๕/๕/๖๓

อาจารย์ครับขออนุญาตเรียนถาม ๑.ในกรณีข้าราชการกระผิดกรณีในระหว่างการสอบสวนของปปช.อยู่แต่ปรากฏว่าข้าราชการรายดังกล่าวเกษียณอายุก่อนแต่มาภายหลังปปช.ชี้มูลมาในระหว่างเป็นข้าราชการบำนาญเทศบาลต้องออกคำสั่งอย่างไร ๒.บำนาญยังมีสิทธิได้รับเหมือนเดิมหรือไม่ครับ

ตอบ

ข้อมูลไม่เพียงพอ..โดยเฉพาะเงื่อนไขเวลา เช่น ป.ป.ช.ตั้งอนุไต่สวนเมื่อใด ชี้มูลเมื่อใด ผู้นั้นเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ.ใด เป็นต้น เพราะคำตอบอาจต่างไป !!

หลักสำคัญ

ถ้า ป.ป.ช.ชี้มูลว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้นั้นต้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว (ว ๒๓๔) ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ และหากชี้มูลว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานอื่นที่ไม่ใช่ฐานทุจริต จะลงโทษปลดหรือไล่ออกก็ได้ (วินัยร้ายแรงมีโทษเพียง ๒ สถาน) แต่ถ้าลงโทษปลดออกจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนลาออกจากราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๒)

กรณีคำถาม

เป็นกรณี ป.ป.ช.ตั้งอนุไต่สวนก่อนออกจากราชการ จึงสามารถดำเนินการทางวินัย (อย่างร้ายแรง) ได้ (ข้อ ๒๘ เดิม)

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการแก้ไขให้นายกฯ ต้องสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ (ข้อ ๒๘ ใหม่ มีผล ๑ ส.ค.๖๒)

ดังนั้น จึงต้องมีข้อมูลเพียงพอในการตอบ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาหลักของ ก.กลาง

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๘

ข้อ ๘๕ วรรคสอง

๒ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒

ข้อ ๒๘ (มีผล ๑ ส.ค.๖๒)

๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๘/๕/๖๓

ขออนุญาต เรียนถามท่านอาจารย์

กรณี ปปช.ชี้มูลส่งเรื่องร้องเรียน

เนื่องจากมิใช่ความผิดร้ายแรง

และมูลค่าความเสียหายไม่สูงมาก

ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ

ตามอำนาจหน้าที่

พรบ.ปปช.๖๑ ม.๖๔ ม.๖๕

๑.จะตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อน

หรือ ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย ได้เลย

โดยใช้สำนวนการไต่สวนของ ปปช.

เป็นสำนวนของกรรมการสอบข้อเท็จจริง

๒.กรณี นายกอปท.ผู้สั่งตั้งเป็นคู่กรณี

กับผู้ถูกร้องเรียน การตั้งคณะกรรมการ

สอบสวนทางวินัย ต้องทำอย่างไร

ขอบคุณ ครับ

ตอบ

ประเด็น

ป.ป.ช.ส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

๑. ต้องปฏิบัติอย่างไร

๒. นายกฯ เป็นคู่กรณี ต้องทำอย่างไร

หลักการ

กฎหมาย ป.ป.ช.ฉบับปัจจุบัน บัญญัติว่า กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาเห็นว่าเรื่องที่มีการกล่าวหาเรื่องใดมิใช่เป็นความผิดร้ายแรง..จะส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ (ม.๖๔) และรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบ (ม.๖๕)

การ "ส่งเรื่อง" นายกฯ ต้องสอบตามหน้าที่และอำนาจเสียก่อน (ม.๖๔) จึงสามารถส่งเรื่องไปยัง ก.จังหวัดได้

การ "ชี้มูล" นายกฯ ไม่ต้องสอบใด ๆ อีก (ม.๘๘ ว ๑) ต้องส่งเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเท่านั้น

๑. หน้าที่และอำนาจของนายกฯ คือ ต้องดำเนินการ

(๑) กรณีมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นว่าข้าราชการท้องถิ่นกระทำความผิดวินัย ต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ วรรค ๔) กล่าวคือ ต้องตั้งกรรมการสอบวินัย ไม่ใช่ตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง

(๒) กรณีมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีมูลหรือไม่ (ข้อ ๒๔ วรรค ๕) ซึ่งอาจกระทำโดยการแต่งตั้งกรรมการสืบ/สอบ/ตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ (ข้อ ๒๔ วรรค ๘)

หากเห็นว่าไม่มีมูลจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ามีมูลต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ วรรค ๑๐)

๒. กรณีนายกฯ เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกร้องเรียน ให้แจ้งพฤติกรรมการเป็นคู่กรณีให้ปรากฏแก่ ก.จังหวัดเพื่อตรวจสอบ หากพบว่าเป็นความจริง ก.จังหวัดจะพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้ อปท.ออกคำสั่งตั้งตามมติต่อไป (ข้อ ๔๙ วรรค ๔)

ดังนั้น เมื่อ ป.ป.ช.ส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัย จึงถือเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นที่ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยทันที (ข้อ ๒๔ วรรค ๔) โดยไม่ต้องสอบข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ วรรค ๕) ซ้ำอีก

อย่างไรก็ตาม ในกฎหมาย ป.ป.ช.บัญญัติ ห้ามนายกฯ ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนของกรรมการสอบสวนนั้น เฉพาะกรณี "ซุ่มล" (ม.๙๘ วรรค ๑) แต่การสอบสวนวินัยกรณีตามคำถามเป็นกรณี "ส่งเรื่อง" (ม.๖๔) มิได้มีบทบัญญัติให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนของกรรมการสอบสวนวินัย (ดังเช่น ม.๙๘ วรรค ๑) ดังนั้น กรรมการสอบวินัยที่นายกฯ แต่งตั้ง จึงต้องปฏิบัติสอบสวนไปตามปกติ ซึ่งสามารถใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนวินัยได้

ข้อแนะนำ

ควรใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนวินัย โดยให้มีการ "สอบย้อน" ด้วย เพื่อปิดประเด็นโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นตามมา

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๖๔

มาตรา ๖๕

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง

๒. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ.

๒๕๖๑

ข้อ ๒๕

ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง (๓)

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคแปด และวรรคสิบ

ข้อ ๔๙ วรรคสี่

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๐/๕/๖๓

เรียน ท่านอาจารย์ prawit p.

ขออนุญาตสอบถาม ดังนี้ ครับ

ทม.ก ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง พนักงานครูเทศบาลท่านหนึ่ง ระดับ คศ.๑ ร.ร.เอ ในสังกัด ทม.ก ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ฯ ตามประกาศ ก.ท.จ. ข้อ ๑๗ วรรคสอง โดยประธานกรรมการ เป็น ผอ. ร.ร.บี และกรรมการอีกท่านหนึ่ง เป็น หน.ฝ่าย และนิติกร เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งหมดสังกัดทม. ก ต่อมา ประธานกรรมการ ทำบันทึกข้อความฉบับหนึ่ง ถึง ผอ.กองวิชาการและแผนงาน ในสังกัด ทม.ก ซึ่งเป็นต้นสังกัดของ นิติกร (กรรมการ/เลข) (แทนที่จะทำบันทึกถึง นายกเทศมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งโดยตรง ซึ่งท่านน่าจะเข้าใจว่านิติกรเป็นเจ้าของเรื่อง) ขอให้พิจารณาและทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ โดยให้เหตุผลว่า ตนไม่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาก่อน และไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง อีกทั้งขณะเกิดเหตุตนยังไม่ได้โอนย้ายมาสังกัด ทม.ก ขอเรียนถาม ในประเด็น ดังนี้

๑. จำเป็นต้องให้ประธานกรรมการ ทำบันทึกข้อความ ถึง นายกเทศมนตรี ผู้สั่งแต่งตั้งโดยตรง หรือไม่ หรือ ผอ.กองวิชาการและแผนงาน หรือ กรรมการและเลขานุการ ทำความเห็นเสนอต่อนายกเทศมนตรีไปเลย จึงจะชอบด้วย ระเบียบ หรือประกาศ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อเท็จจริงข้างต้นถือเป็นเหตุผลให้เปลี่ยนแปลงตัวประธานกรรมการได้หรือไม่

ขออนุญาตเรียนถามครับ

ตอบ

ประเด็น

๑. ผู้รายงานระหว่างการสอบสวนเป็นหน้าที่ใคร และต้องรายงานผู้ใด
๒. การไม่เคยฝึกอบรมหลักสูตรวินัย ๑ การไม่มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย ๑ และการกระทำผิดเกิดก่อนกรรมการจะโอน (ย้าย) มาสังกัดที่เกิดเหตุ ๑ เหล่านี้ถือเป็นเหตุเปลี่ยนแปลงประธานกรรมการ/กรรมการสอบสวน หรือไม่

หลักการ

๑. โดยปกติเป็นหน้าที่ประธานกรรมการสอบสวน (หรือผู้ทำหน้าที่แทน กรณีไม่มีประธาน) ทำบันทึกข้อความรายงานนายกฯ โดยตรง

หลักเกณฑ์วินัยได้กำหนดให้ประธานกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต่าง ๆ เช่น นัดประชุมครั้งแรกเพื่อวางแนวทางการสอบสวน (ข้อ ๕๒) รายงานนายกฯ กรณีขอถอนผู้ถูกกล่าวหารายใดเป็นพยาน (ข้อ ๓๔) อยู่ร่วมประชุม เว้นแต่มีเหตุ (ข้อ ๕๓ วรรค ๒) รายงานนายกฯ ให้เสนอ ก.จังหวัด เพื่อติดตามเร่งรัด กรณีสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ภายใน ๑๘๐ วัน (ข้อ ๕๘ วรรค ๓) และรายงานนายกฯ เมื่อสอบสวนพบเรื่องอื่น หรือพาดพิงข้าราชการอื่น นอกเหนือจากที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑) เป็นต้น

การสอบสวนทางวินัยเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนกับนายกฯ เท่านั้น เพราะฉะนั้น ประธานกรรมการ จึงต้องทำบันทึกข้อความ "เรียนนายกฯ" หากในบันทึกข้อความ ใช้คำว่า "เรียน ปลัด/ผอ.กองฯ/นิติกร ฯลฯ" ผู้รับบันทึกฯ ต้องนำเสนอนายกฯ เพื่อสั่งการโดยเร็ว

๒. เหตุในการเปลี่ยนแปลงตัวประธานกรรมการ/กรรมการ เช่น นายกฯ เห็นว่ามีเหตุอันสมควร หรือ จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๖ วรรค ๑) หรือประธานกรรมการ/กรรมการผู้นั้นถูกคัดค้าน (ข้อ ๕๔) หรือคัดค้านตัวเอง (ข้อ ๕๕) เป็นต้น

เหตุคัดค้านกรรมการสอบสวน

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำผิด
- (๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา
- (๕) เหตุอื่นที่จะทำให้เสียความเป็นธรรม

ส่วนข้อกล่าวอ้างเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งต้องมี ดังนี้

(๑) เป็นนิติกร

(๒) จบปริญญาทางกฎหมาย

(๓) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน)

(๔) มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

อย่างน้อย ๑ คน ร่วมเป็นกรรมการด้วย

โดยคณะกรรมการสอบสวนชุดนี้มีนิติกรร่วมเป็นกรรมการสอบสวนอยู่ด้วยหนึ่งคนแล้ว (ข้อ ๔๙ วรรค ๒) แม้กรรมการที่เหลือจะไม่มีคุณสมบัติตาม (๑) - (๔) เลยก็ตาม ถือว่าคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนดังกล่าวชอบแล้ว

ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างของประธานกรรมการสอบสวน ทั้ง ๓ ประการ จึงไม่อาจถือเป็นเหตุในการเปลี่ยนแปลงประธานกรรมการสอบสวนได้

แต่อย่างไรก็ตาม หากนายกฯ เห็นว่าเป็นเหตุอันสมควร จะให้เปลี่ยนแปลงประธานกรรมการสอบสวนก็สามารถกระทำได้ เพราะเป็นอำนาจดุลพินิจของนายกฯ

สรุป

๑. เป็นหน้าที่ของประธานกรรมการสอบสวน ต้องทำบันทึกรายงานนายกฯ
๒. ข้อกล่าวอ้างทั้ง ๓ ประการ ไม่ถือเป็นเหตุในการเปลี่ยนแปลงหรือคัดค้านตนเองของประธานกรรมการสอบสวน แต่หากนายกฯ จะเปลี่ยนแปลงก็สามารถกระทำได้ เพราะเป็นอำนาจดุลพินิจโดยแท้

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๓๔

ข้อ ๔๙ วรรคสอง

ข้อ ๕๒

ข้อ ๕๓ วรรคสอง

ข้อ ๕๔

ข้อ ๕๕

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๘ วรรคสาม

ข้อ ๗๐

ข้อ ๗๑

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๒/๕/๖๓

เรียนอาจารย์ประวิทย์ เป็เรื่องการ ที่เคารพครับ ผมมีเรื่องปรึกษาเรื่องการดำเนินการทางวินัยพนักงานเทศบาล รายละเอียดดังนี้

๑. มีพนักงานเทศบาลย้ายมาใหม่ ต่อมา มีหนังสือจากเทศบาลเดิมขอให้ดำเนินการทางวินัยพนักงานเทศบาลที่ย้ายมา เป็นวินัยไม่ร้ายแรงตามประกาศฯ ข้อ ๒๖ ฐานความผิดไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ราชการ มติกรม. ฯลฯ ซึ่งทำให้ราชการเสียหายไม่ร้ายแรง มีผู้กระทำความผิดร่วมกัน ๕ คน (คณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานฯ) สรุปลำนวนของคณะกรรมการให้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

๒. พนักงานเทศบาลรายนั้นมาปรึกษากับผมซึ่งรักษาราชการแทนปลัดเทศบาล แจ้งว่า เทศบาลเดิมลงโทษทางวินัย คณะกรรมการท่านอื่น (๔ คน) โดยดำเนินการแค่กล่าวตักเตือน ทางผมจะเสนอให้ดำเนินการแค่กล่าวตักเตือนเหมือนกันได้หรือไม่

คำถาม ครับ

๑.ผมควรเสนอให้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง หรือสามารถดำเนินการแค่กล่าวตักเตือนได้หรือไม่ครับ

๒.การดำเนินการแค่กล่าวตักเตือนจะมีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ครับ เนื่องจากผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นผู้ร้องเรียนจนเกิดการสอบสวนและสรุปลำนวนดังกล่าว

ขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงล่วงหน้าครับ

ตอบ

ประเด็น

มีเพียงว่า

สังกัดเดิมชี้มูลความผิดวินัยตามมา สังกัดปัจจุบันต้องดำเนินการอย่างไร

หลักการ

สังกัดเดิมข้อมูลยังสังกัดปัจจุบันซึ่งเป็นการกล่าวหาว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้นั้นมากระทำผิดวินัย ถือเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) กรณีข้อมูลวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้นายกฯ สังกัดปัจจุบันสอบสวนตามที่เห็นสมควร โดยอาจมอบหมายให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน หรือตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้ (ข้อ ๒๖ ว ๓) กล่าวคือ ต้องดำเนินการโดยนายกฯ สังกัดปัจจุบันเท่านั้น

เนื่องจากวินัยมีลักษณะเฉพาะ ๓ ประการ คือ

๑. ไม่มีอายุความ
๒. ต้องมีสภาพเป็นข้าราชการจึงจะถูกดำเนินการทางวินัยได้ (มีข้อยกเว้น)
๓. ผู้ลงนามในคำสั่ง (พิจารณา) ต้องเป็นนายกฯ (ก.จังหวัด) สังกัดปัจจุบัน ณ วันออกคำสั่ง (มีมติ)

ข้าราชการต่างสังกัดกระทำผิดร่วมกัน ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้แต่ละสังกัดปรึกษาหารือเพื่อให้ได้รับโทษในระดับเดียวกัน
๒. แต่ละสังกัดตั้งกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตัวบุคคลชุดเดียวกันเท่าที่จะทำได้
๓. กรณีสังกัดเดิมตั้งกรรมการสอบสวนไปแล้ว ให้สังกัดปัจจุบันตั้งกรรมการสอบสวนชุดเดิมทำการสอบสวน (ขอตัวตามข้อ ๔๙ ว ๑) หรือจะตั้งกรรมการสมทบด้วยก็ได้
๔. ให้ใช้สำนวนการสอบสวนร่วมกัน

(นว ๓/๒๕๙๔)

สรุป

กรณีผู้ที่ยังอยู่สังกัดเดิมได้รับการว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ (ข้อ ๘๔ ว ๒) ซึ่งไม่ใช่โทษทางวินัย (ภาค/ตัด/ลด/ปลด/ไล่ออก) ตามข้อ ๒๕ ว ๒) แล้วต้องรายงาน ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑) ดังนั้น เมื่อสังกัดเดิมข้อมูลตามมา สังกัดปัจจุบันต้องนำหนังสือข้อมูลนั้นมาเข้าสู่กระบวนการทางวินัยตามหลักการข้างต้นเสียก่อน จึงจะสามารถว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือได้ หากไม่แล้ว ก.จังหวัดอาจมีมติให้กลับมาดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคสี่

ข้อ ๒๖ วรรคสาม

ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๔ วรรคสอง

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

๒. หนังสือ ก.พ. ที่ นว ๓/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๔๙๔

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๕/๕/๖๓

ขออนุญาตเรียนถามอาจารย์ ๒ ประเด็น ดังนี้ครับ

๑. หัวหน้าสำนักปลัด ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของปลัด สามารถแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบวินัยปลัดซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของตนเองได้หรือไม่
๒. หัวหน้าสำนักปลัดรายดังกล่าว ผ่านการอบรมการสอบวินัย หลักสูตร ๕ วัน แต่ไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการสอบวินัย สามารถได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบวินัยได้หรือไม่

ตอบ

หลักการ

เป็นกรณีเกี่ยวกับองค์ประกอบ และคุณสมบัติคณะกรรมการสอบสวน

๑. องค์ประกอบ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการท้องถิ่น

(๑) ให้แต่งตั้งจำนวนอย่างน้อย ๓ คน

(๒) ประธานกรรมการต้องมีทั้งตำแหน่งและระดับไม่ต่ำกว่า หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ตามที่

ก.กลางกำหนด กล่าวคือ

๑) ต้องเป็นข้าราชการท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.) หรือข้าราชการพลเรือนสามัญ (เท่านั้น)

๒) ข้าราชการตามข้อ ๑) สามารถเป็นประธานกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นข้าราชการท้องถิ่นได้ทุกตำแหน่งและทุกระดับ

๓) การเทียบตำแหน่งดังกล่าว ให้ใช้เฉพาะกับการสอบสวนทางวินัยเท่านั้น (รายละเอียดดู ๖ ๒๐ ประกอบ)

(๓) ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

(ข้อ ๔๙ วรรค ๑)

๒. คุณสมบัติ

(๑) ต้องเป็นข้าราชการท้องถิ่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน (เว้นข้าราชการทหาร)

(๒) กรณีกรรมการจากต่างสังกัดต้องได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดของผู้จะได้รับการแต่งตั้งก่อน

(ข้อ ๔๙ วรรค ๑)

(๓) ในจำนวนคณะกรรมการสอบสวนนั้น อย่างน้อย ๑ คน ต้อง

๑) ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือ

๒) ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือ

๓) ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน) หรือ

๔) มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

(ข้อ ๔๙ วรรค ๒)

ประเด็นคำตอบ

๑. อปท.ไม่อาจแต่งตั้งหัวหน้าสำนักปลัด เป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยปลัด อปท.ได้ เพราะตำแหน่งต่ำกว่า (แม้ระดับสูงกว่าจาก อปท.อื่น ก็ไม่อาจตั้งได้เช่นเดียวกัน) ตัวอย่าง เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ปลัด อปท.ระดับต้น ต้องขอยืมตัวประธานกรรมการสอบสวนจากสังกัดอื่น (ข้าราชการ อปท.เดียวกัน ล้วนมีตำแหน่งต่ำกว่าปลัดทั้งสิ้น แม้จะมีระดับเดียวกันก็ตาม) ได้แก่

(๑) ปลัด อปท.ตั้งแต่ระดับต้น (ขึ้นไป)

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญ (ไม่ใช่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่น เช่น ครู ตำรวจ อัยการ ฯลฯ) ตั้งแต่ประเภทอำนวยการระดับต้น หรือประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ (ขึ้นไป) เป็นต้น

๒. หลักสูตรการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น (หลักสูตร ๕ วัน) เป็น ๑ ใน ๔ ของคุณสมบัติกรรมการสอบสวน ดังนั้น หัวหน้าสำนักปลัด อปท.ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวแล้ว ย่อมนำมาแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวนได้ แม้กรรมการสอบสวนรายอื่นจะไม่มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๒ (๓) ๑) - ๔) เลยก็ตาม (ในคณะกรรมการสอบสวนทั้งหมด มีเพียง ๑ คน คำสั่งนั้นเป็นอันใช้ได้)

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๒. หนังสือสำนัก ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๗/๕/๖๓

คำถามค่ะ @p.prawit ขออนุญาตเรียนถามท่านอาจารย์ค่ะมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายเอ พนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่ง พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา ได้ออกปฏิบัติหน้าที่ขับรถบรรทุกขยะตามเวลาราชการได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกตรวจปัสสาวะและนำตัวไปตรวจที่โรงพยาบาลซึ่งผลรายงานการตรวจจากโรงพยาบาลพบว่ามีสารอนุพันธ์เมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ (ยาบ้า)พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหานายเอ ฐานเสพและเป็นผู้ขับรถเสพยาบ้า และขับรถไม่มีใบขับขี่ประเภทสองซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่านายเอ มีใบขับขี่เฉพาะรถส่วนบุคคลไม่ได้ทำใบขับขี่ประเภท ๒ ปรากฏว่ารถบรรทุกขยะที่นาย เอขับในวันเกิดเหตุเป็นรถบรรทุกขนาด ๖ ล้อ พนักงานสอบสวนแจ้งว่าไม่มีใบขับขี่ประเภทสองจึงแจ้งว่าไม่มีหน้าที่แต่ไปขับซึ่งรถคันดังกล่าวซึ่งในส่วนของเทศบาลได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้วคณะกรรมการมีความเห็นว่า ๑.เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้าย ๒. เห็นควรรายงาน ก. จังหวัด เพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน คณะกรรมการได้เสนอผลการสอบฯ ให้นายกฯทราบและนายกฯได้พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ เทศบาลจึงได้ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กับ นาย เอ และต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายเอได้ถูกพนักงาน อัยการยื่นฟ้องตามข้อกล่าวหาที่พนักงานสอบสวนแจ้งตามข้อหาที่ปรากฏในเบื้องต้นและเมื่อวันที่ ๑๕ พ.ค. ๖๓ ศาลได้มีคำพิพากษาจำคุกนายเอจำนวน ๕๒ เดือน แต่ให้การรับสารภาพจึงเหลือโทษจำคุก ๒๖ เดือน โดยไม่รอลงอาญา ซึ่งขอเรียนถามท่านอาจารย์ว่า เทศบาลจะต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับนายเอต่อหรือไม่ หรือสามารถเอาคำพิพากษามาใช้ประกอบยื่นต่อ ก จังหวัด เพื่อให้ ก เห็นชอบให้ออกจากราชการได้เลยค่ะ และในส่วนของการจ่ายเงินเดือนของนาย เอ เทศบาลต้องจ่ายให้ทั้งเดือนเลยไหมค่ะ ซึ่ง ก จังหวัดยังไม่ได้นำเรื่องขอให้

ออกจากราชการของนายเอเข้าที่ประชุม คณะกรรมการ เนื่องจากต้องรอคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยจากเทศบาลมาร่วมประกอบการพิจารณาด้วย และได้ประสานไปที่ ก จังหวัด ซึ่ง ก แจ้งว่าเดือนนี้เรื่องดังกล่าวจะนำเข้าระเบียบวาระการประชุมไม่ทันเนื่องจากเทศบาลส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเข้าคั่งต้องรอเข้าที่ประชุมในเดือนหน้าคะเทศบาลต้องเนิกรในเรื่องนี้อย่างไรบ้างรบกวนขอคำแนะนำจากท่านอาจารย์คะ และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงคะ

ตอบ

หลักการ

๑. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งผลิต/ค้าหรือจำหน่าย/เสพ/ติด/สนับสนุน ในคดียาเสพติด (เช่น เป็นผู้ประกันตัว) นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แล้วเสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดเพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อนทุกราย (ว ๗๓๓)

อนึ่ง การถูกฟ้องคดีอาญาถือเป็นเหตุในการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอีกเหตุหนึ่ง (ข้อ ๑๔ วรรค ๑ และข้อ ๑๙ วรรค ๒)

๒. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔ และ ๑๓๓๓๓)

๓. เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ จะหยุดหรือชะลอการสอบสวนไม่ได้ (๔๖๘) แต่หากเรื่องนั้นถูกดำเนินคดีอาญาด้วย และถ้าการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย สมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา (ว ๙)

๔. เงินเดือนหรือค่าตอบแทนเป็นเงินที่จ่ายให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือทำงาน トラบที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือทำงาน เขาย่อมมีสิทธิได้รับตามจำนวนเวลาที่ปฏิบัติราชการหรือทำงาน เว้นแต่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการดังกล่าว (ม.๑๖ วรรค ๑)

ตามประเด็น

๑. อปท.ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไปจนแล้วเสร็จ

การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำคุก อปท. ต้องใช้เป็นเหตุเสนอ ก.จังหวัด เพื่อให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนเพิ่มอีก ๑ เหตุ (ข้อ ๑๔ ว ๑ ข้อ ๑๖ ว ๑ และข้อ ๑๙) (หากยังมีได้นำเสนอเมื่อคราวแรกที่ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา)

๒. ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจนถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือต้องหาคดีอาญาย่อมมีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทน トラบที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือทำงาน

เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบให้ออกจากราชการไว้ก่อน นายกฯ ต้องออกคำสั่งตามมติ ภายใน ๕ วันทำการ [นับแต่ได้รับแจ้งมติ ก.จังหวัด (๓๔๕)] โดยห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่ถูกควบคุม ชั่ง จำคุก หรือสั่งพักราชการอยู่ก่อนแล้ว (ข้อ ๑๗)

หมายเหตุ

อปท.ต้องเสนอเหตุในการสั่งให้ออกไว้ก่อนทุกเหตุ ต่อ ก.จังหวัด กรณีนี้มี ๒ เหตุ คือ

๑. ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
  ๒. ถูกฟ้องคดีอาญา
- (ข้อ ๑๔ ว ๑ ข้อ ๑๖ ว ๑ และข้อ ๑๙)

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๙๘
๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๙
๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๔๖๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๘
๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
  - ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง
  - ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง
  - ข้อ ๑๗
  - ข้อ ๑๙
๗. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๕
๘. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑/๖/๖๓

เรียนสอบถามอาจารย์หน่อยครับ ผมสอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรงคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างในเทศบาล ๒ คน ระหว่างสอบสวน มีคนหนึ่งย้าย ผมจึงมีปัญหาว่าการเขียน สว ๖ จะพิจารณารวมทั้งสองคนหรือไม่ครับ หรือจะเขียนแยก เพราะคนที่ย้ายผมต้องส่งสำนวนไปให้นายกต้นสังกัดเขาส่งลงโทษอีกทีหนึ่ง หากเขียนรวมคนที่ไม่ได้ย้าย จะปรากฏในสำนวนของนายกคนที่ย้ายด้วย ขอคำแนะนำหน่อยครับ ขอบพระคุณล่วงหน้าครับ

ตอบ

หลักการ

หลักเกณฑ์วินัยมิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยหลายคนว่า ต้องทำรายงานการสอบสวน (สว.๖) ฉบับเดียวหรือแยกเป็นรายบุคคล เพียงแต่กำหนดในเรื่องต่อไปนี้ เช่น

๑. การตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามกระบวนการวินัยอย่างร้ายแรงโดยอนุโลม (ข้อ ๒๖ ว ๕)

๒. เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมพิจารณาลงมติ..(ข้อ ๗๕ ว ๑) เพื่อทำรายงานการสอบสวน (สว.๖) (ข้อ ๗๖ ว ๑) โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้..(ข้อ ๗๖ ว ๒) แล้วเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสารบาญต่อนายกฯ และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ ว ๓)

๓. ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของนายกฯ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อนายกฯ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน..แล้วส่งให้นายกฯ สังกัดใหม่ (โดยไม่ต้องมีความเห็น) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง..อีกครั้ง (ข้อ ๗๔) และ

๔. เมื่อนายกฯ สังกัดใหม่ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนแล้ว ให้พิจารณาสั่งการ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับสำนวนจากสังกัดเดิม [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)]

เป็นต้น

ตามประเด็น

การตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ใช้วิธีการขั้นตอนวินัยอย่างร้ายแรงโดยอนุโลม การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ในเรื่องเดียวกันและทำผิดหลายคน จะออกเป็นคำสั่ง เดียว ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ความจริงไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้ทำรายงานการ สอบสวน (สว.๒) เป็นฉบับเดียว โดยแยกพิจารณาเป็นรายบุคคล ดังนั้น สว.๑ กับ สว.๒ จึงต้องสัมพันธ์กัน เพื่อ เสนอนายกฯ ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งฯ

เมื่อนายกฯ ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งฯ ได้รับ สว.๒ จากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องตรวจสอบความถูกต้อง ของสำนวน..แล้วดำเนินการ ดังนี้

๑. สำหรับผู้ที่สังกัดเดิม หากเห็นว่าเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน (ภาค/ตัด/ลด) ให้พิจารณาสั่งการ (ออกคำสั่งลงโทษ) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับสำนวนการสอบสวนจาก คณะกรรมการสอบสวน

๒. ส่วนผู้ที่โอน (ย้าย) เมื่อนายกฯ สังกัดเดิมตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนและส่งเรื่องให้นายกฯ สังกัดใหม่ (โดยไม่มีความเห็น) แล้วให้นายกฯ สังกัดใหม่ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนอีกครั้ง หากเห็นว่าเป็นวินัย อย่างไม่ร้ายแรง ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน (ภาค/ตัด/ลด) ให้พิจารณาสั่งการ (ออกคำสั่งลงโทษ) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่องจากสังกัดเดิม

ข้อสังเกต

๑. รายงานการสอบสวน (สว.๒) ต้องสัมพันธ์กับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) กล่าวคือ สว. ๑ หนึ่งฉบับ สว.๒ ต้องหนึ่งฉบับเช่นเดียวกัน ดังนั้น การทำ สว.๒ จึงต้องถือ สว.๑ เป็นหลัก

๒. นายกฯ สังกัดใหม่ ต้องทราบข้อมูลทั้งหมดจาก สว.๒ เพื่อพิจารณาให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม

๓. การปกปิดชื่อผู้ถูกกล่าวหาบางรายใน สว.๒ ก่อนส่งเรื่องให้นายกฯ สังกัดใหม่พิจารณาดำเนินการ ย่อม ไม่ถูกต้อง

อนึ่ง การส่งเรื่อง (สำเนา สว.๒) ไปยังสังกัดใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา ไม่เป็นความผิดวินัยฐานเปิดเผย ความลับของทางราชการแต่อย่างใด และหาขึ้นอยู่กับความต้องการหรือไม่ต้องการเปิดเผยของผู้เกี่ยวข้องไม่

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๒

ข้อ ๒๖ วรรคห้า

ข้อ ๓๔

ข้อ ๓๕

ข้อ ๓๖

ข้อ ๓๗

ขอบคุณครับ

คำถาม ๕/๖/๖๓

เรียนท่านอาจารย์ที่เคารพ กระผมขอนำเรียนปรึกษาเรื่องด่วนครับ มีเจ้าของบ้านเช่ามาร้องผ่านรองนายกฯ รองปลัดไม่ยอมจ่ายค่าเช่าบ้านเป็นเวลา ๑-๒ ปีแล้วผมจึงให้เจ้าหน้าที่ตรวจฎีกาเบิกจ่ายพบว่ามีการเบิกเงินมาทุกเดือน และพบว่าใบเสร็จรับเงินค่าเช่าบ้านมีความแตกต่างกันลายมือชื่อเจ้าของบ้านก็แตกต่างกันบางชื่อคล้ายตัวหนังสือของรองปลัดนายกจึงสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าเป็นใบเสร็จปลอมจริงเพราะรองปลัดไม่นำเงินไปจ่ายค่าเช่าเขาจึงไม่เขียนใบเสร็จให้ รองปลัดจึงมาปลอมใบเสร็จเบิกเงินโดยเริ่มทำในห้วงเวลาที่ ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนปลัด(ย้าย)

ต่อมาเมื่อผมย้ายมาดำรงตำแหน่งปลัด เขาก็ทำต่อโดยสั่งลูกจ้างในสำนักปลัดลงชื่อเจ้าของบ้านเช่าในใบเสร็จรับเงินและอ้างว่าเจ้าของบ้านอนุญาต เด็กก็ยอมทำตามถ้าไม่ทำกลัวแกตุ๋น(ปกติ) ซึ่งในการกระทำดังกล่าวมันเกิดขึ้นก่อนผมย้ายมาและมาทำต่อเนื่องผมจึงไม่สงสัย ได้เซ็นเบิกไปหลายฎีกายุครับ ปัจจุบันได้ตั้งกรรมการสอบวินัยและแจ้งความดำเนินคดีอาญารองปลัดแล้ว

ถามว่า

๑.ในส่วนของผมกับน้องๆที่ไม่ คาดคิดว่าเขาจะกล้าทำสิ่งชั่วร้ายได้ขนาดนี้ จะทำยังไงต่อดี แจ้งความดำเนินคดีที่เขาทำและนำเอกสารปลอมมาใช้ทำให้หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารจริง และเสียหายได้ ไหม

๒.กรณีที่รองปลัดรักษาราชการแทนปลัดและกระทำผิดถือเป็นเจ้าพนักงานทำผิด เป็นวินัยฐานประพฤติชั่วและเป็นทุจริตด้วยฎีกุไหมครับ(เพราะเขาทำในขณะที่รักษาราชการแทนปลัดครับ)

ขอคำแนะนำท่านอาจารย์ครับ และกรณีนี้ อยากให้ท่านเอาไปลงในคำถาม-ตอบวินัยก็จะดีครับเพราะมีน้องๆที่เป็นลูกศิษย์ท่านเป็นคนเกี่ยวข้องด้วยครับ ขอบขอบคุณครับ

ตอบ

ถ้าจริง..ต้องบอกว่า "ช่างกล้าแท้..ไม่รักตัวเองเลย !!"

ปัจจุบันการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการอยู่ในความสนใจของหน่วยตรวจสอบในลำดับต้น ๆ ถ้าถูกร้องเรียน..จบ...น่าเป็นห่วง !!

หลักการ

๑. ข้าราชการท้องถิ่นกระทำผิดอาญา อปท.ในฐานะผู้เสียหาย [ม.๒ (๔)/ม.๕ (๓)] ต้องร้องทุกข์ (ม.๒ (๗)) ต่อพนักงานสอบสวนในเขตอำนาจ (ม.๑๗) ซึ่งเรื่องนี้เป็นกรณีข้าราชการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ม. ๑๕๗, ๑๖๑) โดยการปลอมหรือการแปลงเอกสารราชการ และใช้เอกสารปลอม (ม.๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๘)

๒. กรณีจะถือว่าข้าราชการท้องถิ่นทุจริตต่อหน้าที่ราชการ พฤติกรรมที่กระทำต้องครบองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการ ได้แก่

- (๑) มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ
  - (๒) ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
  - (๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
  - (๔) มีเจตนาทุจริต
- (ข้อ ๗ วรรค ๓)

ซึ่งผู้กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ต้องได้รับโทษในสถานเฝ้าออกจากราชการเพียงสถานเดียว

(ว ๒๓๔)

แต่หากพฤติกรรมไม่ครบองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการข้างต้น อาจผิดวินัยฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๙) หรือไม่ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายรัฐบาล (ข้อ ๑๐) หรือฐานประพฤติก้าว (ข้อ ๒๓) ก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

ตามประเด็น

๑. อปท.ต้องนำเสนอเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแจ้งความดำเนินคดีอาญาต่อ สภ.ท้องที่ ซึ่งกรณีดังกล่าว อาจเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เมื่อผู้กระทำผิดลงนามรับทราบข้อกล่าวหาต่อร้อยเวรเจ้าของคดีแล้ว ให้นำบันทึกดังกล่าวมาดำเนินการทางวินัย (๑๓๓๓๓) ต่อไป

สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นผู้เกี่ยวข้องในการเบิกจ่ายนั้น อาจมีความผิดฐานสนับสนุนการทำความผิด (ม. ๘๖) ได้

๒. หากมีหน้าที่ในการเบิกจ่ายขณะทำการเบิกค่าเช่าบ้าน ผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่ถ้าทำการเบิกจ่ายในช่วงเวลาที่ไม่มีหน้าที่ อาจผิดวินัยฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ หรือฐานประพฤตชั่วก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

หมายเหตุ

กรณีดังกล่าว อปท.ต้องแจ้งความดำเนินคดีอาญา แล้วแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หากนาย กฯ เห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในราชการต่อไป อาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ สามารถขอความเห็นชอบต่อ ก.จังหวัดให้พักราชการ [ข้อ ๑๔ (๑)] หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ข้อ ๑๙) ก็ได้

อ้างอิง :

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒ (๔) (๗)

มาตรา ๕ (๓)

มาตรา ๑๗

๒. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๖

มาตรา ๑๕๗

มาตรา ๑๖๑

มาตรา ๒๖๔

มาตรา ๒๖๕

มาตรา ๒๖๘

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๙๘

๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๙

ข้อ ๑๐

ข้อ ๒๓

๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๘/๖/๖๓

ท่านอาจารย์ครับ ขออนุญาตเรียนถามว่า ครู ศูนย์เด็กเล็กแห่งหนึ่ง สังกัด อบต. ไม่มาทำงานที่ศูนย์เด็กเล็ก ติดต่อกันสิบแปดวัน แล้วมาทำงานสองวัน แล้วก็หยุดอีกห้าวันถึงวันนี้ ขณะนี้ หัวหน้าสำนักปลัดฯ ทำบันทึกส่งถึง นายก อบต. แล้ว และนายกฯ สั่งให้ดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี / การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ปัญหาคือว่า ศูนย์เด็กเล็กแห่งนี้ มีครูดูแลอยู่คนเดียว(เดิมอยู่ที่หมู่บ้านอื่น ต่อมา อบต. ให้อายศูนย์เด็กเล็กแห่งนี้ มาปฏิบัติหน้าที่ (มาทั้งครู และนักเรียน) อยู่ที่ศูนย์เด็กเล็กอีกแห่งหนึ่ง ที่อยู่ใกล้ๆ กับ อบต. ซึ่งมีนโยบาย ให้รวมกัน และขณะนี้ อบต.ประกาศให้รวมกันแล้ว(สภาพเห็นชอบ) / แต่ในขณะที่ขาดราชการไปนั้น ยังไม่รวมศูนย์ฯ การมาปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีการลงชื่อ ไม่มีสมุดลงชื่อ เพราะมีครูอยู่คนเดียว (จึงเห็นว่า ไม่มีหลักฐานการขาดราชการ /มีแต่สมุดตรวจเยี่ยมของนักวิชาการศึกษาเพียงวันเดียว จากนั้นก็มีบันทึก รายงานว่า ครูผู้นี้ขาดราชการเกินกว่าสิบห้าวัน.. /ซึ่งความจริง ครูผู้นี้ขาดราชการจริงๆ (นั่งทำงานอยู่ ได้ยินได้ฟัง ทุกวัน มีกล่องวงจรปิดอยู่ทุกห้องของศูนย์เด็ก) / เมื่อตั้งกรรมการสอบสวน (สว.๑) แล้ว ต่อมา หาพยานบุคคลให้การว่าครูผู้นี้ขาดราชการเกินกว่าสิบห้าวัน ได้ไหมครับ / แล้วถ้าหากการสอบสวนได้ความว่า ครูผู้นี้มี พยานหลักฐานว่า ที่ขาดราชการโดนกักตัวสิบสี่วันที่ต่างจังหวัด หรือเจ็บป่วยมาทำงานไม่ได้ / แล้วมาทำงานแล้ว ก็ขาดงานอีกถึงห้าวันถึงวันนี้ จะเป็นความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ (ท่านอาจารย์ครับ ผิดระเบียบฯ ประกาศ ก.จังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลฯ ใช่ไหมครับ ท่านอาจารย์ได้โปรดชี้แนะด้วยเถิดครับ)

ที่ศูนย์เด็กเล็กฯ ช่วงที่ครูผู้นี้ขาดราชการ ไม่มีเด็กเล็กมาเรียน เพราะอยู่ในช่วงปิดเทอมและช่วงโรคระบาด

ตอบ

ประเด็น

๑. อบต.สามารถออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้นี้ซึ่งขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หากภายหลังผู้นั้นอ้างหลักฐานว่าสาเหตุที่ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน เนื่องจากถูกกักตัวในต่างจังหวัด เพราะสถานการณ์โควิด -๑๙ จะมีผลต่อการสอบสวนอย่างไร และการขาดราชการต่อหลังมาทำงานอีก ๕ วัน ผิดวินัยฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ หรือไม่

หลักการ

๑. เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) โดยแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ ว ๘) ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกฯ สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามหมวด ๗ (ข้อ ๒๖ ว ๖)

ให้ อบท. จัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการท้องถิ่นในสังกัด (ข้อ ๓๑๗, ๓๔๖, ๓๑๕)

๒. สำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้มีหนังสือชักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ไว้แล้วว่า ข้าราชการท้องถิ่นซึ่งปฏิบัติตามมาตรการที่กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขกำหนด จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ณ สถานที่ตั้งตามปกติได้ต้องปฏิบัติตนอย่างไร (รายละเอียดปรากฏตาม ว ๘๑๑)

การจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ต้องเป็นกรณีขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน ซึ่งถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๗ ว ๒)

ตามประเด็น

๑. นายกฯ สามารถออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ หากเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๔ ว ๔)

อย่างไรก็ดี ตามคำถามเป็นเพียงสงสัยว่า ผู้นั้นกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน (นอกจากกล้องวงจรปิด) และ อบท. ก็มิได้จัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการ (แม้มีเพียง ๑ คน) ถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ อีกส่วนหนึ่งต่างหาก

ดังนั้น จึงเป็นกรณีนายกฯ ต้องแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน หากมีมูลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยต่อไป

๒. ในระหว่างสอบข้อเท็จจริงหรือสอบวินัยก็ตาม หากผู้นั้นมีหลักฐานแสดงว่าถูกกักตัวในต่างจังหวัดตามนโยบายของรัฐบาล ย่อมมีน้ำหนักเพียงพอที่จะทำให้พฤติกรรมดังกล่าวไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัย จึงให้ยุติเรื่องได้ แต่อย่างไรก็ตาม การกล่าวอ้างการกักตัวตามมาตรการโควิด-๑๙ มีแนวทางแล้วว่าต้องปฏิบัติอย่างไรหาอ้างอิง ใดๆ ได้ไหม

เมื่อผู้นั้นมาทำงานและขาดราชการต่อมาอีก ๕ วัน ถือเป็นความผิดวินัยฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เว้นแต่เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ก็จะเป็นวินัยอย่างร้ายแรงได้

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๗

ข้อ ๒๔ วรรคสี่ วรรคห้า

วรรคแปด และวรรคสิบ

ข้อ ๒๖ วรรคหก

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อปท. ๒๕๕๕

ข้อ ๓๑๗ (อบจ.)

ข้อ ๓๔๖ (เทศบาล)

ข้อ ๓๑๕ (อบต.)

๓. หนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. ก.อบต.ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๓/ว ๘๑๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๕/๖/๖๓

เรียน ผอ.ประวิทย์ครับ ขออนุญาตสอบถาม ๔ ประเด็นครับท่านอาจารย์

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายกฯมีการออกคำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง จึงอยากสอบถามท่านอาจารย์ดังนี้ครับ

๑. หลักเกณฑ์การตั้งคณะกรรมการชุดดังกล่าว จำเป็นต้องมีประธานคณะกรรมการที่มีตำแหน่งเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ถูกกล่าวหา เหมือนกับคณะกรรมการสอบสวนวินัยหรือไม่ครับ
๒. นายกา ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง มีคณะกรรมการทั้งสิ้น ๓ ท่าน นิติกรชำนาญการ ๒ ท่าน ปลัดอำเภอ ๑ ท่านและ มีนิติกรอีก ๑ เป็นเลขาแต่ไม่ได้เป็นกรรมการแต่อย่างใด จะทำให้ผลของการออกคำสั่งแต่งตั้งมีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ครับ
๓. การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวต้องออกโดยลับหรือไม่ครับ หากไม่ออกโดยลับจะมีผลอย่างไรหรือไม่ครับ
๔. หากผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านการออกคำสั่งของนายกา ในประเด็น เป็นผู้มีความขัดแย้งกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งอาจจะทำให้การสอบข้อเท็จจริงไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาเนื่องจาก นายกาเป็นผู้สรรหา บุคคลซึ่งอาจเป็นพวกเดียวกันกับตนมาเป็นคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะฟังขึ้นและทำให้ผลการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดดังกล่าวเป็นอันตกไปหรือไม่ครับ

ขอกราบขอบพระคุณสำหรับคำตอบ ผมจักนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์และเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างดีที่สุดครับ

ตอบ

คำถามทั้ง ๔ ข้อ ไม่ใช่การสอบวินัย แต่เป็นการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งกฎหมายบุคคลท้องถิ่นมิได้บัญญัติให้ ก.จังหวัด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการสอบข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะ เป็นประธานกรรมการต้องมีตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ หรือคำสั่งต้องกำหนดชั้นความลับ หรือการคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งฯ ไว้แต่อย่างใด

ก.จังหวัดกำหนดการแสวงหาข้อเท็จจริงเพียงว่า การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นจะกระทำโดยแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ (ข้อ ๒๔ ว ๘) เพื่อให้ทราบว่าการณมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) หากมีมูลก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

การปฏิบัติ..หากคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวอ้างหลักเกณฑ์วินัยข้างต้น เป้าหมายคือต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่ามีมูลว่ากระทำผิดวินัย

เมื่อเป็นดังนี้ กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง จึงมักนำกระบวนการทางวินัยมาอนุโลมใช้ (ไม่มีข้อห้าม..แต่ต้องใช้อย่างระมัดระวังมิให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นการสอบวินัย)

ตามประเด็น

๑. ไม่มีข้อกำหนดให้ประธานกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงต้องมีตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ดังนั้น นายกฯ จึงสามารถแต่งตั้งรองนายกฯ หรือรองปลัด อปท.ระดับกลาง เป็นประธานกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงปลัด อปท.ระดับกลางได้ เป็นต้น เนื่องจากเป็นอำนาจนายกฯ

อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมด้วย เช่น ไม่ควรแต่งตั้งนิติกร ระดับปฏิบัติการ เป็นประธานกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงปลัด อปท.ระดับกลาง แม้ไม่มีข้อห้าม แต่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๒. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง มี ๓ คน และมีเลขานุการ ๑ คน (ทำหน้าที่ช่วยงานเอกสาร) รวม ๔ คน เป็นคำสั่งที่ใช้ได้ เพราะไม่มีข้อกำหนดให้เลขานุการต้องเป็นกรรมการสอบสวนด้วย

แต่หากเป็นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ต้องแต่งตั้งจำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ (ข้อ ๔๙ วรรค ๑)

๓. ชั้นความลับของเอกสารย่อมเป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้กำหนด ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยปกติการออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ไม่มีข้อกำหนดให้มีชั้นความลับ เพราะมีได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ (ข้อ ๕ วรรค ๓) ส่วนสมุดคุมคำสั่ง "ลับ" ก็ไม่พบว่ามีการกำหนดไว้ นอกจากเอกสารลับประเภทอื่น

หมายเหตุ

การสอบสวนกรณีมีการร้องเรียนกล่าวหา หรือสงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย ถือเป็นความลับของทางราชการโดยเนื้อหาลงแล้ว

๔. การคัดค้านนายกฯ ผู้ซึ่งออกคำสั่งแต่งตั้งฯ ว่ามีความขัดแย้งกับผู้ถูกกล่าวหา อาจต้องใช้กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ม.๑๓, ม.๑๖) แต่อย่างไรก็ตาม คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงมิใช่คำสั่งทางปกครอง (ม.๕) ดังนั้น หากผู้ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเห็นว่านายกฯ ปฏิบัติให้เกิดความคับข้องใจต่อตน ให้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา (ข้อ ๒๗ วรรค ๑, ๓) ต่อไป

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ พรรคห้า พรรคแปด และพรรคสิบ

ข้อ ๔๙ พรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๗ พรรคหนึ่ง และพรรคสาม

๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

มาตรา ๓

มาตรา ๕

มาตรา ๑๓

มาตรา ๑๖

๔. ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๔

ข้อ ๕ พรรคสาม

ข้อ ๑๖

ข้อ ๑๗ พรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๒/๖/๖๓

เรียน ท่านอาจารย์ประวิตร ขอคำแนะนำค่ะ กรณีแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยไม่ร้ายแรง แต่จะใช้สำนวนสอบสวนเดิมเนื่องจากได้มีการสอบปากคำไว้แล้ว มีขั้นตอนอย่างไรคะ

ตอบ

เพิ่งตอบไปว่า การสอบข้อเท็จจริงมิได้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนกำหนดไว้ แต่กรรมการสอบข้อเท็จจริง มักนำหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ในการสอบสวนทางวินัยไปใช้โดยอนุโลม !!

การสอบสวนทางวินัยนั้นกำหนดว่า "การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด" (ข้อ ๕๙ วรรค ๑)

ขั้นตอนปฏิบัติ

เพื่อมิให้เกิดประเด็นตามมาในภายหลัง กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจะนำเอกสารการสอบสวนในครั้งก่อนหน้า ไม่ว่าจะเป็นการสอบสวนข้อเท็จจริง (สอบโดยใครก็ตาม) กรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ สำนักงานการตรวจสอบของ สตง. หรือสำนักงานการไต่สวนของ ป.ป.ช. เป็นต้น ที่ไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบให้นำมาใช้ได้ทันที คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการต้องมีมติให้นำเอกสารหรือสำนวนดังกล่าวมาใช้ในสำนักงานการสอบสวนทางวินัยครั้งนี้
๒. ตรวจสอบว่าเอกสารหรือสำนวนนั้นมีผู้ใดให้ถ้อยคำไว้บ้าง
๓. ประธานกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ผู้นั้นมาพบกรรมการตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด
๔. เมื่อผู้นั้นมาพร้อมแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวน ถามว่า "ตามที่เคยให้ถ้อยคำในเรื่อง...ต่อคณะกรรมการ..ตามคำสั่ง..ที่.../๒๕..ลงวันที่..เดือน..พ.ศ... (สตง./ป.ป.ช.) ว่า...(อ่านให้ฟัง) นั้น ยังจะยืนยันถ้อยคำเดิม (เรียกว่า "สอบยัน") หรือเพิ่มเติมสิ่งใดบ้าง
๕. หากผู้นั้นยืนยัน ให้ลงลายชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน (ไม่ต้องบันทึกละเอียด) หรือให้ถ้อยคำเพิ่มเติมก็ให้บันทึกไว้
๖. กรณีผู้ให้ถ้อยคำรายใดที่ไม่อาจเรียกมา "สอบยัน" ได้ มิให้นำเอกสารในส่วนนั้นมาใช้ในสำนวนวินัย เพราะอาจไม่ยุติธรรมหากข้อความมีการกล่าวให้ร้ายผู้ถูกสอบสวนในครั้งก่อน แล้วมิได้ "สอบยัน"
๗. ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด [ทั้งในบันทึกเหตุประจำวัน และรายงานการสอบสวน (แบบ สว.๖)]
๘. เมื่อจัดทำ สว.๖ เสร็จแล้วให้เสนอรายงานการสอบสวนต่อนายกฯ ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ วรรค ๓)

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๗

ข้อ ๖๘

ข้อ ๗๖ วรรคสาม

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๔/๖/๖๓

@p.prawit เรียน ท่านอาจารย์ครับ

ป.ช.จังหวัด ได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามเรื่องกล่าวหาแล้ว เห็นว่า มีพยานหลักฐานน่าเชื่อว่าการจัดทำเอกสารใบสำคัญรับเงินเท็จแล้วยกออกไปโดยทุจริต แต่ภายหลังมีการร้องเรียนจึงจัดทำหลักฐานขึ้นมาใหม่ พร้อมจัดทำขอปรับเปลี่ยนการใช้จ่ายเงินเพื่อปกปิดความผิด ...ตามข้อเท็จจริง ป.ช. เห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ แต่เนื่องจากความเสียหายไม่มาก จึงส่งเรื่องให้ ผบ.ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และส่งเรื่อง พงส.ดำเนินการตาม พรบ.ป.ช. ๒๕๔๒ ม.๘๘/๒ ต่อไป ขอเรียนถามว่า

๑. อบต.ดำเนินการตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรง ได้เลยหรือไม่
๒. อบต.ต้องสั่งให้ออกจากราชการด้วยหรือไม่
๓. หรือว่าสามารถดำเนินการออกคำสั่งลงโทษ ไล่ออกเลยโดยไม่ต้องสอบสวน

หมายเหตุ ..ข้อมูลมาเมื่อ ๒๕๖๓ แต่เรื่องเกิดเมื่อ ๒๕๕๙

ตอบ

ป.ป.ช. "ส่งเรื่อง" ให้นายกฯ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ (ม.๘๘/๒) ซึ่งนายกฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑) เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว (หนังสือจาก ป.ป.ช.) ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกฯ สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามหมวด ๗ (ข้อ ๒๖ ว ๖) ซึ่งการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๗ ว ๓)

ตามประเด็น

๑. นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ข้อ ๒๖ ว ๖) ตามอำนาจหน้าที่ (ข้อ ๒๔ ว ๑) เสียก่อน แล้วดำเนินการต่อไป (ม.๘๘/๒) ตามปกติ

หมายเหตุ

มิใช่เป็นกรณีที่ ป.ป.ช.ได้มีมติ "ชี้มูล" ซึ่งนายกา ไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่า รายงานเอกสารและความเห็นของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของกรรมการสอบสวนวินัย (ม.๙๒ วรรค ๑)

๒. อปท.จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากไว้ก่อนโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด [ข้อ ๑๙ วรรค ๑ ประกอบข้อ ๑๔ วรรค ๑ (๑)] ก็ได้ หากนายกา ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และพิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ [ข้อ ๑๔ (๑)] ซึ่งเป็นดุลพินิจของนายกา

๓. คำตอบอยู่ในข้อ ๑ ซึ่งนายกา ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่แล้วจึงจะสามารถ ออกคำสั่งลงโทษไล่ออกโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๕ วรรค ๑) ได้ (ม.๘๙/๒) เพราะมิใช่เป็นการ "ชี้มูล" ที่ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก (ม.๙๒ วรรค ๑)

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๘๙/๒

มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่

ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๐/๗/๖๓

ขออนุญาตเรียนปรึกษาอาจารย์ กรณีนายกเทศมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งว่าคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่าง ร้ายแรงใน ปี๒๕๕๕คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยและเสนอรายงานการสอบสวนแก่

นายก นายกรัฐมนตรีเห็นเสนอไปยังไป ก.ท.จ. และกทจ. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เห็นว่าให้คณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมตามประเด็นที่ ก.ท.จ.กำหนด แต่ทางเทศบาลไม่ทราบเรื่อง จนปี ๒๕๖๓ ทางเทศบาลได้รับหนังสือชี้มูลความผิดทางวินัยพนักงานเทศบาลในมูลความผิดดังกล่าว จึงได้ทำหนังสือสอบถามถึงมติ ก.ท.จ. แล้ว ก.ท.จ. ก็แจ้งว่าได้มีมติให้ส่งเรื่องให้เทศบาลสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นที่กำหนดแต่เทศบาลยังไม่ได้ดำเนินการจึงยังไม่สามารถพิจารณามีมติได้ และแจ้งให้เทศบาลรีบดำเนินการ

ถามว่า ๑. นายกเทศมนตรีสามารถสั่งให้คณะกรรมการชุดเดิมดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้เลยหรือไม่ หรือว่าต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ท.จ. ก่อนเนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมาเป็นระยะเวลานาน และกรรมการสอบสวนชุดเดิมได้หมดอำนาจในการสอบสวนแล้ว

๒. กรรมการชุดเดิมที่ได้แต่งตั้งได้ย้ายสังกัดไปแล้วหากจะดำเนินการต่อต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดใหม่หรือไม่

ตอบ

๑. นายกฯ ต้องให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม ตามประเด็นที่ ก.จังหวัดกำหนด (ข้อ ๘๘ ว ๑)

(๑) โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบใด ๆ อีก

(๒) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อนายกฯ (ในครั้งแรก) แล้วให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ ว ๓) อำนาจหน้าที่ในการสอบสวนตามปกติได้สิ้นสุดลง แต่หน้าที่ทำการสอบสวนดังกล่าวจะกลับมาอีกครั้ง หากนายกฯ (ข้อ ๗๘ ว ๑) หรืออนุวินัย หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี (ข้อ ๘๘ ว ๑) เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมโดยกำหนดประเด็นหรือหัวข้อสำคัญไปให้สอบสวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ไม่มีเงื่อนไขเวลา) เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมให้นายกฯ โดยไม่ต้องทำความเห็นอีก (ข้อ ๘๗ ว ๓) เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนได้ทำความเห็นของตนเรียบร้อยแล้วเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายกฯ ครั้งแรกแล้ว

๒. การโอน (ย้าย) สังกัดของกรรมการสอบสวน ไม่เป็นเหตุให้หน้าที่ทำการสอบสวนต้องสิ้นสุดลงแต่อย่างใด (อำนาจหน้าที่ติดตัว) เมื่อจำต้องกลับไปทำการสอบสวนตามประเด็นอีกครั้ง จึงไม่ต้องขอความยินยอมจากสังกัดใหม่อีก เพียงแต่กรรมการสอบสวนผู้นั้นต้องขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาตามระเบียบราชการก่อนเดินทางไปทำการสอบสวนทุกครั้ง

อย่างไรก็ตาม ในกรณีคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือนายกฯ เห็นเป็นการจำเป็น นายกฯ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนตามประเด็นก็ได้ (ข้อ ๗๘ ว ๒)

ดังนั้น หากผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวนโอน (ย้าย) ไปสังกัดอื่นมีเหตุอันสมควร หรือมีความจำเป็นไม่อาจทำการสอบสวนได้ ต้องแจ้งให้นายกฯ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบเพื่อพิจารณา (ข้อ ๕๖ ว ๑) แล้วทำหน้าที่รองกว่านายกฯ จะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำขอ จึงจะพ้นจากหน้าที่ฯ ซึ่งผู้นั้นไม่อาจนิ่งเฉยโดยไม่ทำการสอบสวนได้ เพราะเป็นความผิดทั้งวินัยและอาญา

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๖ วรรคสาม

ข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๘๗ วรรคสาม

ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๗/๗/๖๓

@p.prawit อาจารย์ครับ รบกวนสอบถามกรณี ลงโทษวินัยร้ายแรง ตามมติปชช. ข้อมูลความผิดทุจริตต่อหน้าที่กรณีปลัดปฏิบัติหน้าที่น้อยครับ ปัจจุบันมีขั้นตอนอย่างไรบ้างครับ

ตอบ

เมื่อ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าข้าราชการท้องถิ่นกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่นายกฯ (ไม่มีนายกฯ) ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์วินัยประกอยกับประกาศ คสช.ที่ ๘๕/๒๕๕๗ กำหนดว่า

"ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีผู้บริหาท้องถิ่นครบวาระหรือว่างลง ให้ปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่นายก อปท.

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การบริหารงานบุคคลในเรื่องใดเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด อปท.จะทำหน้าที่ตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อน"

ขั้นตอนปฏิบัติ

๑. ปลัด อปท.ต้องเสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเพื่อขอใช้อำนาจในการดำเนินการทางวินัย
 ๒. ก.จังหวัดต้องมีความเห็นชอบแล้วแจ้งมตินั้นให้ อปท.ทราบ
 ๓. เมื่อปลัด อปท.ได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่นายกฯ แล้ว ขั้นตอนต่อไปมีคำตอบตามคำถาม ๒๙/๔/๖๓ กล่าวคือ

(๑) ปลัด อปท. (ในฐานะนายกฯ) ต้องลงความเห็น [ข้อ ๗๗ (๒)] ว่าเห็นควรให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ (ว ๒๓๔) โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ม. ๙๘ ว ๑)

(๒) นายกฯ ต้องเสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ ส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ ว ๑)

(๓) นายกฯ ออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ (ก.จังหวัดไม่อาจเห็นเป็นอย่างอื่น) แล้วส่งสำเนาคำสั่งไปให้ ป.ป.ช. (ตามขอ)

(๔) ระยะเวลาตั้งแต่รับเรื่องจาก ป.ป.ช.ถึงวันออกคำสั่งลงโทษเป็นเงื่อนไขเวลาเร่งรัด ซึ่งต้องกระทำโดยเร็ว"

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง
๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
  - ข้อ ๗ วรรคสาม
  - ข้อ ๒๕ วรรคสอง
  - ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)
  - ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
  - ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง
๔. ประกาศ คสช.ที่ ๘๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗
  - ข้อ ๑๑

ขอบคุณครับ

คำถาม ๓๑/๗/๖๓ (สธ.จ.)

ข้าราชการท้องถิ่นกระทำผิดวินัยและรับสารภาพว่าตนเองทุจริตต่อกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่นายกแต่งตั้ง แต่มิได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพไว้เป็นหนังสือ ต่อมาข้าราชการคนดังกล่าวถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และให้การภาคเสธว่าไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบจริง แต่คณะกรรมการสอบสวนยังคงยืนยันจะถือเอาคำให้การชั้นสอบสวนข้อเท็จจริงที่มีการรับสารภาพว่าทุจริตมาใช้ในสำนวนเพราะเห็นว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ถามว่า ในกรณีที่เป็นการปฏิเสธในชั้นการสอบสวนวินัย ผู้ถูกกล่าวหายังคงมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ต่อคณะกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการสอบสวนก็ต้องดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อพิสูจน์ความผิด/บริสุทธิ์ ต่อไปจนถึงสิ้นกระแสความ ถูกต้องหรือไม่

ตอบ

การรับสารภาพ "ด้วยวาจา" ต่อผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงที่นายกฯ แต่งตั้ง ไม่ถือว่า "เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง"

แต่หลักการรับสารภาพในทางวินัยอันจะถือว่า "เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง" ซึ่งนายกฯ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ นั้น ต้องเป็นกรณีที่มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพไว้เป็นหนังสือแล้ว [ข้อ ๔๕ วรรค ๑ (๒) วรรค ๒ และข้อ ๔๖ วรรค ๑ (๓) วรรค ๒] หากไม่มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพไว้เป็นหนังสือ หากถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งไม่

ดังนั้น คณะกรรมการสอบสวน จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไป และผู้ถูกกล่าวหาก็มีสิทธิในการชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาที่แน่นอนอย่างเต็มที่เช่นกัน

ความเห็นของ สธ.จ.เป็นไปตามหลักการดังกล่าวแล้ว

หมายเหตุ

เมื่อการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกกล่าวหาเพียงบอกด้วยวาจาว่า "รับสารภาพ" โดยมีได้มีการบันทึกไว้เป็นหนังสือ ทำให้ไม่มีพยานเอกสารในการนำมาสอบยืนยัน (สอบยัน) คณะกรรมการสอบสวนจึงไม่อาจนำเพียงคำพูด (ลอย ๆ) มาใช้ในการดำเนินการทางวินัยได้ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนให้หมดประเด็น (สอบให้สิ้นกระแสความ ตามข้อ ๖๘) เท่านั้น จึงสามารถเสนอผลการสอบสวนต่อนายกฯ ให้สั่งลงโทษได้

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง

ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง

ข้อ ๖๘

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๕/๘/๖๓

ถามอาจารย์คะ กรณี ป.ป.ช.ชี้มูลทุจริต แต่มีพยานหลักฐานใหม่นายกฯ ได้ดำเนินการ ๒ อย่าง คือ เสนอ ก.ให้
ลงโทษไล่ออก พร้อมทั้งขอให้ ป.ป.ช.ทบทวน เจ้าตัวได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.พิจารณาว่าเรื่องอยู่ระหว่างการ
ทบทวนของ ป.ป.ช.จึงขอให้ ก.รอผลการทบทวนจาก ป.ป.ช.ก่อน กรณีดังกล่าว ก.ต้องดำเนินการอย่างไรคะ
ขอบพระคุณค่ะ

ตอบ

หลักสำคัญ

กรณี ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัย (ม.๙๘ ว ๑) หากนายกฯ มีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูก
กล่าวหาไม่ได้มีการกระทำผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ให้นายกฯ มี
หนังสือพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช.เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๙๙ ว ๑)

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม..ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด เมื่อมีมติ
เป็นประการใดให้แจ้งให้นายกฯ ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป (ม.๙๙ ว ๒)

ให้นายกฯ พิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายกฯ ได้รับแจ้งมติที่ขอให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาทบทวน (ม.๙๘ ว ๓)

ตามบทบัญญัติข้างต้น..หากนายกา เห็นว่ามีพยานหลักฐานใหม่และได้มีหนังสือพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานถึง ป.ป.ช.เพื่อขอให้ทบทวนแล้ว ต้องรอจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการทบทวนจาก ป.ป.ช.โดยยังไม่สามารถลงความเห็นให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ได้

กรณีตามคำถาม นายกา อาจเข้าใจคลาดเคลื่อน จึงมีการดำเนินการไม่เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากเป็นหน้าที่และอำนาจของนายกา ที่ต้องดำเนินการเพียงแนวทางเดียว กล่าวคือ เมื่อนายกา เลือกที่จะมีความเห็นให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] และส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณา (ปลด/ไล้ ข้อ ๘๕ ว ๑) แล้ว ก.จังหวัดต้องพิจารณามีมติตามขั้นตอนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน เนื่องจากหนังสือที่นายกา ขอให้ ป.ป.ช. ทบทวนนั้น ไม่มีบทบัญญัติให้ผูกพัน ก.จังหวัดแต่ประการใด เว้นเสียแต่มีการขอลอนเรื่องออกจากการพิจารณาของ ก.จังหวัดเป็นการชั่วคราว โดยอ้างเหตุผลที่นายกา ขอให้ ป.ป.ช.ทบทวนนั้น

ดังนั้น หากนายกา ไม่ขอลอนหรือไม่มีการขอลอนเรื่องเพื่อรอหนังสือแจ้งผลการทบทวนจาก ป.ป.ช.และเป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ในเรื่องเดียวกันไปยัง ก.จังหวัด (ข้อ ๒๗ ว ๑)

แนวทางปฏิบัติ

ก.จังหวัด ต้องส่งเรื่องทั้งหมดให้อนุอูทรณ์ฯ (ฝ่ายเดียว) เป็นผู้พิจารณา [รายงานขอความเห็นชอบทางวินัย (ข้อ ๘๕ ว ๑) และเรื่องร้องทุกข์ (ข้อ ๒๗ ว ๑)] โดยอนุวินัยฯ ไม่ต้องพิจารณาทำความเห็นเสนอ (เทียบเคียง นส.ก.กลาง ๓๔๕) แต่อย่างไร

เมื่อ ก.จังหวัดได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว ถ้าเห็นว่า สมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี [ข้อ ๓๒ (๔)]

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในอุทธรณ์และร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๒ (๔)

๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท., ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๐/๘/๖๓

ขออนุญาตถาม อ ประวิทย์ครับ. กรณี ปปช. ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ. หน่วยงานต้นสังกัดต้องถือปฏิบัติตามฐานความผิดนั้น. คำถาม. การลงโทษฐานทุจริตขั้นต้นต้องนำมติ ครม ปี ๓๖ มาพิจารณาประกอบด้วยใช่หรือไม่. หากจะไม่นำ มติ ครม มาพิจารณา จะทำได้หรือไม่อย่างไรครับ.

ตอบ

คำถามลักษณะนี้ได้ตอบแล้วค่อนข้างบ่อย เช่น ในคำถาม ๒๙/๔/๖๓ ว่า

"ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ต้องไล่ออกสถานเดียว (ว ๒๓๔) หากปลดออกได้ไม่

ขั้นตอนปฏิบัติ

๑. นายกฯ ต้องลงความเห็น [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ว่าเห็นควรให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ (ว ๒๓๔) โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ม. ๙๘ ว ๑)

๒. นายกฯ เสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๕ ว ๑)

๓. นายกฯ ออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ (ก.จังหวัดไม่อาจเห็นเป็นอย่างอื่น) แล้วส่งสำเนาคำสั่งไปให้ ป.ป.ช. (ตามขอ)

๔. ระยะเวลาตั้งแต่รับเรื่องจาก ป.ป.ช.ถึงวันออกคำสั่งลงโทษเป็นเงื่อนไขเวลาเร่งรัด ซึ่งต้องกระทำโดยเร็ว

ต่อจากนั้นจะเป็นกระบวนการขั้นตอนการยื่นอุทธรณ์ของผู้ถูกสั่งลงโทษ และการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก. จังหวัด หากมีเหตุอันควรลดหย่อน ก.จังหวัดจะนำมาพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออกจาก ราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๑) อันเป็นโทษวินัยอย่างร้ายแรง (อ.๘๘/๒๕๕๓) โดยนาย กฯ ต้องออกคำสั่งลดโทษตามมติ ก. จังหวัด [ข้อ ๒๑ ก. (๙)]

หมายเหตุ

บางรายมีการลงโทษปลดออกจากราชการเสียตั้งแต่คำสั่งแรก แล้วส่งสำเนาคำสั่งลงโทษนั้นไปให้ ป.ป.ช. (ตามขอ) หากมีการทักท้วงต้องแก้ไขคำสั่งดังกล่าวให้เป็นไปตามมติ ครม.(ว ๒๓๔) ใหม่อีกครั้ง ซึ่งในทางปฏิบัติ ก่อนข้างมีปัญหาทั้งการแก้ไขคำสั่ง และการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖
๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๘/๒๕๕๓
๓. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๖
๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม
๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๗ วรรคสาม
ข้อ ๒๕ วรรคสอง (๕)
ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)
ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง
๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๑ ก. (๙)"

เป็นต้น

ขอขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๔/๘/๖๓ (สถ.จ.)

นายกฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการท้องถิ่น แล้วเสนอขอความเห็นชอบให้ไล่ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการไปยัง ก.จังหวัด

ถามว่า

๑. หาก ก.จังหวัดพบว่า นายกฯ เป็นคู่กรณี หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน จะทำให้ผลการสอบสวนทั้งหมดเสียไป ตามข้อ ๗๙ หรือไม่ อย่างไร
๒. หากผลการสอบสวนทั้งหมดเสียไป เพราะนายกฯ เป็นคู่กรณี ก.จังหวัดควรมีมติตามข้อใด
  - ก. ให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้นเสีย และมีมติคัดเลือกตัวกรรมการแล้วส่งรายชื่อให้นายกฯ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่
  - ข. คัดเลือกตัวกรรมการ แล้วส่งรายชื่อให้นายกฯ เพื่อแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ต้องยกเลิกคำสั่งเดิม เพราะคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เมื่อออกแล้วจะยกเลิกไม่ได้

ตอบ

๑. เหตุที่ทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ต้องเป็นกรณีออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อย่างไม่อย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
    - (๑) มีข้าราชการทหารร่วมด้วย
    - (๒) น้อยกว่า ๓ คน
    - (๓) ไม่ได้ได้รับความยินยอมจากนายกฯ ของกรรมการจากต่างสังกัด
    - (๔) ประธานมีตำแหน่งและระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
    - (๕) กรรมการคนหนึ่งไม่ได้เป็นเลขานุการ
    - (๖) ในจำนวนคณะกรรมการสอบสวน ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้จบปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน) หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย แม้แต่คนเดียว
    - (๗) นายกฯ เป็นคู่กรณี หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา แต่นายกฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเอง โดยมีได้ขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติคัดเลือก
    - (๘) ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนโดยมิได้แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดของกรรมการผู้นั้น
    - (๙) ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการสอบสวนไม่มีคุณสมบัติตามข้อ (๖)
- (ข้อ ๔๙)

ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙)
 ดังนั้น หากนายกา "เป็นคู่กรณี" หรือ "ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วม" แต่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเอง โดย ก.จังหวัดมิได้พิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการให้ ย่อมทำให้ผลการสอบสวนทั้งหมดเสียไป [ตามข้อ (๓) ข้างต้น]

สำหรับ คำว่า "นายกา มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน" มิได้ถูกกำหนดให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป เพียงแต่เป็นเหตุคัดค้าน "ตัว" กรรมการสอบสวน [ข้อ ๕๔ วรรค ๑ (๒)] เท่านั้น มิใช่เหตุคัดค้านนายกา ผู้สั่งตั้ง แต่อย่างใด

๒. เมื่อความปรากฏแก่ ก.จังหวัดว่า นายกา เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา ให้ ก.จังหวัดตรวจสอบหากพบว่าเป็นความจริง ให้ดำเนินการตามคำถามในข้อ ก.กล่าวคือ

(๑) มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น อันมีผลให้ผลการสอบสวนตามคำสั่งดังกล่าว ถูกยกเลิก ถือว่ามีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมาแต่ต้น

(๒) แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดของผู้จะเป็นกรรมการสอบสวน (อาจให้ความยินยอมก่อนหน้า)

(๓) พิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวน

(๔) ส่งรายชื่อไปให้นายกา ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อ ๗๙)

ต่อไป

หมายเหตุ

๑. กรณีมีปัญหาว่า "เป็นคู่กรณี" หรือ "ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วม" หรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจชี้ขาดของ ก.จังหวัด โดยแท้

๒. แนวคิดที่ว่า "ไม่อาจยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่ออกแล้วโดยชอบได้" เป็นการห้าม นายกา ผู้สั่งตั้ง หาได้ห้าม ก.จังหวัดเพื่อผดุงความยุติธรรมไม่

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๕๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

ข้อ ๗๙

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๙/๘/๖๓

สวัสดีครับอาจารย์,

กระผมมีเรื่องขอเรียนถามครับ ขณะนี้การดำเนินทางวินัยของนางสาว ก. เรื่อง ถูกกล่าวหาว่ากระทำการยักยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าขยะมูลฝอย อยู่ในชั้นตอนชั้นไต่สวนของพนักงาน ป.ป.ท. แต่เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ที่ผ่านมา ได้มีคำสั่งอำเภอ ส. เรื่อง การชดใช้เงินคืนเทศบาลตำบล ให้นางสาว ก. ชดใช้เงินคืน ตามที่ได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำการยักยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าขยะมูลฝอยดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน ๗,๑๒๔ บาท ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืน

ดังนี้ มีคำถามว่า

๑. การที่นางสาว ก. ได้รับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืน แล้วต้องการชดใช้เงินคืนให้เรื่องราวจบไป (ทั้งๆที่ตนไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการทุจริต) แต่เนื่องจากตนได้รับชำระค่าน้ำประปาแทนเจ้าหน้าที่ จึงปรากฏลายมือชื่อรับเงินแทนไว้ แล้วส่งมอบเงินให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานแท้จริงไปโดยไม่มีหลักฐานการส่งเงิน เนื่องจากปฏิบัติด้วยความมักคั่นกันในสำนักงาน “จะมีผลเท่ากับการยอมรับว่าตนทุจริต(ยักยอก)” ในคดีวินัยที่อยู่ในชั้น ป.ป.ท. หรือไม่ครับ
๒. การที่นางสาว ก. ไม่เห็นด้วยและต้องการจะอุทธรณ์ หากคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์และยืนยันคำสั่งเดิม นางสาว ก. สามารถนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งได้หรือไม่ครับ

ตอบ

หลักการ

แต่ละเรื่องต่อไปนี้แยกต่างหากจากกัน แม้เกิดจากมูลกรณีเดียวกันก็ตาม คือ

๑. วินัย อาญา และละเมิด
๒. การสอบสวนทางวินัยของนาย กฯ และการไต่สวนของ ป.ป.ท. หรือ ป.ป.ช.

ขยายความ

๑. อำนาจในการดำเนินการทางวินัยของนายกฯ กับของ ป.ป.ท.แยกต่างหากจากกันในเรื่องต้น เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดใดให้ตัดอำนาจนายกฯ (ว่าไม่ต้องดำเนินการทางวินัย) ถ้าเรื่องนั้นอยู่ระหว่างการไต่สวนของ ป.ป.ท.

คดีอาญา แพ่ง (ละเมิด) วินัย ก็แยกต่างหากจากกันเช่นเดียวกัน เมื่อข้าราชการท้องถิ่นต้องรับผิดชอบทางละเมิดอันเนื่องมาจากประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ยังผลให้ผู้นั้นต้องถูกดำเนินการทางวินัยฐานประมาทเลินเล่อ (ข้อ ๙) ด้วย

กรณีนี้นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๒๔ วรรค ๔) ตามหน้าที่และอำนาจของตนทันที หากผลการสอบสวนยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาผิดจริง จะไม่มีความผิดทางวินัยฐานทุจริต แต่อาจผิดฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลการสอบสวนพิจารณา ซึ่งหากการสอบสวนพิจารณาของนายกฯ เสร็จสิ้นก่อน ป.ป.ท.อาจขอสำนวนการสอบสวนทางวินัยนั้นไปประกอบการไต่สวนพิจารณาเพื่อชี้มูลได้

๒. การสั่งลงโทษทางวินัยของนายกฯ และการสั่งโทษทางวินัยตามการชี้มูลของ ป.ป.ท.ผู้ถูกลงโทษสามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นต่อ ก.จังหวัดได้ (ข้อ ๕ วรรค ๑ และ ๒)

เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติให้ยกอุทธรณ์ [ข้อ ๒๑ ก. (๑)] ผู้ถูกลงโทษทางวินัยย่อมเกิดสิทธิในการนำคดีดังกล่าวขึ้นสู่ศาลปกครองได้ต่อไป (พ.ร.บ.จัดตั้งศาลฯ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง)

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๙

ข้อ ๒๔ วรรคสี่

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๒๑ ก. (๑)

๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

๔. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓

ขอขอบคุณครับ

คำถาม ๒๖/๘/๖๓

เรียน@p.prawit

๑.กรณีพนักงานฯ ถูกกล่าวหากระทำผิด และพนักงานสอบสวน แจ้งข้อกล่าวหา ดำเนินคดีอาญาฐานทุจริตต่อหน้าที่ ปฏิบัติ/ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ จัดทำเอกสารเป็นเท็จ กรณีตรวจรับงานไม่ครบถ้วน ถูกต้อง และต่อมา ป.ช. แจ้งให้ ผบ.ดำเนินการอำนาจหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันย้ายมาที่ใหม่(ไม่ใช่ที่เกิดเหตุ) และพนักงานสอบสวนแจ้งเอกสารมาดำเนินการ ตามที่ปชช สอบข้อเท็จจริง ว่ากระทำผิด

๒.หน่วยงานใหม่ ตั้งเรื่อง สอบวินัยร้ายแรง ขณะนี้อยู่ระหว่างขอให้หน่วยงานเดิมสอบให้(กำหนดประเด็นให้สอบ... แต่นานแล้ว ไม่ส่งมาให้ และคกก.เชิญผู้เกี่ยวข้องมาพบ ก็อ้างตอบเป็นหนังสือว่า เดินทางไม่สะดวกช่วงโควิด) จึงทำให้ไม่สามารถสอบต่อไปได้

๓.ส่วนคดีอาญา พนักงานอัยการฯ มีคำสั่งไม่ฟ้อง (ซึ่งคกก.สอบสวน ไม่มีเอกสาร มาหักล้าง ป.ช.ที่เคยสอบพยานไว้ เมื่อ ๕ปีก่อน)

๔.กรณี นี้ คกก. สอบฯ จะเห็นตามพนักงานสอบสวน(ควรสั่งฟ้อง)+พนักงานอัยการ(สั่งไม่ฟ้อง)...ได้ไหม (?) และต้องหาทางออกยังไง จึงไม่เข้าช่วยผู้ถูกกล่าวหา ขอคำตอบที่กระจ่างชัดด้วยครับ

ด้วยความเคารพท่านอาจารย์

ตอบ

ข้อ ๔ เท่านั้นเป็นคำถาม นอกนั้นเล่าสู่กันฟัง..ระบาย !!

๑. การดำเนินการทางวินัยกับการดำเนินคดีอาญาเป็นคนละกระบวนการแยกต่างหากจากกัน (ว ๔) อาญาเป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลยุติธรรม ส่วนวินัยเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บังคับบัญชา คือ นายกฯ (ม.๑๕) เมื่อ ป.ป.ช.ส่งเรื่องมา นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจเนื่องจาก ป.ป.ช.เห็นว่ามิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ ป.ป.ช. (ม.๖๔) นายกฯ จึงต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนด้วยการดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๔) ตามหลักเกณฑ์ต่อไป

ข้อสังเกต

(๑) ตามปกติ ป.ป.ช.มักระบุชื่อผู้ถูกร้องเรียน หรือผู้ถูกกล่าวหา ไม่ใช่คำว่า "ผู้เกี่ยวข้อง" ที่นายกฯ ควรแสวงหาข้อเท็จจริงให้เพียงพอแต่งตั้งกรรมการสอบวินัย แต่หาก ป.ป.ช.ระบุชื่อและตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหาชัดเจนว่ามีมูลกระทำผิดวินัย นายกฯ หากจำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงอีกไม่ โดยถือเอาหนังสือที่ ป.ป.ช.ส่งเรื่องมานั้น เป็น "พยานหลักฐานในเบื้องต้น" แล้วดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔)

(๒) มีความไม่ลงรอยกันของตัวบท เมื่อจำต้องปฏิบัติ กล่าวคือ หนังสือร้องเรียนต่อ ป.ป.ช.ว่ามีการทุจริต แต่คำว่า "มิใช่เป็นความผิดร้ายแรง" ถูกเขียนไว้ในกฎหมาย ป.ป.ช. (ม.๖๔) ซึ่งแนวทางของวินัย "ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง" (ข้อ ๗ วรรค ๓ และกฎหมาย สตง.ม.๙๕ วรรค ๔) ดังนั้น หากมีประเด็นในทางปฏิบัติ ควรหารือเพื่อวางหลักต่อไป

๒. การสอบสวนทางวินัยมีระยะเวลา ๑๒๐ วัน ขยายได้ไม่เกินสองครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมเป็น ๑๘๐ วัน ระยะเวลาทั้งนั้นเป็นระยะเวลาเร่งรัด กรณีสอบสวนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาข้างต้น ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายกฯ เพื่อขอให้ ก.จังหวัดติดตามเร่งรัด (ข้อ ๕๘) ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการสอบสวนไม่อาจสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดได้ ต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว แล้วบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวัน (ให้มีความคืบหน้าเป็นระยะ) (ข้อ ๖๘)

๓. วินัยกับอาญาเป็นคนละกระบวนการกันดังกล่าวตามข้อ ๑. เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญา (ดูเหตุผลคำสั่ง) หากเป็นสาระสำคัญว่าไม่ผิด และแล้วเสร็จก่อน คณะกรรมการสอบสวนอาจนำเหตุผลของการสั่งนั้นมาพิจารณาประกอบการสั่งการทางวินัยก็ได้ (ข้อ ๕๙ วรรค ๑)

๔. หลักในการสอบสวนทางวินัย คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบให้หมดประเด็น หรือสอบให้สิ้นกระแสความ (ข้อ ๘๖) เพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม (ข้อ ๒๖ วรรค ๑) ทั้งแก่ราชการและผู้ถูกกล่าวหา การเห็นตามพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ต้องมีพยานหลักฐานและเหตุผลสนับสนุนความเห็นทั้งสิ้น จึงไม่ควรด่วนสรุปว่าเห็นด้วยกับฝ่ายใด เพราะเป็นการสอบอย่างมีธง ไม่ถูกต้อง

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๖๔
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๙๕ วรรคสี่
๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง
๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๒๔ วรรคสี่

ข้อ ๕๘

ข้อ ๕๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๘

๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒/๙/๖๓

ขออนุญาตเรียนสอบถามครับ พนักงานเทศบาลถูกสอบสวนและลงโทษวินัย ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ โดนหักเงินเดือนห้าเปอร์เซ็นต์สามเดือนติดต่อกันแล้ว ต่อมาเมื่อมีพฤติการณ์แบบเดิม (แต่ไม่ได้ขาดราชการติดต่อกันเกิน ๑๔ วัน) แบบนี้ ทำอย่างไรต่อไปดีครับ จะถือว่าเป็นร้ายแรงได้ไหมครับ พฤติกรรมเหมือนเดิมไม่ซ้ำหลาย ขอขอบคุณครับ

ตอบ

"สำนึก" !!

๑. การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (ขาดราชการ) อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มี ๒ ประการ คือ
(๑) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรง (ครึ่งวัน - ๑๕ วัน)

กรณีนี้แม้เพียงครึ่งวัน ถ้าราชการเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยให้พิจารณาถึงความเสียหาย

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (พนักงานจ้าง/ ลูกจ้าง ๗ วัน) (ไม่ต้องพิจารณาถึงความเสียหาย) โดย

๑) ไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือ

๒) มีพฤติกรรมอันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(ข้อ ๑๗ วรรค ๒)

๒. หลักเกณฑ์วินัยมิได้กำหนดคำว่า "ไม่ซื่อตรง" หรือ "ไม่ซื่อสัตย์" ไว้เช่นกฎหมายอาญา ย่อมเป็นดุลพินิจของนายกฯ โดยแท้ (ตามแนวทางการลงโทษ) เมื่อจำต้องสั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด (ข้อ ๘๖)

กรณีมีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยในลักษณะเดิมซ้ำ ๆ แม้เคยได้รับโทษทางวินัยในพฤติกรรมลักษณะเดียวกันมาแล้ว แต่ยังคงมีพฤติกรรมในลักษณะนั้นอีก นายกฯ อาจสั่งลงโทษหนักขึ้นได้ (ตามแนวทางการลงโทษ) เนื่องจากหลักเกณฑ์มิได้กำหนดห้ามไว้ เพียงแต่ถ้าเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) จะสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล่ออก) โดยอ้างว่าไม่ซื่อตรงหรือไม่ซื่อสัตย์ไม่ได้ เพราะเป็นวินัยคนละประเภท (ประเภทไม่ร้ายแรงกับร้ายแรง) ทั้งนี้ ต้องพิจารณาจากพฤติกรรมและความเสียหายเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อสังเกต

พฤติกรรมตามคำถาม อาจเข้าข่ายมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หากนายกฯ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (แบบ สว.๑) โดยไม่ชักช้า (ข้อ ๗ วรรค ๑) แล้วขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อนมีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน (ข้อ ๗ วรรค ๒) ได้

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๗ วรรคสอง

ข้อ ๘๖

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๗๓๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๘

๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท., ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕

๕. สำนักงาน ก.พ., แนวทางการลงโทษข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕, (กรุงเทพมหานคร : สำนักมาตรฐานวินัย, ๒๕๕๒).

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๑๔/๙/๖๓

กระผมขอเรียนปรึกษาท่านอาจารย์ประวิทย์และพี่น้องในกลุ่มนะครับ เกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัยกรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรงครับ ซึ่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๖ วรรค ๓ กำหนดไว้ว่า ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกเห็นสมควรโดยอาจมอบหมายให้พนักงานผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทนหรือตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้

ถ้านายกเลือกที่จะมอบหมายให้พนักงานผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน แนวทางปฏิบัติดังกล่าวเป็นอย่างไรบ้าง เช่นผู้ที่นายกมอบหมายให้สอบสวนแทนจะต้องมีตำแหน่งและระดับสูงกว่าผู้ถูกกล่าวหาเช่นเดียวกับการตั้งประธานกรณีแต่งตั้งกรรมการสอบสวนหรือไม่ การแจ้งชื่อผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสอบสวนแทนให้ผู้ถูกกล่าวหา รับทราบ ผู้ที่ลงนามแจ้งสว.๒ /แจ้งสว.๓ รวมทั้งการดำเนินการในขั้นตอนอื่นๆครับ

กระผมเห็นว่าถ้าแนวทางปฏิบัติตรงนี้ชัดเจน การดำเนินการทางวินัยกรณีไม่ร้ายแรงหรือเป็นความผิดที่เล็กน้อยซึ่งมีประเด็นการสอบสวนไม่มากและไม่ยาก ถ้านายกเลือกที่จะมอบหมายให้พนักงานผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทนก็น่าจะดำเนินการได้ดีเช่นกันครับ ซึ่งไม่ต้องยุ่งยากในการตั้งกรรมการและหากรรมการอีกเพราะบางครั้งก็ต้องขอยืมตัวจากหน่วยงานอื่นครับ

ตอบ

การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งมีโทษ ๓ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (หรือลดเงินเดือน) ผู้ถูกลงโทษยังอยู่ในราชการต่อไป ด้วยเหตุนี้ วิธีดำเนินการจึงถูกกำหนดไว้ผ่อนคลายกว่าการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ที่มีโทษ ๒ สถาน คือ ปลดออก และไล่ออกจากราชการ ที่กำหนดให้มีกระบวนการขั้นตอนเคร่งครัด และบางครั้งค่อนข้างยุ่งยาก เช่น กรณีขอยืมตัวกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด เป็นต้น

เพราะเมื่อนายกฯ ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ยังมีอนุวินัยฯ อนุอุทธรณ์ฯ และ ก.จังหวัด เข้ามาตรวจสอบการใช้อำนาจของนายกฯ อีกหลายชั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการลงโทษ

ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงได้กำหนดให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกฯ เห็นสมควร โดยอาจ

๑. มอบหมายให้ข้าราชการท้องถิ่นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน หรือ
๒. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้

(ข้อ ๒๖ วรรค ๓)

๓. นำผลการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (ข้อ ๒๔ วรรค ๕) (ที่มีกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อ ๒๔ วรรค ๘) (ข้อ ๒๖ วรรค ๖) ซึ่งได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๒) สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๓) และให้โอกาสชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๔) (ข้อ ๒๖ วรรค ๑) มาใช้ลงโทษ (ภาค/ตัด/ลด) โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้ (ข้อ ๒๖ วรรค ๔)

โดยเฉพาะการมอบหมายให้ข้าราชการท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน จึงกระทำได้ โดย

๑. มอบหมายเป็นหนังสือ เพียง ๑ คน ให้สอบสวนแทน
๒. ไม่ต้องมีคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ที่ต้องนำกระบวนการทางวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้โดยอนุโลม (ข้อ ๒๖ วรรค ๔)

๓. เสนอความเห็นต่อนายกฯ เพื่อให้สั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด ข้อ ๘๔ วรรค ๑) (เทียบเคียงข้อ ๗๖ วรรค ๒ และ ๓)

ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติอื่นของผู้ได้รับมอบหมายแต่อย่างใด เพียงแต่ผู้รับมอบหมาย

๑. ต้องเป็นข้าราชการท้องถิ่น และ
๒. ต้องเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของนายกฯ ผู้มอบหมาย
เป็นอันใช้ได้

หากผู้ถูกลงโทษเห็นว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้สอบสวนแทน เพียง ๑ คน ซึ่งมีใช้ในรูปกรรมการ ไม่ให้ความเป็นธรรมต่อตน สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยนั้นต่อ ก.จังหวัดได้ (ข้อ ๕) โดยแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษทางวินัย โดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร (ข้อ ๖) ซึ่งเป็นอำนาจพิจารณาของ ก.จังหวัด (ข้อ ๙ วรรค ๑) โดยแท้

ข้อสังเกต

มีสมาชิกอาวุโส ท่านให้ความเห็นว่า

"๑. เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติราชการหลักประกันความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกสอบสวนเห็นควรตั้งกรรมการทุกกรณีครับเพราะตอนนี้ข้าราชการครูต้องทำทุกกรณีแล้วครับ"

๒. เพราะการที่บุคคลคนหนึ่งมีความเห็นว่าคนอื่นหนึ่งกระทำความผิดทางวินัยหรือน่าจะเริ่มทำผิดวินัยแล้วถ้าให้เขามีอำนาจตัดสินใจสอบสวนด้วยวิธีการใดก็ได้ความเป็นธรรมหรือเขาจะเปลี่ยนใจละว่าไม่กระทำความผิดมีโอกาสน้อยมาก

๓. ความเป็นธรรมต้องพิจารณาจากผู้ถูกระทำ

๔. ไม่ใช่พิ..นาจากผู้มีอำนาจระทำการ"

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคแปด

ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก

ข้อ ๗๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕

ข้อ ๖

ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๕/๙/๖๓

อ.คะ กรณีที่กรรมการสอบข้อเท็จจริงมีความเห็นว่า จนท.พัสดุมีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง โดยส่งเรื่องกลับมาที่ อบต. หากปลัดปฏิบัติหน้าที่นายกพิจารณาแล้วเห็นว่า จะไม่ตั้งกรรมการสอบวินัย แต่จะพิจารณาความผิดเลย โดยให้ ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร ถามว่า กรณีนี้สามารถทำได้หรือไม่ หากทำได้มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร
ขอบคุณค่ะ

ตอบ

มีบางประเด็นคล้ายกับคำถาม ๑๔/๙/๖๓ ที่ว่า...

"การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งมีโทษ ๓ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (หรือลดเงินเดือน) ผู้ถูกลงโทษยังอยู่ในราชการต่อไป ด้วยเหตุนี้ วิธีดำเนินการจึงถูกกำหนดไว้ผ่อนคลายกว่าการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ที่มีโทษ ๒ สถาน คือ ปลดออก และไล่ออกจากราชการ ที่กำหนดให้มีกระบวนการขั้นตอนเคร่งครัด และบางครั้งค่อนข้างยุ่งยาก เช่น กรณียึดตัวกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด เป็นต้น

เพราะเมื่อนายกฯ ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ยังมีอนุวินัยฯ อนุอุทธรณ์ฯ และ ก.จังหวัด เข้ามาตรวจสอบการใช้อำนาจของนายกฯ อีกหลายชั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการลงโทษ

ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงได้กำหนดให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกฯ เห็นสมควร โดยอาจ...

๓. นำผลการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (ข้อ ๒๔ ว ๕) (ที่มีกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อ ๒๔ ว ๘) (ข้อ ๒๖ ว ๖) ซึ่งได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๒) สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๓) และให้โอกาสชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา (เทียบ สว.๔) (ข้อ ๒๖ ว ๑) มาใช้ลงโทษ (ภาค/ตัด/ลด) โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้ (ข้อ ๒๖ ว ๔)..."

หมายเหตุ

หลักเกณฑ์ใช้คำว่า "จะ..ก็ได้" ย่อมเป็นดุลพินิจของนายกฯ โดยแท้ในอันที่จะเลือกวิธีการใดที่กำหนดไว้ก็ได้

กรณีคำถาม ปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่นายกฯ สามารถนำผลการสอบสวนข้อเท็จจริงมาฟังลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ได้ หากในการสอบสวนข้อเท็จจริงนั้น กรรมการฯ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ครบถ้วน

๑. แจ้งข้อกล่าวหา

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และ

๓. ต้องให้โอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

(ข้อ ๒๖ ว ๑)

โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีกก็ได้ (ข้อ ๒๖ ว ๔)

ขั้นตอนปฏิบัติ

อปท.ต้องขอให้ปลัดใช้อำนาจในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการท้องถิ่นรายดังกล่าวไปยัง ก.จังหวัดเสียก่อน (ประกาศ คสช.๘๕/๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ ว ๒) เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ลงความเห็นให้ลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)] หากนายกฯ เห็นแย้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (กรณีกรรมการสอบสวนฯ เสนอระดับโทษที่จะลงมาพร้อม) นายกฯ ต้องแสดงความเห็นเป็นหนังสือ และอ้างเหตุผลประกอบด้วย (ข้อ ๗๗ ว ๒)

๒. ออกคำสั่งลงโทษ (ภาค/ตัด/ลด) ตามที่นายกฯ เห็นนั้น (ข้อ ๘๔ ว ๑)

กรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย ต้องวางระดับโทษภาคทัณฑ์ไว้เสียก่อน แล้วอ้างเหตุอันควรงดโทษ จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ จะงดโทษภาคทัณฑ์และให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒)

๓. รายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา

๔. เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาในทางเปลี่ยนแปลงให้ลงโทษ นายกฯ ต้องกลับมาออกคำสั่งลงโทษตามมติ (ข้อ ๘๗ ว ๔) อีกครั้ง

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคแปด

ข้อ ๒๕ วรรคสอง

ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง

ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่

๒. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ,ที่ ๘๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ วรรคสอง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๒๘/๙/๖๓

สวัสดีครับ อาจารย์ประวิทย์

ผมขออนุญาตสอบถามนิดหนึ่ง นะครับ

กรณี ข้อ ๑๐ ตามประกาศ ก.อบต. เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘

วรรค ๒ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อัน เป็น เหตุ ให้ เสีย หาย แก่ ราช การ อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำว่าเสียหายแก่ราชการ... หมายความว่ารวมถึงอะไรบ้างครับ ที่เสียหาย...

เพราะมี กรณี ป.ช.ช.ชี้มูลวินัยข้อนี้ ครับ แต่หน่วยงานยังไม่ได้เบิกจ่ายเงินในโครงการนี้เลยครับ ก็เท่ากับว่ายังไม่ได้ ทำให้ราชการเสียหาย เมื่อราชการไม่เสียหาย ก็ไม่ผิดวินัย ใช่หรือเปล่าครับ
ขอบคุณครับ

ตอบ

คำว่า "เสียหายแก่ราชการ" หมายความว่ารวมถึง ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินทองได้ด้วย การพิจารณาว่าเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ นั้น มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้ คำนึงถึงความมากน้อย เช่น เสียหาย ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เห็นได้ว่าเสียหายร้ายแรง ทั้งนี้ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เป็นช่องให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลยพินิจได้ตามควรแก่กรณี

๒. ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินได้ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป เช่น ความเสียหายต่อ

- (๑) ภาพลักษณ์ส่วนรวมของราชการ
  - (๒) การบริหารราชการ
  - (๓) สิทธิของทางราชการ
  - (๔) ระบบงาน
  - (๕) ความเชื่อถือศรัทธาที่ประชาชนมีต่อทางราชการ
- เป็นต้น

ความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จึงมิได้จำกัดอยู่เพียงความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้เท่านั้น

ดังนั้น การที่ ป.ช.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการท้องถิ่นว่า จัดทำโครงการเป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า อปท.ยังไม่มีเงินเบิกจ่ายในโครงการดังกล่าวเลยก็ตาม (อาจถือเป็นเพียงเหตุผลหย่อนโทษ) จึงอยู่ในความหมายข้างต้น

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๙ วรรคสอง

ข้อ ๑๐ วรรคสอง

ข้อ ๑๒ วรรคสอง

ข้อ ๑๓ วรรคสอง

ข้อ ๑๕ วรรคสอง

ข้อ ๑๗ วรรคสอง

ข้อ ๒๓/๑ วรรคสอง

๒. สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน, ๒๕๔๕), หน้า ๘.

๓. สำนักงาน ก.พ., คู่มือการดำเนินการทางวินัย, (นนทบุรี : กลุ่มโรงพิมพ์สำนักบริหารกลาง, ๒๕๕๑), หน้า ๒๐.

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒/๑๐/๖๓

เรียนถามอาจารย์ครับ กรณีพนักงานส่วนตำบลถูกตรวจพบสารเสพติดในปีสภาวะ จากหน่วยงานปกครองอำเภอ และ รพ.ได้นำผลไปตรวจยืนยันอีกครั้งผลก็พบว่ามีสารเสพติดจริง กรณีนี้ต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางวินัยร้ายแรงหรือไม่อย่างไร เพราะได้ประสานไปทางอำเภอ ะบอกกว่าให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดก่อน เป็นระยะเวลา ๔ เดือน จากนั้นหากยังมีผลการตรวจปีสภาวะยังเป็นสีม่วงอยู่ ก็ให้เขียนใบลาออกซึ่งในขั้นตอนการบำบัดนั้นทางหน่วยงานได้ให้พนักงานส่วนตำบลรายดังกล่าวได้เขียนใบลาออกไว้ก่อน กรณีนี้จะมีผลต่อผู้บังคับบัญชาหรือไม่ เพราะไม่มีการดำเนินการสอบวินัย และการให้เขียนใบลาออกไว้ก่อนนั้นถือว่าเป็นการดำเนินการที่แสดงว่าไม่ได้ละเลยของผู้บังคับบัญชาหรือไม่อย่างไรครับ/ขอบคุณครับ

ตอบ

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับยาเสพติดของข้าราชการซึ่ง ก.กลางให้นำมาใช้กับข้าราชการท้องถิ่นด้วย มี ๒ เรื่อง คือ

๑. เรื่อง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กำหนดห้ามข้าราชการท้องถิ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในฐานะผู้ผลิต/ค้า/จำหน่าย/เสพ/ติดยาเสพติด/สนับสนุน (ผู้ประกันตัว)

แนวทางดังกล่าว นายกฯ มีหน้าที่ ต้อง

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) เสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัดให้ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้นออกจากราชการไว้ก่อน (ทุกราย)

โดยไม่มีข้อยกเว้น

โดยไม่มีข้อยกเว้น

(ว ๗๓๓)

และให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงปฏิบัติการสอบสวนต่อไปตามปกติ

แม้หลักวินัยยังกำหนดให้ นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยทันที เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว (ข้อ ๒๔ ว ๔) กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ใด ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ในกรณี ผู้บังคับบัญชาเป็นนายกฯ ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒)

๒. เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้โอกาสผู้ติดเชื่อเฮดส์ คนพิการ และผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้จ่ายยาเสพติด

อันมีหลักการโดยสรุป คือ ผู้บังคับบัญชาต้องให้โอกาสผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดอยู่ในราชการต่อไป โดยจะส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการมิได้ หากผู้นั้นได้พ้นจากสภาพการใช้จ่ายยาเสพติด (ในวันพิจารณา) แล้ว

(ว ๓๕)

การดำเนินการทางวินัยกับการลาออกจากราชการเป็นคนละประเด็น และเกิดจากหลักเกณฑ์คนละฉบับ ดังนั้น หากนายกฯ จะให้ผู้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยลาออกจากราชการโดยไม่ดำเนินการทางวินัย จึงหาใช่แนวทางดังกล่าวข้างต้นไม่

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๘.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖

ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๙๙ ว ๒) และให้นายกฯ พิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายใน สามสิบวันนับแต่..วันที่ได้รับแจ้งมติที่ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทบทวน (ม.๙๘ ว.๓)

ระยะเวลาแจ้งมติการพิจารณาทบทวนของ ป.ป.ช.ที่ผ่านมา บางสำนวนเร็ว ในขณะที่บางสำนวนกลับช้า หลายเดือน ดังนั้น นายกฯ ต้องได้รับแจ้งมติการพิจารณาทบทวนจาก ป.ป.ช.เสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการตาม หลักเกณฑ์วินัยต่อไปได้

กรณีข้อกล่าวอ้างที่ว่า ปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่นายกฯ กลับแก้งนั้น ผู้ถูกแก้งมีสิทธิร้องทุกข์ไปยัง ก. จังหวัดได้ (ข้อ ๒๗)

อนึ่ง การที่ถูก ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัย นายกฯ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ ทุกประการ เพียงแต่จะช้าหรือเร็วเท่านั้น หากมีการช่วยเหลือโดยวิธีการที่ไม่ชอบ ผู้ช่วยเหลือควรเตรียมคำตอบ เพื่ออธิบายต่อ ป.ป.ช.ไว้ด้วย

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๙๘ วรรคสาม

มาตรา ๙๙ วรรคสอง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๑๓

ข้อ ๑๗

ข้อ ๑๘

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๙/๑๐/๖๓

@p.prawit อาจารย์ครับขอเรียนสอบถามในประเด็นข้อกฎหมายครับ ก.จังหวัดได้มีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนวินัยเพื่อให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งเนื่องจากพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยนายกเทศมนตรี

คณะกรรมการสอบสวนรายงานการสอบสวนให้ ก.จังหวัดทราบโดยมีความเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา ควรลงโทษตัดเงินเดือน

ก.จังหวัดมีมติให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการฯ ทำความเห็น และมีมติให้เทศบาลแจ้งกรรมการสอบสวนทำความเข้าใจชัดเจนในเรื่องของโทษว่า ควรลงโทษตัดเงินเดือนกี่เปอร์เซ็นต์ เป็นระยะเวลากี่เดือน

คณะกรรมการฯ ทำความเห็นเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาควรลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน ส่วนคณะกรรมการสอบสวนแจ้งว่าได้ทำหน้าที่สมบูรณ์แล้ว โดยระบุฐานความผิดและโทษที่จะลงชัดเจนแล้วคือตัดเงินเดือน ส่วนจะไปตัดเงินเดือนกี่เปอร์เซ็นต์ ก็เดือนอยู่นอกอำนาจหน้าที่ของกรรมการสอบสวน

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งยืนยันมติ ก.ให้คณะกรรมการสอบสวนทำความเข้าใจตามมติ ก.จังหวัดหลายครั้ง โดยแจ้งผ่านเทศบาล แต่เทศบาลไม่ได้แจ้งตอบกลับ

เรื่องค้างอยู่สามปี ยังไม่ยุติ จึงขอเรียนถามอาจารย์

๑. ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัยถูกต้องหรือไม่

๒. หากฝ่ายเลขานุการเรื่องเสนอ ก.จังหวัด ให้พิจารณามีมติโดยไม่จำเป็นต้องมีความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องของโทษว่าควรตัดเงินเดือนกี่เปอร์เซ็นต์เป็นระยะเวลากี่เดือน จะชอบหรือไม่

ขอบคุณครับ

ตอบ

เป็นกรณี ก.จังหวัดใช้อำนาจนายกฯ เนื่องจากนายกฯ เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา โดย ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนแล้วส่งรายชื่อให้นายกฯ ออกคำสั่งแต่งตั้งตามมติ (ข้อ ๔๙ วรรค ๔)

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนชุดดังกล่าวสอบสวนแล้วเสร็จ ให้ทำรายงานการสอบสวน (สว.๖) เสนอไปยัง ก.จังหวัดพิจารณา (ในฐานะนายกฯ) เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ข้อ ๔๙ ว ๕)

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ) ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน ตามข้อ ๗๙ (องค์ประกอบ/คุณสมบัติคณะกรรมการสอบสวน) ข้อ ๘๐ (องค์ประชุม/การสอบปากคำ) ข้อ ๘๑ (การแจ้ง สว.๓) และข้อ ๘๒ (การสอบสวนตอนใดไม่ถูกต้อง) แล้วดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา..กระทำผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ) พิจารณา..ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)] การพิจารณา..ต้องแสดงความเห็นเป็นหนังสือ กรณีเห็นแย้งต้องอ้างเหตุผลประกอบด้วย (ข้อ ๗๗ ว ๒)

ประเด็นเกิด..เพราะเกี่ยกัน !!

ระหว่างหน้าที่และอำนาจของ

๑. คณะกรรมการสอบสวน

๒. ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ)

หลักเกณฑ์วินัยกำหนดหน้าที่และอำนาจไว้ ดังนี้

๑. คณะกรรมการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิด ผิดกรณีใด ตามข้อใด และต้องได้รับโทษสถานใด [ข้อ ๗๕ (๑)] ซึ่งโทษทางวินัย มี ๕ สถาน ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (ลดเงินเดือน) ปลดออก ไล่ออก (ข้อ ๒๕ ว ๒)

กรณีสถานโทษวินัยอย่างร้ายแรงเกี่ยวกับเงิน คือ ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน (เดิม ไม่เกิน ๕ % ไม่เกิน ๓ เดือน) (ข้อ ๘๔ ว ๔)

ดังนั้น คณะกรรมการสอบสวนจึงต้องมีความเห็นให้ครบถ้วน ถูกต้อง การลงความเห็นให้ลงโทษในสถานตัดเงินเดือนเพียงอย่างเดียว โดยไม่ระบุรายละเอียด จึงเป็นความเห็นที่ไม่สมบูรณ์ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติให้ดำเนินการเพิ่มเติม ต้องดำเนินการตามนั้น เพราะเป็นหน้าที่ หาใช่ "เล่นสำนวน" อย่างเป็น จนเกิดปัญหาและความล่าช้า ซึ่งอาจมีประเด็นตามมาได้

๒. ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ)

เมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน (ข้อ ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒)

ในกรณีเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็น พร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น..(เทียบเคียงข้อ ๗๘ ว ๑) ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ) เพิ่มเติมโดยไม่ต้องทำความเห็น (เทียบเคียงข้อ ๗๘ ว ๓)

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนไม่ผูกพัน ก.จังหวัด (ในฐานะนายกฯ) ที่อาจเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ หากเห็นแย้งต้องอ้างเหตุผลประกอบเป็นหนังสือว่าเพราะเหตุใด (ข้อ ๗๗ ว ๒) ซึ่ง ก.จังหวัดต้องพิจารณามีมติ ภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน

ดังนั้น กรณีดังกล่าวแม้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ระบุอัตราร้อยละ และระยะเวลาการลงโทษตัดเงินเดือน ก.จังหวัดก็ขอที่จะพิจารณาตามแนวทางการลงโทษฯ ได้อยู่แล้ว หากจำต้องโต้ตอบกันไปมาจนล่วงเลยเวลาไปกว่า ๓ ปีเช่นนี้ไม่

ส่วนการที่คณะกรรมการสอบสวนยืนยันที่จะไม่ระบุรายละเอียดของสถานโทษตัดเงินเดือนตามมติ ก.จังหวัดนั้น เป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งอาจยกขึ้นมาว่ากล่าวกันต่างหาก !!

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๕ วรรคสอง

ข้อ ๔๙ วรรคสี่ และวรรคห้า

ข้อ ๗๕ (๑)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสาม

ข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๗๙

ข้อ ๘๐

ข้อ ๘๑

ข้อ ๘๒

ข้อ ๘๔ วรรคสี่

๒. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท., ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

๓. สำนักงาน ก.พ., แนวทางการลงโทษ ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕,
(กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.), ๒๕๔๑.

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๖/๑๐/๖๓

สวัสดิ์ค๊ะท่านอาจารย์ประวิทย์ หนูที่เรียนกับอาจารย์เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมาค่ะ เป็นนิติกร ค่ะ เพิ่มบรรจุมาปีหนึ่งค่ะ จะรบกวนสอบถามอาจารย์ว่า หนูได้ทำเรื่องสอบวินัยพนักงานจ้างตามภารกิจ แล้วได้มีคำสั่ง โดยสั่งว่า "ตัดเงินเดือน ๕ % เป็นระยะเวลา ๓ เดือน" เมื่อส่งเรื่องไป ก.ท.จ. ได้สั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมค่ะ แล้วติงมาด้วยว่าออกคำสั่งไม่ถูกเพราะโทษตัดเงินเดือนไม่มีในพนักงานจ้าง แต่ก็ไม่ได้บอกว่าจะให้ทำอะไรต่อ หนูเลยขอเรียนถาม อ.ว่า หนูจะต้องทำบันทึกข้อความขอแก้ไขคำสั่ง จาก ตัดเงินเดือน เป็น ตัดค่าตอบแทน หรือต้องเพิกถอนคำสั่งเดิมแล้วออกคำสั่งใหม่ค่ะ ซึ่งตามคำสั่งเดิมเราได้ตัดเงินเดือนเขาไปเรียบร้อยแล้วค่ะ

ตอบ

สถานโทษทางวินัยของพนักงานจ้าง มี ๔ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
  - (๒) ตัดค่าตอบแทน
  - (๓) ลดขั้นค่าตอบแทน
  - (๔) ไล่ออก
- (ข้อ ๔๙ วรรค ๒)

กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้นายกฯ สอบสวนให้得其ความจริงและยุติธรรมตามวิธีการที่เห็นสมควร (ข้อ ๕๑ วรรค ๑)

ให้นำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ มาใช้บังคับกับพนักงานจ้างโดยอนุโลม (ข้อ ๕๒)

กรณีออกคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ โดยทำเป็นคำสั่ง มีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง และข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว [ข้อ ๘๖ วรรค ๒ (๙)]

ดังนั้น เจ้าหน้าที่เบื้องต้นจึงต้องจัดทำบันทึกข้อความเสนอนายกฯ พร้อมทั้งแนบร่างแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำสั่งลงโทษเพื่อลงนาม

เมื่อนายกฯ ได้ลงนาม และมีการลงเลขที่ และวัน เดือน ปี เรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งสำเนาคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษ ให้ผู้ถูกลงโทษลงนาม วัน เดือน ปี ที่รับทราบ อีกครั้ง (เพื่อประโยชน์ในการยื่นอุทธรณ์) (ข้อ ๕ วรรค ๒)

๒. เสนอหนังสือให้นายกฯ ลงนามถึงประธาน ก.จังหวัด ตามรายการ ดังนี้

(๑) สำเนาคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษ [ข้อ ๘๖ วรรค ๒ (๙)]

(๒) เอกสารหลักฐานที่ได้สอบสวนเพิ่มเติมของคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ลงความเห็น (เทียบเคียง ข้อ ๗๘ วรรค ๓)

อ้างอิง :

๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ (หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับ พนักงานจ้าง พ.ศ.๒๕๔๗)

ข้อ ๔๙ วรรคสอง

ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๒

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๙)

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ วรรคสอง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๓๐/๑๐/๖๓

อาจารย์ครับ ผมอยากขอความรู้เรื่องการปฏิบัติตามมติ ป.ป.ช.ครับ

ตามที่ ป.ป.ช.มีคำวินิจฉัยชี้ว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีความผิดทางวินัยร้ายแรง ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษภายใน ๓๐ วันนั้น

๑. ผบช./ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน จำต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ ป.ป.ช.ภายใน ๓๐ วันทันทีหรือไม่

๒. กทจ.เคยมีมติลงโทษ ภาคทัณฑ์ ไว้ก่อนหน้าที่ ป.ป.ช.จะมีคำวินิจฉัย ดังนั้นจะต้องนำคำวินิจฉัยของ ป.ป.ช.เข้า กทจ.ก่อน

แล้วจึงนำมติของ กทจ.มาบังคับต่อข้าราชการที่กระทำความผิดใช่หรือไม่ครับ

๓. หรือต้องมีหนังสือแย้งป.ป.ช.ให้ ป.ป.ช.แจ้งไปยัง กทจ.ก่อน

เมื่อ กทจ.สั่งลงโทษ แล้ว นายกฯจึงจะลงโทษได้ตามมติ กทจ.ครับ

ตอบ

กรณี ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการท้องถิ่น เคยตอบมาเป็นระยะ แต่ปัจจุบันแนวทางบางประการได้เปลี่ยนแปลงไป จึงขอสรุปประเด็นคำถามทั้ง ๓ ข้อ ดังนี้

๑. เมื่อนายกฯ ได้รับสำนวนการไต่สวน (หนังสือชี้มูล) ตามมติของ ป.ป.ช. แล้ว (ม.๔๘ ว ๑) ว่า ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัย [ม.๕๑ (๒)]

หากนายกฯ มีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา

(๑) มิได้มีการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือ

(๒) กระทำความผิดในฐานที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา

ให้นายกฯ มีหนังสือพร้อมเอกสารหลักฐานถึง ป.ป.ช.เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. (ม.๔๙ ว ๑)

ให้นายกฯ พิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติที่ได้ขอให้ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวน (ม.๔๘ ว ๓)

ข้อสังเกต

กรณีมีการขอให้ ป.ป.ช.พิจารณาทบทวน นายกฯ ยังไม่ควรดำเนินการพิจารณาตามข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งเป็นเหตุให้ยังไม่อาจส่งเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณาตามข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ได้

๒. กรณี ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าข้าราชการท้องถิ่นกระทำความผิด

- (๑) ฐานทุจริตต่อหน้าที่
  - (๒) ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
  - (๓) ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
  - (๔) ที่เกี่ยวข้องกัน
- ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย
- [ม.๙๑ (๒)]

ให้นายกฯ พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ม.๙๘ ว ๑)

กล่าวคือ นายกฯ ต้องพิจารณาจากสำนวนของ ป.ป.ช. ว่า เห็นควรลงโทษไล่ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการ (ว ๒๓๔) แล้วส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณาตามข้อ ๘๕ [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ภายใน ๓๐ วัน นับแต่นายกฯ ได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. (ม.๙๘ ว ๓)

กรณี ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๙ ว ๒) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการฯ (ข้อ ๑๐ ว ๒) ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา (ข้อ ๑๕ ว ๒) หรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) เป็นต้น โดยมีการชี้มูลในฐานความผิดหลัก คือ ฐาน "ทุจริตต่อหน้าที่" (ข้อ ๗ ว ๓) ด้วย ต้องดำเนินการเช่นเดียวกัน

หมายเหตุ

กรณีเรื่องเดียวกันกับที่ ป.ป.ช. ชี้มูลนั้น หากได้มีการสั่งลงโทษเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ไปแล้ว นายกฯ ต้องเสนอ และ ก.จังหวัดต้องพิจารณาให้เพิ่มโทษจากเดิมเป็น "ไล่ออกจากราชการ" (ข้อ ๘๖ ว ๒ (๓)/ข้อ ๘๗ ว ๗)

๓. กรณี ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒ หรือข้อ ๑๙ ว ๒ เดิม) นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจ (ว ๑๖) ต่อไป

๔. สำหรับกรณี ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นนอกจากฐานทุจริตและฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.กลาง

อย่างไรก็ตาม ได้มีความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๓๔/๒๕๖๓ ตอบข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) สรุปความได้ว่า..หาก ป.ป.ช. ไม่ได้ชี้มูลความผิดสามฐานหลัก (ทุจริต/ผิดต่อ

ตำแหน่งหน้าที่ราชการ/ผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม) เสียก่อน ก็ไม่มีอำนาจชี้มูลความผิด "ที่เกี่ยวข้อง" ได้ เพราะไม่มีความสัมพันธ์กัน ป.ป.ช.จึงไม่มีอำนาจชี้มูลความผิดฐานอื่น เพียงแต่เป็นข้อเสนอให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามหน้าที่และอำนาจต่อไปเท่านั้น

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๙๑ (๒)
มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม
มาตรา ๙๙ วรรคหนึ่ง
๓. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๑
๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
๕. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓
๖. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖
๗. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๗ วรรคสาม
ข้อ ๙ วรรคสอง
ข้อ ๑๐ วรรคสอง
ข้อ ๑๕ วรรคสอง
ข้อ ๒๓ วรรคสอง
ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)
ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๓)
ข้อ ๘๗ วรรคเจ็ด
๘. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และ
การร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๕
ข้อ ๑๙ วรรคสอง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๔/๑๑/๖๓

ขออนุญาตสืบถามอาจารย์ค่ะ กรณี วินัยไม่ร้ายแรง อบต.มีคำสั่งและลงโทษไปแล้วตัดเงินเดือน ร้อยละ ๔เป็นเวลา ๒เดือน แล้วส่งไปขอความเห็นชอบจากก.อบต แล้ว ก.อบต.มีมติว่าให้มาสอบเพิ่มในบางประเด็น กรณีนี้เราต้องตั้งคำสั่งใหม่หรือใช้คำสั่งเดิม แล้วถ้าสอบต้องเริ่มตามแบบสว.๑ สว.๒ ใหม่เลย ถ้าสอบแล้วพบว่ามีความผิดจริงใหม่ในประเด็นที่สอบ เราจะต้องลงโทษใหม่หรือว่าเราจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างค่ะ

ตอบ

เป็นกรณี "การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย" อย่างไม่ร้ายแรงของ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๗ ว ๑)

เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมฯ และได้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบไปให้นายกฯ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม (ข้อ ๘๘ ว ๑) แล้ว

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ ก.จังหวัด (ผ่านนายกฯ) เพิ่มเติมโดยไม่ต้องทำความเข้าใจ (เทียบเคียง ข้อ ๗๘ ว ๓)

จากหลักการดังกล่าว จึงได้คำตอบว่า

๑. คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวนเพิ่มเติม โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ใหม่ (เว้นแต่มีเหตุตามข้อ ๗๘ ว ๒)

๒. คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนเฉพาะประเด็นหรือข้อสำคัญที่ ก.จังหวัดกำหนดเท่านั้น ซึ่งอาจจะทำ สว.๒ (แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา) /สว.๓ (แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา) /สว.๔ (สอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา) และ สว.๕ (สอบปากคำพยาน) เพิ่มเติมด้วยก็ได้ หากจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาความจริงและดูแลให้เกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน (เทียบเคียง ข้อ ๕๗ ว ๑)

๓. ภายหลังจากได้สอบสวนตามประเด็นหรือข้อสำคัญที่ ก.จังหวัดกำหนดถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ ก.จังหวัด (ผ่านนายกฯ)

๔. โดยไม่ต้องทำความเข้าใจ (เทียบเคียง ข้อ ๖๘ ว ๓) และไม่ต้องทำสิ่งใด ๆ อื่นอีก

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๐

ข้อ ๖๑

ข้อ ๖๖

ข้อ ๖๘ วรรคสาม

ข้อ ๗๘ วรรคสอง และวรรคสาม

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๖/๑๑/๖๓

คำสั่งสอบวินัยร้ายแรงสามารถระบุในคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวน มีอำนาจสอบสวนในกรณีที่มีการตรวจพบข้อเท็จจริงเดียวกันกับครั้งแรกที่ออกคำสั่ง ข้อเท็จจริง คือ เงินขาดบัญชีเหมือนกันแต่คนละจำนวน คนละเวลา คณะกรรมการสามารถสอบสวนได้มั้ยครับ

ตอบ

ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ต้องระบุ

๑. ชื่อและตำแหน่งระดับของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่กล่าวหา (ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร)
๓. ชื่อและตำแหน่งระดับของคณะกรรมการสอบสวน
๔. ผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

(ข้อ ๕๐ วรรค ๑)

ในกรณีระหว่างการปฏิบัติกรสอบสวน หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง...ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานไปยังนายกฯ โดยเร็ว..ถ้านายกฯ เห็นว่ากรณีมีมูลฯ ตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน..โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิม.. หรือ..คณะใหม่ก็ได้ (ข้อ ๗๐ วรรค ๑)

คำว่า "เรื่องที่กำลังหา" ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ต้องเป็นกรณีที่มีมูลว่ากระทำความผิดทางวินัย ในวันออกคำสั่งฯ กล่าวคือ ผู้ถูกกล่าวหาต้องมีมูลกรณีว่ากระทำการใด ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ซึ่งเป็นความผิดทางวินัย แล้วนำมูลความผิดนั้นมาออกคำสั่ง เช่น "นาย ก.ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่ทราบสาเหตุ ในวันที่ ๑ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓"

กรณีดังกล่าว คณะกรรมการสอบสวนจะมีอำนาจสอบสวนได้เฉพาะวันที่ ๑ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ เท่านั้น หากคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อมาแล้ว พบว่า นาย ก.ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการปกติในวันที่ ๒๐ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ แต่ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน นาย ก.มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก

กรณีนี้คณะกรรมการสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนพฤติกรรมอันมีลักษณะคล้ายกันตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบันได้ ซึ่งประธานกรรมการสอบสวนต้องรายงานไปยังนาย กฯ โดยเร็ว เพราะเป็นกรณีต่างกรรมต่างวาระซึ่งถือเป็นเรื่องอื่นที่มีได้ระบุไว้ในคำสั่ง สว.๑ มาแต่ต้น

สรุปหลักการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) ได้ ดังนี้

๑. ในวันออกคำสั่งฯ หากพบมูลความผิดเพียงใด ก็ให้ออกคำสั่งฯ เพียงนั้น
๒. ไม่อาจจะบุกลความผิด "เผื่ออนาคต" หรือออกคำสั่งแบบ "ปลายเปิด" ในเรื่องอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันได้

สำหรับกรณีเงินขาดบัญชีตามคำถามซึ่งต่างกรรมต่างวาระก็เช่นเดียวกัน

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๔ วรรคสี่

ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๐ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๓/๑๑/๖๓

เรียนถามอาจารย์ครับ ตอนนี้กำลังเข้าสู่การเลือกตั้งท้องถิ่น (นายก อบจ.) ถ้าเกิดมีเรื่องร้องเรียนมาว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างไม่เป็นกลางทางการเมือง เข้าไปคลุกคลีกับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องทำอย่างไรครับ ปลัด อบจ. ในฐานะปฏิบัติหน้าที่แทนนายก อบจ. สามารถตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้เลยหรือป่าวครับ@p.prawit

ตอบ

ผู้เป็นนายกฯ มีอำนาจสั่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราชการของ อบท.ได้ [อบจ.ม.๓๕/๕ (๒) เทศบาล ม.๔๘ เตรส (๒) เมืองพัทยา ม.๔๘ (๒) อบต.ม.๕๙ (๒)]

ให้ปลัด อบท.คนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการท้องถิ่นนั้นรองจากนายกฯ (อบจ.ม.๓๙ ว ๒ เทศบาล ม.๔๘ เกฎวินิสติ ว ๑ เมืองพัทยา ม.๕๖ ว ๑ อบต.ม.๖๐/ว ๑)

ในระหว่างที่ไม่มีนายกฯ ให้ปลัด อบท.ปฏิบัติหน้าที่ของนายก อบท.เท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว..(ม.๓๖ ว ๔) เทศบาล ม.๔๘ ปัญจทศ ว ๒ เมืองพัทยา ม.๕๐ ว ๔ อบต.ม.๖๔ ว ๓)

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีข้าราชการ อบจ.หรือลูกจ้างเข้าไปคลุกคลีกับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกฯ/สมาชิกสภา อบจ.ซึ่งสงสัยว่าอาจเข้าข่ายวางตนไม่เป็นกลางทางการเมืองอันเป็นความผิดทางวินัย (ข้อ ๒๒)

ปลัด อบจ.ในฐานะนายก อบจ.ต้องรีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

หมายเหตุ

๑. ข้าราชการท้องถิ่นควรงดการคลุกคลีกับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งฯ ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง หากคลุกคลีด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวก็ไม่ควรแสดงพฤติกรรมอันแสดงถึงความไม่เป็นกลางทางการเมือง ดังนั้น การที่จะตั้งกรรมการสอบสวนวินัยได้หรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับผลการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (ตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง) มิใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ปลัด อบท.ซึ่งปฏิบัติหน้าที่นายกฯ จึงสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

แต่หากเป็นการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ตั้งกรรมการสอบสวนวินัย) ปลัด อบท.ต้องได้รับความเห็นชอบให้ใช้อำนาจจาก ก.จังหวัดเสียก่อน (คสช.๘๕/๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ ว ๒) (ยกเว้น อบจ.)

๓. ข้อมูลบางส่วนจาก อ.นิติธรรม แก้วกล้า (นิติกรคนยาก)

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐

มาตรา ๓๕/๕ (๒)

มาตรา ๓๖ วรรคสี่

มาตรา ๓๙ วรรคสอง

๒. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๙๖

มาตรา ๔๘ เตรส (๒)

มาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสอง

มาตรา ๔๘ เอกุณวิสติ วรรคหนึ่ง

๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๔๘ (๒)

มาตรา ๕๐ วรรคสี่

มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง

๔. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗

มาตรา ๕๐ วรรคสี่

มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๙ (๒)

๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๒

ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคสิบ

๖. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ข้อ ๑๑ วรรคสอง

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๘/๑๑/๖๓

เรียนสอบถามอาจารย์คะการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยจำเป็นจะต้องระบุว่าเป็นวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงหรือไม่คะ หากไม่ได้ระบุไว้ในคำสั่งแต่ขั้นตอนการสรุปสำนวนการสอบสวนถึงแจ้งว่าผิดวินัยฐานใดและเป็นวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง รบกวนท่านอาจารย์ให้ความชัดเจนในการออกคำสั่งให้หนูทีคะ

ตอบ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) ใช้ในการออกคำสั่งในเรื่อง ดังต่อไปนี้ ได้แก่

๑. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖ ประกอบข้อ ๕๐ ว ๑)
๒. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ข้อ ๗ ว ๑)
๓. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าบกพร่องในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๗ ว ๑)
๔. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๗ ว ๑)
๕. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ [ข้อ ๖ (๔)]
๖. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณี ก.จังหวัดให้สอบสวนเพื่อเห็นชอบสั่งให้ออกจากราชการในเรื่องใด (ข้อ ๑๒)
๗. เรื่อง ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (โดยอนุโลม ข้อ ๒๖ ว ๕)

คำสั่งตามแบบ สว.๑ ดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนว่าใช้กับเรื่องใด หากนำมาใช้ในการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ต้องระบุว่า "เรื่อง ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง" (ข้อ ๒๖ ว ๕)

ถ้าระบุแต่เพียงว่า "เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน" โดยไม่มีคำว่า "วินัยอย่างไม่ร้ายแรง" ต่อท้าย จำต้องพิจารณาจากเนื้อหาในคำสั่งว่ามีคำว่า "มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรืออย่างไรร้ายแรง ในเรื่อง..." หรือไม่ ถ้าไม่ระบุไว้จะเกิดประเด็นว่าเป็นการสอบสวนวินัยประเภทใด เพราะการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมมีผลต่าง เช่น

๑. นายกฯ อาจสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหากมีเหตุ โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดได้ (ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๙) แต่การตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง สั่งเช่นนั้นไม่ได้

๒. กรณีนายกฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่ได้สั่งลงโทษเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) [ข้อ ๗๗ ว (๑) ประกอบข้อ ๘๔] ก.จังหวัดสามารถเพิ่มโทษเป็นวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล้) (ข้อ ๘๕ ว ๑ ประกอบข้อ ๘๗ ว ๔) ได้

๓. ถ้านายกฯ มีคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และสั่งลงโทษเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) แล้ว ก.จังหวัดไม่อาจพิจารณาเพิ่มโทษเป็นวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล้) ได้ ต้องมีมติให้กลับไปแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ให้ถูกต้องต่อไป (ข้อ ๘๗ ว ๔)

เป็นต้น

ดังนั้น การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย (แบบ สว.๑) ต้องมีความชัดเจนมาแต่ต้น ไม่อาจระบุว่า เป็นวินัยอย่างร้ายแรงในขั้นตอนการจัดทำ สว.๒-๖ ได้

ข้อสังเกต

การออกคำสั่งกำหนดลักษณะดังกล่าว อาจเกิดจากเจตนาของผู้เกี่ยวข้องในการออกคำสั่ง หรืออาจเกิดจากการไม่ศึกษาหลักเกณฑ์ให้เข้าใจ ซึ่งก่อปัญหาให้ ก.จังหวัดต้องตามแก้ไขอยู่เป็นประจำ

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก

ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒)

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๗ วรรคสี่

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๖ (๔)

ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๓/๑๑/๖๓

รบกวนถามท่านอาจารย์ประวิทย์กรณพรพนักงานส่วนตำบลได้นำเรื่องความลับของทางราชการออกไปเปิดเผยต่อที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านในวัดว่า ออกท.ของตนมีการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกระเบียบมีหน่วยตรวจมาตรวจสอบแล้วอยู่ระหว่างการชี้มูลความผิด(ซึ่งหน่วยตรวจมีหนังสือลับ มาขอหลักฐานการจดซื้อจัดจ้างเท่านั้นยังไม่ได้ทำการชี้มูลแต่อย่างใดเนื่องจากมีบุคคลร้องเรียนไป) ถามว่าพนักงานส่วนตำบลดังกล่าวที่นำเรื่องนี้ไปพูดต่อหน้าประชาชนจำนวน ๑๑๐ คนในวัดโดยใช้เครื่องขยายเสียงออกไปมีความผิดหรือไม่อย่างไร ฐานใดและมีใครเป็นผู้เสียหายบ้าง ซึ่งในที่ประชุมนั้นมีผู้บังคับบัญชาคือปลัดรองปลัดอยู่ในบริเวณนั้นด้วยพร้อมทั้งกำนันสมาชิกอบต.และต้องดำเนินการอย่างไรต่อไปค่ะ

ตอบ

ข้าราชการท้องถิ่นต้องรักษาความลับของทางราชการ (ข้อ ๑๒ วรรค ๑)

การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๒ วรรค ๒)

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายก อบต.ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ วรรค ๔)

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายก อบต.รับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ วรรค ๕)

กรณีเป็นผู้บังคับบัญชาอื่นต้องรายงานตามลำดับชั้นถึงนายก อบต.โดยเร็ว (ข้อ ๒๔ วรรค ๗)

หมายเหตุ

ไม่พบข้อมูลว่า ผู้ถามมีตำแหน่งใด เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างไร

วิธีดำเนินการ

๑. ให้ผู้ถาม (ถ้าเป็นผู้บังคับบัญชา) ทำบันทึกข้อความเสนอตามลำดับชั้นถึงนายกฯ โดยเร็ว (ผู้บังคับบัญชาที่ประสบเหตุก็ได้) (ข้อ ๒๔ ว ๗)
๒. นายกฯ สั่งแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว (ข้อ ๒๔ ว ๘)
๓. กรณีไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัย ให้นายกฯ สั่งยุติเรื่องเสีย (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)
๔. ถ้ามีมูลว่ากระทำผิดวินัยก็ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

ข้อสังเกต

ประเด็นที่กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงต้องแสวงหา เช่น

๑. ผู้เปิดเผยมีวัตถุประสงค์ใด
๒. เรื่องที่เปิดเผยเป็นความลับของทางราชการจริงหรือไม่ (การตีเอกสารลับของหน่วยตรวจ ก็เพื่อมิให้ผู้ถูกร้องเรียนได้รับความเสียหายในระหว่างนั้น เพราะเขาอาจไม่ผิดก็ได้) แต่การจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการต้องมีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
๓. หากกรณีดังกล่าวเป็นความผิดจริง ราชการเป็นผู้เสียหาย หาใช่ผู้ถูกร้องเรียนไม่
๔. ราชการเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ ขึ้นอยู่ที่ผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเป็นต้น

อ้างอิง :

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๒

ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด วรรคแปด และวรรคสิบ

ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๒๗/๑๑/๖๓

เรียนถามอาจารย์การสอบข้อเท็จจริงบุคคลที่มีได้อยู่ในสังกัดของทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเอาผิดบุคคลนั้น
นายกเดิมสามารถออกคำสั่งได้หรือไม่ครับ

ตอบ

ลักษณะเฉพาะของวินัย

๑. ไม่มีอายุความ
๒. ต้องมีสภาพเป็นข้าราชการ (มีช้อยกเว้น)
๓. เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาสังกัดปัจจุบัน (ณ วันออกคำสั่ง)

การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ตั้งแต่บรรจุและแต่งตั้ง - ออกจากราชการ) ให้
เป็นอำนาจของนายก อบท. (เจ้าสังกัด ณ วันออกคำสั่ง) ตามกฎหมายบุคคลส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ (ม.๑๕ ว ๑)

นายก อบท.อาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจแทนนายก อบท.ได้ (ม.
๑๕ ว ๒)

การสอบสวนข้อเท็จจริงไม่ใช่การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น จึงต้องพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้ง อบท.ที่
บัญญัติให้นายกฯ มีอำนาจหน้าที่ออกคำสั่งเกี่ยวกับราชการของ อบท.นั้น [อบจ.ม.๓๕/๕ (๒)/เทศบาล ม.๔๘ เตรส
(๒)/เมืองพัทยา ม.๔๘ (๒)/อบต.ม.๕๙ (๒)]

เมื่อคำถามใช้คำว่า "นายกเดิม" ย่อมหมายความว่า ข้าราชการท้องถิ่นผู้นั้นเคยเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาใน
สังกัดและได้ปฏิบัติราชการผิดพลาด นายกฯ สังกัดเดิมนั้นย่อมมีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
ได้ โดยใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง อบท.ข้างต้น

แต่เมื่อการสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้วปรากฏว่า ข้าราชการท้องถิ่นผู้นั้นโอนไปสังกัดอื่นนั้นก็มีกรณีมีมูลว่า
กระทำความผิดทางวินัย นายกฯ สังกัดเดิมนั้นย่อมไม่อาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ เพราะเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น นายกฯ สังกัดเดิม จึงต้องส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว "ชี้มูล" ไปยังนายกฯ สังกัดปัจจุบัน
เพื่อเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) ต่อไป

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง
๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐
มาตรา ๓๕/๕ (๒)
๓. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖
มาตรา ๔๘ เตรส (๒)
๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๔๘ (๒)
๕. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗
มาตรา ๕๙ (๒)
๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๔ วรรคสี่

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๓๐/๑๑/๖๓

◆ กรณี สตง.ตรวจพบเงินขาดบัญชี และสามารถนำเงินมาส่งคืนครบตามจำนวนแล้ว ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดกรณีเงินขาดบัญชี พ.ศ.๒๕๔๖ ให้หน่วยงานรายงานจังหวัด รวมทั้งดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

◆ คำถาม

หาก อบต.รายงานจังหวัดว่าได้ส่งเงินคืนครบตามจำนวนที่ขาดแล้ว จะต้องดำเนินการกับผู้ที่ทำให้กระทำผิดอย่างไร กรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นพนักงานจ้าง และเค้ายอมรับผิดทุกอย่างจะอาจารย์

ตอบ

การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ (ไล่ออกสถานเดียว) (ว ๒๓๔)

กรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวดำเนินการให้มีการชดเชยเงินหรือทรัพย์สินคืน รวมทั้งดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องโดยเร็ว (ข้อ ๕)

ในกรณีที่ สตง.ตรวจพบและได้ชี้มูลความผิดแล้ว..ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลความผิดอีก (ข้อ ๖ วรรค ๑)

ข้าราชการท้องถิ่นปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง [ข้อ ๗ วรรค ๓/ข้อ ๔๙ (๑)]

กรณีดังกล่าวเป็นพนักงานจ้างและได้กระทำความผิดสำเร็จ แม้จะนำเงินมาคืนจนครบถ้วนแล้วก็ตาม อปท.ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (ว ๒๕๗๓)
๒. แจ้งความดำเนินคดีอาญา (ว ๑๒๘)
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๔๘ วรรค ๑) ตามขั้นตอน ดังนี้
  - (๑) ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (แบบ สว.๑) (ข้อ ๖ วรรค ๖)
  - (๒) คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็น [ข้อ ๗๖ วรรค ๒ (๓)] ให้ไล่ออกจากราชการ (ว ๒๓๔)
  - (๓) นายกฯ ลงความเห็นในสำนวนการสอบสวน (ข้อ ๗๗ วรรค ๑ (๒) และ วรรค ๒)
  - (๔) นายกฯ เสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัด เพื่อส่งเรื่องให้อนุวินัยฯ พิจารณาให้ความเห็นเสนอ
  - (๕) ก.จังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ไล่ออกจากราชการ
  - (๖) นายกฯ ออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๕ วรรค ๑)
  - (๗) ผู้ถูกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ทราบคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๕ วรรค ๒/ข้อ ๙ วรรค ๑)

หมายเหตุ

ข้อมูลบางส่วนจากท่าน อ.เลอสรร เทพช่วย โทรศัพท์ ๐๘๑๑๗๔๓๗๗๐

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๔

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖

ข้อ ๕

ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๕๗๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐

๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๗/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๘

๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง พ.ศ.๒๕๔๗

ข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๔๙ (๑)

๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๗ วรรคสาม

ข้อ ๒๔ วรรคสี่

ข้อ ๒๖ วรรคหก

ข้อ ๗๖ วรรคสอง (๓)

ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๗. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกความเห็น ครับ

คำถาม ๔/๑๒/๖๓

เรียนสอบถามค่ะ

๑) ปช.ชี้มูลว่า นายดำ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาล กระทำความวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดย
จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลอันเป็นเหตุให้
เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง กรณีร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อพัสดุเป็นเท็จและเบิกจ่ายเงิน
งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้าง และ ก.ท.จ..... มีมติให้ลงโทษไล่ นายดำ ออกจาก
ราชการ

๒) เทศบาลตำบล... มีคำสั่งที่ ๑๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่นายดำ ออกจากราชการ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

๓) นายดำ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองฎีกัด และขอทุเลาคำสั่งไล่ออกจากราชการ(คำสั่งเทศบาลตำบล.....ที่ ๑๑๑/๒๕๖๑ ลว.๒๐ กันยายน ๒๕๖๑)

๔) และต่อมาวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ศาลปกครองฎีกัด มีคำสั่งให้ทุเลาคำสั่งทางปกครอง ที่ไล่นายดำ ออกจากราชการไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๕) วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ นายดำ ทำหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบล..... ขอเบิกจ่ายเงินเดือนย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑-ปัจจุบัน เนื่องจากศาลปกครองฎีกัดมีคำสั่งให้ทุเลาคำสั่งทางปกครองที่ไล่นายดำ ออกจากราชการไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๖) เทศบาลตำบล..... มีคำสั่งที่ ๒๐๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ให้นายดำ กลับเข้ารับราชการ (กรณีศาลปกครองฎีกัดมีคำสั่งให้ทุเลาคำสั่งให้ออกจากราชการ)

ประเด็นคำถาม

๑.เทศบาลตำบล..... จะเบิกจ่ายเงินเดือนย้อนหลังให้ นายดำ ได้หรือไม่ หรือต้องรอคำพิพากษาของศาลก่อนถึงจะเบิกจ่ายได้ อย่างไร

ตอบ

ประเด็นมีเพียงว่า "เมื่อศาลปกครองมีคำสั่งให้ทุเลาคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และ อปท.สั่งให้ผู้นั้น กลับเข้ารับราชการแล้ว การจ่ายเงินเดือนย้อนหลังระหว่างที่ถูกลงโทษไล่ออกต้องปฏิบัติอย่างไร"

แนวคำพิพากษาศาลปกครองเกี่ยวกับอำนาจการชี้มูลความผิดทางวินัยของ ป.ป.ช.ในปัจจุบัน สรุปได้ว่า ป.ป.ช.มีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หาก ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (เช่น อ.๑๐๓๗/๒๕๕๕ เป็นต้น)

คำถามเป็นกรณีที่ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (ข้อ ๖ ๖ ๒ เดิม/ข้อ ๑๐ ๖ ๒ ใหม่) อันมิใช่ความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ข้อ ๓ ๖ ๓ เดิม/ข้อ ๗ ๖ ๓ ใหม่) นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามหน้าที่และอำนาจ แต่เมื่อนายกฯ มิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงก่อนมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงเป็นการดำเนินการทางวินัยที่ไม่ชอบ

เมื่อผู้ฟ้องคดี (ผู้ถูกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ) ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองในประเด็นดังกล่าว และศาลปกครองมีคำสั่งให้ทุเลาคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

ดังนั้น

๑. หากมีข้อเท็จจริงปรากฏในคำสั่งของศาลปกครองเพิ่มเติมอย่างไร อปท.ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

แต่ถ้าในคำสั่งของศาลมิได้กล่าวถึงรายละเอียดอื่น และเมื่อ อปท.สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการแล้ว สิทธิและประโยชน์อื่นใด ย่อมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๒. การจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินเดือนฯ พ.ศ.๒๕๕๖

กล่าวคือ เงินเดือนระหว่างไล่ออกจากราชการ ถึงวันกลับเข้ารับราชการ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) ยังไม่สามารถจ่ายได้ ต้องรอจนกว่าคดีหรือกรณีถึงที่สุด

เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุดแล้วให้พิจารณา ดังนี้

๑. ถ้าปรากฏว่า..มิได้มีกรณีกระทำผิดทางวินัย ให้จ่ายให้เต็ม
  ๒. ถ้าปรากฏว่า..ได้กระทำความผิดทางวินัย แต่ถูกลงโทษไม่ถึงปลดหรือไล่ออกจากราชการ ให้จ่ายได้ไม่เกินครึ่งหนึ่ง..แต่เฉพาะค่าเช่าบ้านให้จ่ายให้เต็ม
  ๓. ถ้าปรากฏว่า..ได้กระทำความผิดทางวินัย และถูกลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทิน หรือมัวหมอง ห้ามมิให้จ่าย
- (เทียบเคียง ข้อ ๔)

อ้างอิง :

๑. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๓๗/๒๕๕๘
  ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
- ข้อ ๗ วรรคสาม
ข้อ ๑๐ วรรคสอง

๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๔๔/๒๕๔๕)

ข้อ ๓ วรรคสาม

ข้อ ๖ วรรคสอง

๔. หลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินเดือนข้าราชการท้องถิ่นผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๔๖

ข้อ ๔

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๙/๑๒/๖๓

@p.prawit ขออนุญาตสอบถามครับอาจารย์

กรณีนายกสอบข้อเท็จจริงเองแล้วมีคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรง ประกอบด้วย

๑.ประธาน ๒.กรรมการ ๓กรรมการ/เลขานุการ

แต่กรรมการ๒คน มีหนังสือเห็นต่างว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการข้อเท็จจริงก่อนจนกว่าจะได้ความชัดเจนว่ากระทำผิดร้ายแรง เพราะจะกระทบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาโดยไม่เป็นธรรม(นายกตอบว่าดำเนินการตามระเบียบ)

ต่อมาประธานกรรมการเชิญประชุม แต่กรรมการทั้งสองยืนยันตามเหตุผลเดิมว่าควรตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อน

ไม่ยอมสอบวินัยร้ายแรง

และตอนนี้กรรมการ๑คนย้ายไปทำงานที่อื่นประธานส่งหนังสือเชิญให้มาประชุมเพื่อสอบวินัยร้ายแรงกรรมการคนนี้ได้รับเอกสารแต่ไม่ยอมมาประชุม(ย้ายไปทำงานที่อื่นห่างจากที่เดิมไม่เกิน๓๐กม)

คำถาม

๑.จะต้องดำเนินการต่อเช่นไร

๒. หากมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการต้องแจ้งกรรมการเดิม ทราบคำสั่งหรือไม่

๓. กรรมการมีความผิดหรือไม่กรณีไม่ยอมสอบวินัยร้ายแรง

ตอบ

"การสอบสวนทางวินัย เมื่อได้รับมอบหมายแล้ว ถือเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติการสอบสวนให้สำเร็จ" (ว ๒๔)

หาไม่แล้วอาจมีความผิดทางวินัยฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการฯ เป็นเบื้องต้นได้

หลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดให้กรรมการสอบสวนมีความเห็นว่า การตั้งกรรมการสอบสวนไม่ชอบ แล้วไม่ปฏิบัติการสอบสวนไว้

แต่หากกรรมการสอบสวนไม่เห็นด้วยกับการแต่งตั้งกรรมการสอบสวน อาจเสนอนายกฯ เพื่อให้มีเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๖ ว ๑) ได้

ถ้านายกฯ เปลี่ยนแปลง เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามนั้น แต่หากนายกฯ ไม่เปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ย่อมเป็นอำนาจของนายกฯ โดยแท้ เนื่องจากนายกฯ เห็นว่า มีพยานหลักฐานในเบื้องต้นจากการสอบข้อเท็จจริงของนายกฯ เอง ว่าผู้นั้นมีมูลว่ากระทำผิดวินัย จึงต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔)

ส่วนวิธีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ อาจทำได้หลายวิธี เช่น นายกฯ ตั้งกรรมการ

๑. สืบสวน
๒. สอบสวน หรือ
๓. ตรวจสอบ

ข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ ว ๘) เป็นต้น ก็ได้ และหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดห้ามนายกฯ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (สอบข้อเท็จจริง) ด้วยตนเอง ไว้แต่อย่างใด

ดังนั้น คำตอบจึงเป็น ดังนี้

๑. นายกฯ ควรขอทราบผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนเป็นระยะ
๒. กรณีนายกฯ เห็นว่า มีเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเดิม (ตามขอ) หากมีการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งฯ แล้ว ต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบอีกครั้ง
๓. ตอบแล้วในตอนต้นว่า "ผิด"

อ้างอิง :

๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๑๐

ข้อ ๑๓

ข้อ ๑๗

ข้อ ๒๔ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคแปด

ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๗ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

คำถาม ๑๖/๑๒/๖๓

สอบถาม ท่าน อ.ประวิทย์ พนักงานจ้างตามภารกิจชู้กับพนักงานจ้างเหมา ในหน่วยงานเดียวกัน จนทำให้ภรรยาของพนักงานจ้างตามภารกิจเข้ายื่นหนังสือร้องเรียน สรุปรีมูล ผิดวินัยถึงไล่ออกหรือไม่ หรือผิดสถานใด ข้อใด ขอขอบคุณครับ

ตอบ

"ชู้" ในที่นี้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง คือ การล่วงประเวณี (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

"การเป็นชู้" กับ "การมีชู้" ของข้าราชการท้องถิ่น ถือเป็นความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓) ส่วนจะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

๑. "การเป็นชู้" คือ การที่ข้าราชการท้องถิ่นร่วมประเวณีด้วยคู่สมรสเขา (เป็นมือที่สาม)

๒. "การมีชู้" คือ การที่ข้าราชการท้องถิ่นมีคู่สมรสอยู่แล้ว ร่วมประเวณีกับผู้อื่นที่มีคู่สมรสตน

สำหรับการที่จะพิจารณาว่าร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง อาจพิจารณาได้ ดังนี้

๑. ตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ของผู้กระทำ เช่น ครู คศ.๓ เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ ต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ หากมีพฤติกรรมเป็นชู้หรือมีชู้ ย่อมต้องรับโทษทางวินัยหนักกว่า จนท.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีพฤติกรรมลักษณะเดียวกัน

๒. ผลกระทบ

อันเกิดจากการกระทำนั้น เช่น หากครอบครัวของผู้กระทำนั้นเอง หรือครอบครัวของผู้ที่เป็นชู้หรือมีชู้เกิดความแตกแยกถึงขั้นหย่าร้าง โทษทางวินัยย่อมหนักกว่ากรณีไม่มีการหย่าร้างหรือแยกทางกัน

๓. ความต่อเนื่อง

ในขณะที่มีการดำเนินการทางวินัย ได้เลิกรอกันแล้วหรือไม่

๔. ความรู้สึกของสังคม

ที่มีต่อพฤติกรรมนั้น

เป็นต้น

พนักงานจ้างตามภารกิจต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดตามที่กำหนดไว้เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติฯ (ข้อ ๔๘ ว

๑)

ส่วนพนักงานจ้างเหมาบริการไม่มีวินัยดังกล่าว

ดังนั้น พนักงานจ้างตามภารกิจ (สามมีผู้ร้อง) ฝ่ายเดียวเท่านั้นที่จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย และสามารถลงโทษได้ ๔ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดค่าตอบแทน

(๓) ลดค่าตอบแทน

(๔) ไล่ออก

(ข้อ ๔๘ ว ๒ แก้ไขโดย ฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๙)

เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จ จะลงโทษสถานใด ให้พิจารณาตามหลักการข้างต้น โดยยึดแนวทางการลงโทษทางวินัยเป็นหลักด้วย

ข้อสังเกต

ภรรยาผู้ร้องอาจไม่ทราบข้อกฎหมายว่าไม่สามารถเอาโทษทางวินัยแก่ผู้ของสามีได้ เพราะมิใช่คดีแพ่ง แต่ผู้
ที่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยกลับเป็นสามีตนเองผู้เดียว หากไม่ประสงค์เช่นนั้น จะเข้ากับภริยาที่ว่า "หยิกเล็บ ก็
เจ็บเนื้อ" !!!

อ้างอิง :

๑. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
    ข้อ ๒๓
๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง พ.ศ.๒๕๔๗
    ข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง
    ข้อ ๔๙ (๘)
๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๙

ขอบคุณครับ

คำถาม ๑๘/๑๒/๖๓

เรียนถามผู้รู้ ฐานอำนาจการลงโทษ พนักงานถูกลงโทษวินัยนายกให้ลงโทษว่ากล่าวตักเตือน ระหว่างนี้พนักงานได้
โอนย้าย ต่อมา ก.มติเพิ่มเป็นภาคภักดิ์ คำถาม ต้นสังกัดเดิมหรือต้นสังกัดใหม่จะออกคำสั่งตามมติ ก

ตอบ

ได้ตอบคำถามลักษณะนี้หลายครั้ง ล่าสุดตามคำถาม ๒๗/๑๑/๖๓ สรุปว่า..

"ลักษณะเฉพาะของวินัย

๑. ไม่มีอายุความ
๒. ต้องมีสภาพเป็นข้าราชการ (มีข้อยกเว้น)
๓. เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาสังกัดปัจจุบัน (ณ วันออกคำสั่ง)

การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ตั้งแต่บรรจุและแต่งตั้ง - ออกจากราชการ) ให้
เป็นอำนาจของนายก อบท. (เจ้าสังกัด ณ วันออกคำสั่ง) ตามกฎหมายบุคคลส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ (ม.๑๕ ว ๑)"

สำหรับสถานโทษทางวินัยข้าราชการท้องถิ่น มี ๕ สถาน ได้แก่

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน หรือลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก
- (ข้อ ๒๕ ว ๒)

การ "ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ" ไม่ใช่สถานโทษทางวินัย แต่เป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒)

เมื่อนายกฯ รายงานการดำเนินการทางวินัยรายนี้ไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา และ ก.จังหวัดพิจารณาแล้ว มีมติให้ลงโทษ (ไม่ใช่เพิ่มโทษ เพราะไม่เคยถูกลงโทษมาก่อน จึงไม่มีโทษที่จะเพิ่ม) นายกฯ สังกัดปัจจุบันต้องออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ (ลท.๑) ตามมติ ก.จังหวัด [ข้อ ๘๗ ว ๑ ประกอบข้อ ๘๖ ว ๒ (๑)]

หลังจากนายกฯ ได้ออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์แล้ว ต้องส่งสำเนาคำสั่งลงโทษนั้นไปให้ อปท.สังกัดเดิมทราบด้วย (เทียบเคียง ว ๖๔)

อ้างอิง :

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๒๕ วรรคสอง
ข้อ ๘๔ วรรคสอง
ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๑)
ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง
๓. หนังสือสำนักงาน ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๖๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖

ขอบคุณครับ

คำถาม ๒๕/๑๒/๖๓

เรียน สอบถามคะอาจารย์

เหตุการณ์เกิดขึ้นวันที่ ๒๕/๑๑/๖๓ ปลัดอำเภอผู้มีหน้าที่แจ้งให้รับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แจ้งเรื่องมายัง อบต. ให้ไปรับรายชื่อ และ บอร์ดในการติดประกาศ ทางเจ้าหน้าที่ อบต.ได้ประสานให้ นิติกร เป็นผู้ไปรับบัญชีรายชื่อ และบอร์ด ในวันเวลาเดียวกัน และ เมื่อรับเสร็จแล้ว ทางนิติกรได้โทรศัพท์กลับมาแจ้งที่อบต.ว่า รับเรียบร้อยแล้ว มีเพียงบอร์ดที่ไม่สามารถนำกลับมาได้เนื่องจากมีขนาดใหญ่ แต่เจ้าตัวก็ไม่ได้กลับเข้ามาที่อบต.อีก (บัญชีรายชื่อยังอยู่กับตนเอง)

ในวันที่๒๖/๑๑/๖๓ ไม่ได้มาทำงาน และไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบแต่อย่างแต่ ทั้งโทรติดต่อ ก็ไม่สามารถติดต่อได้ จนช่วงเย็นของวันเดียวกัน นักทรัพย์สามารถติดต่อได้ และตอบกลับมาเพียงอยู่ข้างนอก ยังไม่สะดวกเท่านั้น

และทางท้องถิ่นอำเภอ ก็สอบถามมายังอบต.ว่า เหตุอันใด ที่รับรายชื่อไปแล้วยังไม่ติดบอร์ดประกาศ เพราะ กกด.เร่งถามถึงความพร้อม กับทุกท้องที่ ทางฝ่ายบริหารจึงให้เจ้าหน้าที่ ที่ได้รับการติดต่อจากท้องถิ่นอำเภอ เป็นผู้ตอบคำถามและเร่งติดตามให้นำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ กลับมาคืนยังอบต.และ ติดให้แล้วเสร็จ ทุกหน่วยเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการ

ต่อมาวันที่๒๗/๑๑/๖๓ นิติกรรายนี้ นำบัญชีรายชื่อมากองไว้ แจ้งว่า ติดให้หน่อยนะคะ หนูต้องไปละ แล้วออกจาก อบต.ทันทีโดยไม่ได้ลา หรือแจ้งผู้บังคับบัญชาชั้นใดๆเลย หลังจากนั้นก็ไม่สามารถติดต่อได้

จนวันที่๓๐/๑๑/๖๓ ทางฝ่ายบริหารได้เรียกนิติกรดังกล่าว เข้าชี้แจง และให้ทำหนังสือชี้แจงส่งในวันที่ ๑/๑๒/๖๓ ช่วงบ่าย ตามที่ได้นัดหมายไว้ และได้ยอมรับว่าไม่ได้ลา หรือแจ้งใครใดๆทั้งนั้น อีกทั้งอ้างว่า ไม่ทราบมาก่อนว่าทางอำเภอริบให้ติดบัญชีรายชื่อไว้ที่บอร์ดตามหน่วยต่างๆ และไม่ได้อ่านไลน์กลุ่มของ อบต.ของที่นั้นๆ ที่ตนเข้าร่วมกลุ่ม ในช่วงเย็นของวันที่๓๐/๑๑/๖๓ นั้น ได้มาเขียนใบลากิจ ไว้ที่นักทรัพย์ ถึงการลา(๒๖-๒๗/๑๑/๖๓) โดยที่ไม่ได้แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ

วันที่๑/๑๒/๖๓ มาทำงาน แต่ไม่นำบันทึกชี้แจงมาส่ง

วันที่๒-๓/๑๒/๖๓ หยุดโดยไม่ได้แจ้งลา แต่อย่างไร

๔/๑๒/๖๓ มาทำงานในช่วงเช้า หลังจากพักเที่ยง หายไปโดยไม่สามารถติดต่อได้แต่อย่างไร เพราะ มีนัดส่งงานรวม ๓ชิ้นตามที่ได้นัดหมายไว้ และเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องส่งหนังสือออก เพื่อชี้แจงหน่วยงานที่รอหนังสือ

อยากสอบถาม อาจารย์ว่า ควรทำอย่างไรกับนิติกรรายนี้ และ วิธีการปฏิบัติตนเองในฐานะนักกฎหมาย เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

จะต้องร่อนหนังสือชี้แจงจากนิติกรรายนี้ก่อนหรือไม่?

สามารถตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ในช่วงใด และ ตั้งคณะกรรมการสอบวินัย อย่างไร?

ควรแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวทั้งหมดนี้ไปยัง ท้องถิ่นอำเภอ / นายอำเภอ ผู้มีอำนาจกำกับดูแล ในช่วงใด ก่อนสอบข้อเท็จจริง / หลังสอบข้อเท็จจริง

วิธีการที่นิติกรทำ โดยมาเขียนใบลาในวันที่ ๓๐/๑๑/๖๓ (เรื่องลา ๒๖-๒๗ลากิจนั้น) มีเหตุอันควรสงสัยหรือไม่อย่างไร

ขอบพระคุณมาก ๆ คะอาจารย์

ทุกวันนี้งานที่ อบต.เดินยากมากคะ หนูไม่รู้จะต้องทำอย่างไรกับบุคคลเหล่านี้แล้ว บุคคลที่กล่าวมานี้ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคนที่แบ่งพรรคพวกในองค์กร อบต.คะ อยากให้บ้านเกิดพัฒนา แต่เจอแบบนี้หนูหนักใจจริงๆคะ

ตอบ

มีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่ประสงค์เข้ารับราชการ.. "สู้ฟันฝ่า" จนประสบความสำเร็จ แล้วประดับประดาตัวในราชการด้วยการรักษาวินัยตามที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติโดยเคร่งครัดจนเกษียณอายุราชการอย่างสง่างาม...!!

แต่เรื่องที่ถาม "ไม่เป็นเช่นนั้น"...!! อาจมีโอกาสอยู่ไม่ถึงเกษียณด้วยซ้ำ พฤติกรรมนอกเหนือจากจะไม่รักษาวินัยแล้ว หน้าซำจืดใจยังไม่อยู่กับองค์กร เข้าใจว่า "เส้นใหญ่" !! และคงกำลังหาทางไป !!!

ระเบียบกฎหมายที่ผู้นี้ละเลย เช่น

๑. หลักเกณฑ์ว่าด้วยการลา

๒. หลักเกณฑ์วินัย อาจเป็นกรณีไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี (ข้อ ๘) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ ไม่เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ หรือประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๙) หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการฯ (ข้อ ๑๐) เป็นอาทิ

๓. กฎหมายเลือกตั้ง

เป็นต้น

นายกฯ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. การเลือกตั้งต้องมีข้อกำหนด ระยะเวลา และการรายงานตามปกติ กรณีมีเหตุการณ์ไม่ปกติ ควรรายงานให้อำเภอทราบ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ในเรื่อง

- (๑) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ได้รับมอบหมายภายในกำหนดเวลาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
 (๒) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการลา
 เป็นต้น

เมื่อมีกรณีนาย กฯ สงสัยว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นาย กฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (สอบข้อเท็จจริง) ว่ากรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ส่วนการรายงานอำเภอ ควรออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อนแล้วส่งสำเนาคำสั่งนั้นไปพร้อมกับรายงานอำเภอ

เมื่อสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

ข้อสังเกต

ข้าราชการผู้มีพฤติกรรมดังกล่าว ถือว่าไม่เอื้อเพื่อต่อวินัยข้าราชการ ไม่รักตัวเองและองค์กร.. เป็นนักกฎหมายแต่ทำผิดกฎหมายเสียเอง..แม้จะไปอยู่แห่งใดอาจเป็นดั้งเดิม นาย กฯ ควรดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจอย่างตรงไปตรงมา หาไม่แล้วนาย กฯ ต้องรับผิดชอบเอง (ข้อ ๒๔ ว ๑๒)

อ้างอิง :

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๘

ข้อ ๙

ข้อ ๑๐

ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคสิบ และวรรคสิบสอง

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลฯ หมวดว่าด้วยการลา พ.ศ.๒๕๔๕

อบจ.ข้อ ๓๒๒ และข้อ ๓๒๓ วรรคหนึ่ง

เทศบาล ข้อ ๓๕๐ และข้อ ๓๕๑ วรรคหนึ่ง

อบต.ข้อ ๓๑๙ และข้อ ๓๒๐ วรรคหนึ่ง

ขอบคุณทุกข้อความ ครับ

.....